

OPERATIVT PROGRAM INOM MÅLET INVESTERING FÖR SYSSELSÄTTNING OCH TILLVÄXT

CCI	2014SE16RFOP002
Titel	Småland och Öarna
Version	1.2
Första året	2014
Sista året	2020
Stödberättigande från	2014-jan-01
Stödberättigande till	2023-dec-31
Kommissionens beslutsnummer	C(2014)9939
Kommissionens beslutsdatum	2014-dec-15
Medlemsstatens beslut om ändring nr	
Datum för medlemsstatens beslut om ändring	
Datum för ikraftträdande av medlemsstatens beslut om ändring	
Nuts-regioner som omfattas av det operativa programmet	SE21 - Småland med öarna

1. STRATEGI FÖR DET OPERATIVA PROGRAMMETS BIDRAG TILL UNIONENS STRATEGI FÖR SMART OCH HÅLLBAR TILLVÄXT FÖR ALLA OCH FÖR ATT UPPNÅ EKONOMISK, SOCIAL OCH TERRITORIELL SAMMANHÅLLNING

1.1 Strategi för det operativa programmens bidrag till unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla och för att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning

1.1.1 Beskrivning av programmets strategi för att bidra till att uppfylla unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla och till att uppnå ekonomisk, social och territoriell sammanhållning.

Programområdet Småland och Öarna

Programområdet Småland och Öarna omfattar fyra län: Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Gotlands län. Området har 34 kommuner och drygt 800 000 invånare. Programområdet är glest befolkat och en stor andel av befolkningen bor på landsbygden. Programområdet ligger strategiskt i sydöstra Sverige. Östra delen av regionen är en integrerad del av Östersjöregionen och västra delen ligger centralt mellan de tre svenska storstäderna Stockholm, Göteborg och Malmö. Programområdet, som traditionellt varit industriberoende och med en hög andel befolkning som saknar högre utbildning, står inför en strukturomvandling med behov av att utveckla en mer kunskapsbaserad ekonomi för ökad konkurrenskraft. Det finns också en obalans i befolkningsutvecklingen i regionen, där utflyttning sker från landsbygden. Glesheten skapar utmaningar gällande möjligheter att leva och verka på landsbygden, inte minst gällande tillgänglighet och behovet av klimatsmarta lösningar för transporter. Sammantaget skapar detta utmaningar och möjligheter för området, som hanteras bl.a. genom den regionala tillväxtpolitiken och med Regionala utvecklingsfonden som ett verktyg.

Gotlands län har särskilda territoriella behov, som baseras på dess situation som ö. Gotlands näringsliv ser också något annorlunda ut än Smålandslänens, med fler tjänsteföretag och mindre industriberoende. Dessa särdrag ska beaktas i genomförandet av programmet.

Programmets koppling till Europa 2020 och Sveriges partnerskapsöverenskommelse

Europa 2020-strategin har tre övergripande prioriteringar för utveckling inom EU under de kommande åren: smart, hållbar och inkluderande tillväxt.

Partnerskapsöverenskommelse utgör det nationella strategiska ramverket för den kommande strukturfondsperioden och anger inriktning och prioriteringar som grund för fondernas användning, baserat på målen inom Europa 2020. En nära koppling ska därför finnas till det operativa programmet. Analysen i Sveriges partnerskapsöverenskommelse betonar särskilt följande aspekter:

Sverige blir allt mer globaliserat och konkurrensutsatt, vilket ställer krav på välutbildad arbetskraft, högkvalitativ forskning och innovation samt välfungerande infrastruktur. Utbildningsnivå har stor betydelse för arbetsmarknadens, regionens och samhällets utvecklings- och omvandlingsförmåga. Det finns en regional obalans i fördelningen av högutbildade, vilket har konsekvenser för den långsiktiga regionala utvecklingen. FoU-investeringarna inom framförallt privat sektor behöver öka och den entreprenöriella kompetensen behöver utvecklas, inte minst på landsbygden samt bland ungdomar, kvinnor och utrikes födda. Profilering av framstående universitet och ökad samverkan med aktörer från näringslivet är vidare önskvärt.

Regeringen har en vision om att Sverige 2050 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären. Utmaningen är att kombinera tillväxt med en minskning av koldioxidutsläpp, vilket dock flera regioner har lyckats med under de senaste åren. Växthusgasutsläppen varierar stort regionalt, vilket huvudsakligen beror på skillnader i näringslivsstruktur. Inrikes transporter står för en tredjedel av utsläppen. Sverige påverkas kraftigt av ett förändrat klimat och konsekvenserna varierar med lokala och regionala förutsättningar. Exempelvis kommer översvämningsrisken i sjöar och vattendrag öka. Omställningsarbetet till ett mer hållbart energisystem och en hållbar näringslivsutveckling utgör en grund för teknik-, produkt- och tjänsteutveckling samt i förlängningen ökad sysselsättning och företagande.

Sysselsättningspolitikens viktigaste målsättning är att varaktigt öka sysselsättningen. Ökningen behöver främst ske i grupper med svag förankring på arbetsmarknaden, såsom unga och utrikes födda. Kvinnors sysselsättningsgrad behöver också öka. Ökande arbetslöshet under de senaste åren har slagit hårt mot alla regioner och befolkningsgrupper, men unga, utrikes födda, personer med funktionsnedsättning och korttidsutbildade har drabbats särskilt. Långtidsarbetslösheten har också ökat och innebär i dag en betydande strukturell utmaning. Demografisk utveckling och åldrande befolkning medför problem med en långsiktigt hållbar arbetskraftsförsörjning.

Det finns en stor obalans i fråga om var i landet den ekonomiska aktiviteten är lokaliserad. Storstadsregionerna (Stockholm, Göteborg och Malmö) står tillsammans för 57 procent av BNP, men 40 procent av den reala BNP-tillväxten skedde utanför dessa regioner under perioden 2000–2010. De glesbefolkade delarna av landet har varaktiga utmaningar relaterade till den lokala marknadens funktionssätt och tillgängligheten till andra nationella och internationella marknader. Glesheten medför högre kostnader för offentliga och kommersiella servicefunktioner, som är viktiga för invånarna och det lokala näringslivet. Städerna har stor betydelse som utvecklingsmotorer för sina omgivande regioner. Det är därför viktigt att se på städer i ett funktionellt regionperspektiv. Brister i transportinfrastrukturen kan begränsa omställningen och internationaliseringen av det regionala näringslivet. Tillgång till bredband med hög överföringshastighet är en central faktor för att stimulera nya affärsmöjligheter, tjänster och innovationer. För landsbygd och andra glest befolkade regioner är goda elektroniska kommunikationer särskilt viktiga för tillväxt, företagande och boende.

Analysen av Småland och Öarna stämmer väl överens med den nationella analysen, vilket beskrivs ytterligare utifrån programområdets utmaningar nedan. Analysen är gjord utifrån Regionalfondens omfattning, vilket bl.a. innebär att frågor om sysselsättning och

utbildning lämnats utanför analysen för att istället hanteras inom Europeiska Socialfonden.

Programområdets utmaningar

Utmaning: Ensidig näringsstruktur

Analysen visar att Småland och Öarna har det, relativt sett, högsta industriberoendet i Sverige sett till arbetstillfällenas fördelning. Regionen har rikets största trä- och plastvaruindustri och generellt sett en hög specialiseringsgrad inom verkstadsindustrin. I hög utsträckning är dessa arbetsställen underleverantörer och högst beroende av köpstarka exportmarknader. För en starkare ekonomisk utveckling, krävs således att denna utmaning hanteras och näringsstrukturen diversifieras.

Se tabell 1, bilaga "Tabeller och bilder Småland och Öarna".

I Småland och Öarna arbetade under 2012 drygt var femte anställd inom tillverkningssektorn, vilket är sju procentenheter fler än riksgenomsnittet, och den högsta andelen jämfört med övriga NUTS-2 regioner. Regionen sticker även ut, jämfört med övriga, genom att ha den minsta andelen anställda inom den offentliga- och privata tjänstesektorn. Men de inomregionala skillnaderna mellan Smålandslänen och Gotland är stora. I Gotlands län är endast sex procent av de sysselsatta verksamma inom industrisektorn, vilket är långt under riksgenomsnittet. Däremot har Gotlands län, relativt sett, fler anställda inom den offentliga sektorn och övrig varuproduktion (vilken inbegriper jordbruk som är en stor bransch på Gotland) än vad som är fallet på riksnivå. Länet har även en högre andel anställda – än riket och länen – inom finans- och försäkringsverksamhet och offentlig förvaltning och försvar som en följd av de utlokaliserade statliga verk som finns i länet, samt en stor andel småföretagare.

Regionen har en hög sysselsättningsfrekvens men senare års lågkonjunkturer har drabbat regionens industriberoende näringslivsstruktur hårt vilket medfört en av rikets kraftigaste ökning i varsel- och arbetslöshetsnivåer. Utvecklingen innebär att den tillverkningsindustrin, som historiskt bidragit till regionens höga sysselsättning under senare år varit på kraftig tillbakagång. Istället har näringar inom tjänster- och service haft en kraftig tillväxt. Men då regionens tjänste- och servicesektor är betydligt mindre än rikets har inte tillväxten inom dessa näringar kompenserat nedgången inom tillverkningssektorn.

Den ensidiga näringsstrukturen har också som konsekvens att det råder en könssegregerad arbetsmarknad i området. Tillverkningssektorn är inom samtliga län klart mansdominerad samtidigt som branscherna vård- och omsorg och utbildning är kvinnodominerade. Mellan dessa direkta motpoler återfinns branscher inom service- och privata tjänstenäringsar som är betydligt mer jämställda med hänsyn till könsrepresentation. Gotlands län har en något mer jämställd arbetsmarknad där könssegregationen på arbetsmarknaden inte är lika iögonfallande som i övriga län. En förklaring till detta är att länets sysselsättningsstruktur främst utgörs av branscher som inte är lika traditionellt bundna vid vissa specifika könsnormer, exempelvis handel och hotell- och restaurang.

Utmaning: Svag tillväxttakt i SMF

Småland och Öarna har under tidsperioden 2007-2011 haft en, jämfört med övriga NUTS-2 regioner, svag omsättningsutveckling inom arbetsställen med 1-249 anställda. Sett till BRP per sysselsatt, som i någon mening anger en regions produktivitet, placerar sig Kronoberg och Kalmar högst, följt av Jönköping och Gotland. Sammantaget har Småland och Öarna det lägsta värdet av samtliga regioner sett till BRP per sysselsatt.

Se tabell 2, bilaga "Tabeller och bilder Småland och Öarna".

Tabellen ovan visar också att arbetsmarknaden påverkas av näringsstrukturen. I samband med finanskrisen minskade antalet anställda inom regionens SMF med nästan -6 %, en återhämtning har sedan skett och under 2011 var minskningen jämfört med året innan krisen drygt 2 %. I och med lågkonjunkturen under 2012 är ett rimligt antagande dock att återhämtningstakten avstannade.

Sysselsättningsstrukturen i relation till arbetsställets storlek visar att Småland och Öarna har en stor andel av de sysselsatta inom medelstora arbetsställen. Detta innebär också att regionen har en hög andel företagare i förhållande till antal sysselsatta. I jämförelse med övriga regioner innehar regionen den högsta andelen av de sysselsatta inom arbetsställen som har 10-249 anställda. Gotland och Kalmar utmärker sig dock med en stor andel småföretag (under 10 anställda). Gotland utmärker sig dessutom genom att branschtillhörigheten ofta förändras - man rör sig mellan branscher beroende på tillgång och efterfrågan, något som historiskt är kopplat till förutsättningar med att vara en ö.

Då andelen SMF är dominerande i regionen, är en stabil utveckling inom dessa företag av stor betydelse för regionens utvecklingsförmåga. Att en hög andel av de sysselsatta verkar inom små- och medelstora företag ger potential för hög omställningsförmåga när det gäller produktion och omläggning av verksamheter. OECD pekar i "Territorial Reviews Småland- Blekinge" på att undersökningar visar att upp till 80 procent av ett områdes jobbtillväxt kan skapas av befintliga företag (Wheeldon, 2011). Att tillväxtföretag skapas är därmed avgörande för den framtida arbetsmarknaden. Positivt för regionen är att ett antal framtidsbranscher likt IT och företagstjänster har haft en stark tillväxt under de senaste åren, och att arbeta med företagsutveckling kan därmed vara ett sätt att ytterligare stärka framväxten av en bredare näringsstruktur.

Analysen visar att regionen har ett högt exportvärde per capita, men siffrorna visar inte hela värdekedjan eller hur många av de små- och medelstora företagen som är beroende av export. Främst är det de stora industriföretagen som exporterar till utlandet, men dessa är i sin tur beroende av sina underleverantörer som ofta är små- och medelstora företag. Dessa företag påverkas således ofta indirekt när exportmarknaderna sviktar. Det är således viktigt både att fler företag exporterar, och att de företag som redan exporterar kan finna nya marknader för att sprida sin sårbarhet.

En annan avgörande fråga är tillgång till kapital. De förväntningar och krav som idag ställs på små- och medelstora företag från långivande banker i form av säkerhet och detaljerade redogörelser av affärs- och utvecklingsplaner kan i vissa avseenden anses vara hämmande och hindra dessa företags möjligheter till att skaffa nödvändig

finansiering för att kunna utveckla sina verksamheter. För att kunna realisera fler innovativa idéer som skapar tillväxt inom dessa företag och därmed området kan marknaden behöva kompletteras med riskvilligt kapital.

Utmaning: Få kunskapsintensiva företag

Utifrån Eurostats branschindelning efter kunskapsinnehåll visar analysen att Småland och Öarnas arbetsmarknad har ett lågt kunskapsinnehåll. Regionen hade under 2012 den högsta sysselsättningskoncentrationen i riket till branscher med lågt kunskapsinnehåll och den lägsta specialiseringen i riket till kunskapsintensiva tjänsteföretag. Denna utmaning är kopplad till den ensidiga näringsstrukturen, med sårbarhet som följd.

Ett annat mått på det låga kunskapsinnehållet är att under 2011 hade de sysselsatta i Småland och Öarna den lägsta, sett till andelen för- och eftergymnasialt utbildade i åldersgruppen 25-64 år, utbildningsnivån jämfört med samtliga NUTS-2 regioner i Sverige. Sambandet mellan arbetsmarknadens utformning och de anställdas utbildningsnivå antyder regionens utmaning med att attrahera humankapital till att stanna i eller flytta till regionen och delta i dess förnyelsearbete, vilket också partnerskapsöverenskommelsen lyfter. Liksom partnerskapsöverenskommelsen betonar är starka band mellan universitet och högskolor och näringsliv en förutsättning för att dels förse näringslivet med adekvat kompetens, dels för att attrahera högutbildade att bo och verka i regionen. Med tillgång till högskolor i samtliga delar av regionen, finns en god infrastruktur att bygga arbetet på. Linnéuniversitetet i Kalmar och Kronobergs län och Högskolan i Jönköping är aktörer som under senare år, bland annat med hjälp av strukturfonderna, utvecklat sin samverkan med det omgivande samhället. På Gotland har fusionen mellan Högskolan på Gotland och Uppsala universitet resulterat i ett samarbetsavtal där särskilda samarbetsområden pekats ut.

I samtliga regioner pågår processer för att utveckla smart specialisering, vilket är tänkt att främja samverkan och utveckling av fler kunskapsintensiva företag.

Utmaning: Låg nivå på investeringar i FoU

Ett viktigt verktyg för att skapa innovationer är investeringar till forskning och utveckling (FoU), vilket beskrivs också i partnerskapsöverenskommelsen. En innovation behöver inte med nödvändighet skapas i en forskningsmiljö, men forsknings- och utvecklingsmedel är ändå ett viktigt redskap för att främja en innovativ miljö. Analysen pekar på att Småland och Öarnas näringsliv har en låg investeringsgrad i FoU-verksamhet.

Se tabell 3, bilaga "Tabeller och bilder Småland och Öarna".

Under 2011 hade regionens näringsliv, jämfört med övriga NUTS-2 regioner i Sverige, den fjärde lägsta investeringsnivån i relation till BRP och antalet invånare, vilket tyder på att det finns en potential att utveckla arbetet på området till gagn för regionen. För Småland och Öarna bör förutsättningarna för en ökad investeringsgrad i FoU-verksamhet

vara goda, då industriföretag i högre utsträckning än tjänsteföretag bedriver innovationsverksamhet. Analysen pekar på att ett ökat kapitaltillskott till FoU-verksamhet skulle stärka en redan väl utbyggd innovationsverksamhet hos regionens näringsliv. Mellan 2008-2010 hade 59 % av regionens företag en innovations-verksamhet enligt SCB, vilket var den näst högsta nivån i riket. Denna siffra baseras på en självskattning utifrån huruvida företaget har introducerat produkt-, tjänste-, process- eller marknadsföringsinnovationer. För regionens företag vore en ökad investeringsgrad i FoU således ett verktyg för att förstärka en redan omfattande verksamhet och därigenom öka möjligheterna till att utveckla nya produkter och öka omsättningen genom att sälja dessa på nya avsattningsmarknader.

I den OECD-rapport som gjordes för Småland och Blekinge 2011, vilken gäller stora delar av programområdet, konstaterades att det krävs ett regionalt ledarskap för att utveckla innovationssystemet. Idag finns en stor mängd aktörer och aktiviteter med uppgift att stötta innovationsutveckling, med viss överlappning, som behöver koordineras på ett bättre sätt för att komma företagen till del på ett effektivt sätt. Analysen visar att det behövs förstärkta strukturer för kunskapsöverföring – universiteten behöver utveckla sina möjligheter att stötta näringslivet men det krävs också ökad kunskap om innovation bland små- och medelstora företag. Analyser gjorda inom ramen för innovationsstrategiarbetet visar att det finns alltför få arenor för innovation, och de innovationsmiljöer som finns är ännu inte fullt utvecklade. Småland och Öarna behöver arbeta för att få fram miljöer som kan ha en internationell konkurrenskraft, och där akademien och näringslivets styrkeområden matchas, enligt principen om smart specialisering.

Utmaning: Gles och obalanserad befolkningsstruktur

Som konstateras i partnerskapsöverenskommelsen, finns det en obalans i utvecklingen mellan stad och land. Småland och Öarna har en gles befolkningsstruktur i jämförelse med mer tätbefolkade storstadsregioner, med en stor andel landsbygd. Regionen har under lång tid haft ett negativt inrikes flyttnetto. Ett problem med den demografiska utvecklingen är att regionen har en hög ungdomsutflyttning till de tre storstadsregionerna, vilket medför en obalanserad befolkningsstruktur.

I Småland med Öarna har, sedan 2000, andelen äldre av befolkningen ökat med 15 procent, och regionen har också, relativt sett, en hög försörjningskvot jämfört med riket och övriga regioner i södra delarna av Sverige. De inomregionala skillnaderna vad gäller försörjningskvoten är stora, och de kommuner som under längre tid haft en negativ befolkningsutveckling har också, i regel, en hög försörjningskvot och medelålder. Samma förhållande gäller för länen, där Kalmar har en betydligt högre försörjningskvot än övriga län.

En konsekvens av denna utveckling, att allt fler blir äldre, är att en del geografier kommer få det särskilt svårt att upprätthålla den offentliga och privata servicen då allt fler äldre i vårdintensiv ålder ska ta del av välfärdstjänster, samtidigt som allt färre ingår i skatteunderlaget. Enligt uppgifter från SCB kommer det i Sverige att finnas en miljon människor i gruppen 80+ år 2040. I ett geografiskt område som Småland och Öarna, med en stadigt ökande andel äldre, kommer denna utmaning att bli högst kännbar inom de närmaste 10 åren. Bara inom hemtjänsten beräknas kostnaderna öka med 60 % fram till år 2020 jämfört med nivån 2010 enligt en forskningsrapport som presenteras i

februari 2014 av Svenska Stadsnätets förening. För att klara denna utveckling måste fler e-tjänster utvecklas så att mindre personella resurser krävs och verksamheten blir effektivare. Satsningar på att erbjuda fler e-tjänster måste dock gå hand i hand med utbyggnad av säkert och kraftfullt bredband och omfattande insatser för samverkan mellan offentlig sektor och det privata näringslivet som utvecklar nya tjänster. E-hälsoområdet präglas idag av en stark innovationskraft som måste tas om hand och utvecklas vidare. Behov och nya idéer uppstår ofta i den dagliga verksamheten och innovationer kan bidra till lokala lösningar. Innovationsarbetet måste alltså ske i nära relation med verksamheten.

Utmaning: Begränsad tillgång till bredband

Ett sätt att göra landsbygden konkurrenskraftig är att säkra dess anslutning till en stabil internetinfrastruktur, vilket kan gynna företagsetableringar och möjligheter att arbeta hemifrån även utanför tätorter.

Idag har nästintill hela Sverige tillgång till någon form av bredband, däremot råder det relativt höga variationer mellan tillgången till bredband med hög överföringshastighet. Inom Småland och Öarna har befolkningen i Kronobergs län den största tillgången till höghastighetsinternet, följt av Jönköpings-, Gotlands- samt Kalmar län.

Se tabell 4, bilaga "Tabeller och bilder Småland och Öarna".

För landsbygden har möjligheten att ansluta till bredband med hög överföringshastighet inneburit nya möjligheter att driva företag från hemmet. Men tillgången till höghastighetsbredband ute på landsbygden är fortfarande låg. I riket har 9 % av befolkningen boendes i glesbygden tillgång till höghastighetsinternet; alla län i regionen förutom Kalmar har en högre täckningsgrad än så. Däremot har riket en högre täckningsgrad (55 %) i tätbebyggda områden än samtliga län i regionen.

Tillgången på bredband med hög överföringshastighet skiljer sig alltså åt i landet idag och på samma sätt är också tillgången till e-tjänster i offentlig sektor ojämnt fördelad. I partnerskapsöverenskommelsen konstateras att digitaliseringen varierar mellan landets kommuner vilka ofta beror på svårigheterna för mindre kommuner och organisationer att bygga upp kvalificerad It och e-tjänster och driva utvecklingen på egen hand. Många glest befolkade områden, likt stora delar av Småland och Öarna, halkar efter då befolkningsunderlaget på landsbygden många gånger inte gör det lönsamt för kommersiella aktörer att investera. För den enskilde individen spelar detta också en stor roll för möjligheten att kunna ta del av det ökade digitala samhällsutbudet, i form e-tjänster kopplat till tv, telefoni mm. I partnerskapsöverenskommelsen pekas också på vikten av att använda digitaliseringens möjlighet för att möta framtidens behov av välfärd, exempelvis inom äldreomsorgen. För att kunna främja innovation och privat näringsliv är det också viktigt att relevanta organisationer har förmåga att öppna upp sina digitala tjänster och upphandla lämpliga lösningar. En ökad digitalisering gör det t ex möjligt för mindre företag att erbjuda kvalificerade tjänster utanför sin egen region, en utveckling som skulle gynna behovet av en ökad differentiering av näringslivet inte minst

i de småländska länen. Utvecklingen av nya och bättre e-tjänster kan tillsammans med ett väl utbyggt bredbandsnät också öka programområdets attraktivitet och skapa ökad inflyttning. Dock finns ett stort behov av att förenkla bland annat processen att starta nya företag genom att tillhandahålla effektiva e-tjänster för att underlätta för näringslivets utveckling. Virtuella mötesplatser överbryggas stora geografiska avstånd och ger mer jämlika förutsättningar att ta del av olika typer av stödssystem oberoende av platsen vilket är extra viktigt i en region med stora geografiska avstånd.

Utmaning: Höga utsläpp från transporter

År 2011 utgjorde utsläppen från transportsektorn 32,79 % av Småland och Öarnas totala utsläpp av klimatpåverkande gaser. Medan de totala utsläppsmängderna för regionen mellan åren 1990-2011 har minskat med ca 10 % så har utsläppen från transportsektorn istället ökat med 5,4 %, vilket är högre än riket på + 3,6 % för motsvarande period. För en region med Småland och Öarnas gleshet är transportfrågan en stor utmaning, som måste hanteras för att nå en koldioxidsnål ekonomi. I tätbebyggda områden är det enklare att transportera sig med kollektiva färdlösningar vilket innebär en minskning av transportutsläppen. Motsatt förhållande råder oftast när sträckorna är längre – valet faller då oftast på personbilen istället för att nyttja tåg eller buss. På ett nationellt plan finns det ett tydligt samband mellan användande av kollektivtrafik och grad av täthet; kollektivtrafikresandet är högst i storstadsregionerna och lägst i de glesare regionerna, vilket kan ses i tabellen nedan. I de mer glest bebyggda regionerna används bilen även längre sträckor än vad som är fallet i mer tätbebyggda regioner.

Se tabell 5, bilaga "Tabeller och bilder Småland och Öarna".

En annan aspekt av transportutsläppen är arbetstrafiken som inkluderar både båt- och lastbilstrafik men även arbetsmaskiner, exempelvis skogsmaskiner. Både skogs- och logistiknäringarna – som är stora i regionen – bidrar således till transportsektorns utsläppsnivåer. Men även färjetrafiken utgör en del av transportutsläppen som en följd av Gotlands geografiska placering och Kalmar läns hamnar.

Se tabell 6, bilaga "Tabeller och bilder Småland och Öarna".

Trafikverket menar att den största potentialen för att minska de svenska klimatutsläppen från vägtrafik ligger i nya fordonsbränslen, inklusive el. Enligt Trafikverket har åtgärder för effektivare energianvändning nästan lika stor potential som byte av fordonsbränsle. Potentialen till år 2030 bedöms vara 50 procent för personbilar och lätta lastbilar samt 25–30 procent för lastbil och buss. Sparsam körning och lägre hastigheter kan leda till 15 procent lägre energiförbrukning.

Samhällsplanering för ett transporteffektivt samhälle, samt överflyttning av transporter från bil till mer klimateffektiva trafikslag är den tredje stora faktorn. För att nå detta är också åtgärder riktade till individer av stor vikt (sk mobility management), vilket bl a understryks av Trafikverkets sk fyrstegsprincip. Denna princip innebär att, som första och mest kostnadseffektiva steg, överväga åtgärder som kan påverka behovet av transporter och resor samt valet av transportsätt. Det räcker inte med att arbeta med antingen nya fordonsbränslen, effektivare transporter eller samhällsplanering – åtgärder behövs inom samtliga områden. Dessutom behövs kraftfulla satsningar inom både ny och befintlig transportinfrastruktur inkl kollektivtrafiken.

Val av tematiska mål och investeringsprioriteringar

EU2020 och partnerskapsöverenskommelsen utgör ramverket för programmet. Den gjorda analysen har visat på utmaningar som programmet ska hantera. Regionala strategier (RUS/RUP[1]) och tidigare erfarenheter från regionalfonden har också tagits i beaktande. Programmets ansats är en hållbar utveckling i hela området. Stor vikt läggs på jämställdhet mellan kvinnor och män, att förhindra diskriminering samt att främja en miljömässigt hållbar tillväxt. Åtgärder och projekt ska kunna visa hur de påverkar samhället på såväl lång som kort sikt – miljömässigt, ekonomiskt och socialt (jämställdhet och icke-diskriminering) och påvisa hur dessa aspekter används som hävstång för hållbar regional tillväxt i området. Vidare ska tydliga kopplingar till RUS/RUP och andra relevanta strategier på regional, nationell och internationell nivå beskrivas.

Programmet har fyra valda insatsområden:

1. Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation
2. Att öka tillgången till, användning av och kvaliteten på IKT
3. Att öka konkurrenskraften för små- och medelstora företag (SMF)
4. Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer

Dessa beskrivs närmare i nästa avsnitt.

Småland och Öarna har valt att exkludera en särskild satsning på Hållbar stadsutveckling, trots att detta lyfts fram både europeiskt och nationellt. Med anledning av regionens relativt glesa struktur med få stora städer, har bedömningen gjorts att dessa områden kan utvecklas också inom ramen för de utvalda tematiska målen och investeringsprioriteringarna. De områden som programmen fokuserar på, kan även utgöra verktyg för territoriell utveckling i programområdets städer, utan att särskilda medel avsätts. Programmet innehåller inte heller utpekade satsningar på näringslivsutveckling med koppling till klimatomställning. Programområdet behöver växla till en koldioxidsnål ekonomi, genom att utveckla och förbättra användningen av förnybar energi och genom att utveckla och använda produkter, tjänster och processer med högre energi- och klimateffektivitet. Det finns därmed kopplingar till både insatsområde 1 och 3 inom programmet på detta område och sådana insatser kan rymmas inom dessa.

Insatsområde 1 – Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation

Koppling till EU 2020, partnerskapsöverenskommelse och nationella riktlinjer

Insatsområdet rör temat Smart tillväxt inom EU2020. De rekommendationer som Sverige fått inom detta tema handlar om smart specialisering, att förbättra miljön för FoU-investeringar i företag och stärka länkarna mellan entreprenörskap och innovation. I partnerskapsöverenskommelsens analys lyfts bl.a. att FoU-utgifter behöver öka, likaså samverkan mellan näringsliv och akademi. De nationella riktlinjerna för programmet tar upp vikten av att främja framväxten av innovativa miljöer med särskilt fokus på SMF.

Koppling till regional analys

Insatsområdet kopplar an till utmaningarna ”Få kunskapsintensiva företag” och ”Låg nivå på FoU-investeringar”. För att programområdet ska stå starkare i en regional konkurrens, behöver näringslivet förflytta sig uppåt i värdekedjan. I dagens globaliserade värld är kunskap och FoU nyckelfaktorer för att detta ska kunna göras. På så sätt står företagen sig starkare vid konjunktursvängningar och programrådets sårbarhet minskar. Den regionala analysen visar att det finns ett behov av att utveckla förutsättningarna i programområdet för att stötta en önskad utveckling. Det handlar framförallt om att utveckla samverkan mellan akademi och näringsliv – det behövs förstärkta strukturer för kunskapsöverföring, och en regional gruppering kring styrkeområden.

Erfarenheter från tidigare programperiod

Under föregående programperiod har flera olika projekt genomförts inom området, vilka vittnar om ett fortsatt behov av att tillgängliggöra forskning. I ett näringsliv som traditionellt varit beroende av små- och medelstora företag med lågt kunskapsinnehåll kan steget mellan företag och forskning ofta vara långt. Tidigare utvärderingar av Europeiska regionala utvecklingsfonden har visat att många projekt är alltför lika varandra, och att de olika programområdena inte förmått att specialisera sig. Risken finns att satsningarna blir alltför fragmentariska, då medel satsas på ett stort antal branscher och initiativ. I denna programperiod finns därför behov av att utveckla smart specialisering i enlighet med EU-kommissionens rekommendationer, och projekt bör ha stöd i regionala strategier. Projekt med större kritisk massa som utvecklar just Småland och Öarnas styrkeområden bör genomföras. Här krävs också en utökad omvärldsbevakning, samt samarbete över gränserna med liknande satsningar i andra programområden via möjligheterna i det nationella regionalfundsprogrammet. En annan rekommendation är att utgå från företagets behov, snarare än forskningslogik i de satsningar som görs.

Baserat på regionens utmaningar på området fokuseras programmet på följande investeringsprioritering:

- *Främja företagsinvesteringar inom innovation och forskning och utveckling av förbindelser och synergier mellan företag, FoU-centrum och högre utbildning, särskilt produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, eko-innovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för*

avancerad produktion och förstagångsproduktion särskilt inom viktig möjliggörande teknik[2] och spridning av teknik för allmänna ändamål.

Insatsområde 2 – Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT

Koppling till EU2020, partnerskapsöverenskommelse och nationella riktlinjer

Inom EU2020-strategin utgör ”En digital agenda för Europa” ett av flaggskeppen inom Smart tillväxt. Betydelsen av IT och tillgången till bredband för utvecklingen av ett hållbart samhälle är stor, och lyfts också i partnerskapsöverenskommelsen. Den svenska bredbandstrategin pekar ut IT som en förutsättning för att kunna nå politiska mål inom flera samhällsområden; entreprenörskap, miljö, utbildning, vård och omsorg och förvaltning. Utmaningen för Europa och andra länder i världen är att ta tillvara de möjligheter som utvecklingen ger. Det övergripande målet för Sverige är att vi ska ha bredband i världsklass; år 2020 bör 90 procent av alla hushåll och företag ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s. I partnerskapsöverenskommelsen pekas också på vikten av att använda digitaliseringens möjlighet för att möta framtidens behov av välfärd, exempelvis inom äldreården. För att kunna främja innovation och privat näringsliv är det viktigt att relevanta organisationer har förmåga att öppna upp sina digitala tjänster och upphandla lämpliga lösningar.

Koppling till regional analys

Insatsområdet kopplar an till utmaningarna ”Gles och obalanserad befolkningsstruktur” samt ”Begränsad tillgång till bredband”. Regionens utmaningar är gemensamma med landet i stort men extra hänsyn måste tas till att Småland och Öarna är en glest befolkad region med en åldrande befolkning och en generellt låg utbildningsnivå. Frågan om tillgänglighet och service blir därmed extra aktuell och för att skapa en levande landsbygd och minska utflyttning är det viktigt att kunna erbjuda samma informationsinfrastruktur som erbjuds i städerna. Analysen visar dock att programområdets befolkning i genomsnitt har en lägre tillgång till höghastighetsinternet än vad som är fallet på riksnivå. Genom regionens struktur blir känsligheten större för förändringar i tillgängligheten till olika servicefunktioner. OECD pekar i sin rapport från 2012 på att den demografiska utvecklingen i området skapar utmaningar när det gäller tillhandahållandet av offentliga tjänster, särskilt i glest befolkade kommuner med både krympande och åldrande befolkning. Därför är det av stor vikt att skapa fler och bättre instrument för utvecklad samverkan mellan kommunerna.

IKT kan också på olika sätt bidra till att möta de utmaningar samhället står inför. Det kan vara fråga om nya sätt att utforma lösningar för ett åldrande samhälle i form av e-hälsa eller digitala hjälpmedel, det kan vara digitala lösningar som gynnar miljön såsom intelligenta transportsystem men också kopplat till demokrati via tillgång till information och dialog med beslutsfattare eller ökad konkurrenskraft för företag genom nya produkter och tjänster samt skapa effektivare verksamhet med hjälp av IT teknik.

Den digitala samhällsutvecklingen handlar om tjänster och innehåll. När World Economic Forum rankar e-tjänster i offentlig sektor hamnar Sverige på 18:e plats (2013) efter länder som Jordanien, Bolivia och Kazakstan. Det är huvudsakligen kommuner och

landsting som drar ner det svenska resultatet och anledningen till detta är att den enskilda kommunen saknar resurser för att på egen hand åstadkomma detta. På många andra områden ligger Sverige långt framme men här släpar vi efter på ett sätt som hotar tillväxten i våra regioner. Det är därför en prioriterad fråga att stödja utveckling som sker i samverkan och som syftar till att skapa en enklare vardag för företag och enskilda. I regionen finns en förhållandevis hög andel företag som använder IT vilket öppnar möjligheter för samverkan med regionens kommuner som behöver skapa nya servicelösningar för att lösa framtidens utmaningar kopplat till regionens befolkningsutmaning. I motsats till företagen ligger regionen relativt lågt i jämförelse med andra när det gäller andelen av befolkningen som använder olika IT-tjänster. Det finns olika förklaringar till detta, den åldersstruktur som regionen har, låg andel som har tillgång till bredband med hög hastighet samt att flera av regionens kommuner är små och saknar möjlighet att utveckla e-tjänster som invånarna ser som attraktiva.

Erfarenheter från tidigare programperiod

Insatser inom IT-området har främst genomförts inom Landsbygdsprogrammet under föregående period, bl.a. genom utbyggnad av bredband. Erfarenheterna visar att det finns ett behov av samordning samt ökad kunskap i regionen gällande t.ex. prissättning, robusthet, affärsmodeller etc. för att ytterligare effektivisera de investeringar som görs. Insatserna i regionalfonden syftar till att komplettera de fysiska investeringarna som finansieras av Landsbygdsprogrammet i de fyra länen.

Baserat på regionens utmaningar på området fokuseras programmet på följande investeringsprioritering:

- *Stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsovård*
- *Öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja valet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin.*

Programmet kommer inte att stödja direkta investeringar. Istället fokuseras på insatser för samordning, kunskapshöjande insatser kopplat till bredbandsutbyggnad och utveckling av e-samhället och e-tjänster.

Insatsområde 3: Stödja kapacitet för SMF att växa på regionala, nationella och internationella marknader och att ägna sig åt innovationsprocesser

Koppling till EU2020, partnerskapsöverenskommelse och nationella riktlinjer

Insatsområdet kopplar till EU2020 inom både smart och hållbar tillväxt. EU ska förbättra sin produktivitet och konkurrenskraft. Partnerskapsöverenskommelsen lyfter bl.a. behovet av att utveckla entreprenöriell kompetens. I de nationella riktlinjerna betonar regeringen att goda förutsättningar för näringslivet stärker regionernas utvecklingskraft

och attraktivitet. Regeringen lyfter bl.a. marknadskompletterande kapitalförsörjning, rådgivning med kundfokus och internationalisering som fokusområden.

Koppling till regional analys

Insatsområdet kopplar an till utmaningarna ”Ensidig näringsstruktur” och ”Svag tillväxttakt i SMF”. För att skapa regional konkurrenskraft och minska sårbarheten, behövs ett mer differentierat näringsliv och höjd produktivitet. Programområdet har ett stort antal små- och medelstora företag, så det är av högsta vikt att dessa utvecklas och tillväxttakten ökar. Den regionala analysen visar att flera nya branscher växt under senare år, vilket ger en stor potential för framtiden kopplat till de båda utmaningarna. Analysen lyfter bl.a. internationalisering och kapitalförsörjning som nyckelområden för utveckling.

Erfarenheter från tidigare programperiod

Under föregående programperiod har ett stort antal generella insatser kopplade till grundläggande strukturer och generell företagsutveckling genomförts. Utvärderingar pekar på att det finns ett behov av att växla upp satsningar på tillväxtföretag, vilket därmed är i fokus i detta program.

Följeforskningen redovisar också goda erfarenheter av de 12 riskkapitalprojekten inom föregående programperiod då de har fungerat marknadskompletterande och gett upphov till ett antal investeringar som troligtvis annars inte skulle ha blivit av. Med anledning av detta ska delar av medlen inom insatsområdet riktas till fortsatta satsningar på riskkapital.

Baserat på regionens utmaningar på området fokuseras programmet på följande investeringsprioritering:

- *Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att delta i tillväxt- och innovationsprocesser*

Insatsområde 4 – Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer

Koppling till EU2020, partnerskapsöverenskommelse och nationella riktlinjer

EU2020 rymmer området Hållbar tillväxt, där övergången till en koldioxidsnål ekonomi behandlas. I rekommendationerna till Sverige anges att förbättrad energieffektivitet samt utveckling och användning av förnyelsebara energikällor och produkter bör prioriteras. Analysen i partnerskapsöverenskommelsen tar sin utgångspunkt i miljö- och resurseffektivitet som en viktig faktor för att skapa hållbar tillväxt och för att lyckas i övergången till en grön ekonomi. Sverige har redan idag uppnått låga utsläpp av koldioxid per capita men analysen pekar tydligt på regionala skillnader i utsläpp beroende på näringslivsstruktur, samt på transporternas andel av utsläppen. Här spelar innovation och teknikutveckling en viktig roll för att skapa en bättre miljö och hållbar tillväxt. Omställningen till en grön ekonomi innebär också stora möjligheter för svensk miljöteknik genom utveckling av varor, tjänster och produktionssystem.

I regeringens riktlinjer ”Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer” lyfts behovet av energibesparande och teknikutvecklande insatser samt behovet av att främja en effektivare energianvändning och utsläppssnål teknik i alla led.

Koppling till regional analys

Insatsområdet kopplar an till utmaningarna ”höga utsläpp från transporter”. Den regionala analysen visar att programområdets största energiutsläpp kommer från transporter vilket ligger helt i linje med slutsatserna i partnerskapsöverenskommelsen. För att nå de klimatmål som är uppsatta krävs kraftfulla åtgärder för att främja hållbara transporter, skapa intermodala lösningar och minska beroendet av fossila drivmedel inom transportsektorn. Utmaningen är att fortsätta göra framsteg mot en mer hållbar och effektiv energianvändning och samtidigt se till att åtgärderna är kostnadseffektiva.

Transportsystemen i de fyra länen ska vara hållbart ur ett miljöperspektiv. Vi måste därför satsa på att bland annat öka andelen resor med kollektivtrafiken, energieffektivare transportsystem, ökad användning av alternativa fordonsbränslen och en transportsnål samhällsplanering. Transportsektorn står för en stor del av dagens klimatpåverkande utsläpp och för att nå de uppsatta klimatmålen krävs kraftfulla åtgärder för att främja hållbara godstransporter, skapa systemlösningar och minska beroendet av fossila drivmedel inom sektorn.

Framväxten av en mer miljövänlig transportsektor som omfattar alla delar från distribution och konsumtion, innovation samt andra tjänster och klimatsmarta lösningar innebär också stora möjligheter för näringslivet i Småland och Öarna. Utvecklingen kan ge affärsmöjligheter och bli en framtida konkurrensfaktor för företag som ligger i framkanten inom området.

Behovet att utveckla hållbara städer växer också i takt med urbaniseringen. Samtidigt måste landsbygdens särskilda förhållanden beaktas. Landsbygden är bas för försörjningen med livsmedel och förnybar energi, men där bor färre som kan dela på gemensam infrastruktur och där råder längre avstånd samt äldre bebyggelse och boende. Det är här en större utmaning att få fler att nyttja kollektivtrafiken och minska på andelen resor med bil.

Erfarenheter från tidigare programperiod

Då tidigare programperiod inte hade särskilda insatser för en koldioxidsnål ekonomi, saknas erfarenheter.

Baserat på regionens utmaningar på området fokuseras programmet på följande investeringsprioritering:

- *Stödja energieffektivitet, smart energihantering och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, offentliga byggnader och inom bostadssektorn (med fokus på transporter för programområdets del)*

Förhandsutvärdering av förslag till regionalfondsprogram i Småland och Öarna 2014-2020

Den slutliga förhandsbedömningen från Tillväxtanalys lämnades till programskrivargrupperna februari 2014. I det dokumentet finns också tidigare lämnade synpunkter utifrån programutkast samt kompletterande information inlämnad under inledningen av 2014.

Programmet för Småland och Öarna bedöms vara bra strukturerat och fokuserat samt att analysen följer en röd tråd. Insatserna ansågs dock lite för allmänna och otydliga, vilket programskrivarna i arbetet försökt åtgärda genom att förbättra skrivningarna som beskriver aktiviteter som kan stödjas i programmet under perioden. Dock kvarstår det faktum att programperioden består av 7 år och att de inte detalj vill beskriva alla tänkbara projekt som kan finnas behov av inom respektive område. Genom att på ett mer övergripande sätt beskriva en problembild, målsättning och ge exempel på aktiviteter/insatser lämnar de också utrymme för förändringar i omgivningen som är naturliga under dessa förhållanden. Programområdet Småland och Öarna, som består av fyra län med fyra regionala utvecklingsstrategier, visar på både gemensamma utmaningar men också skilda politiska prioriteringar. Programskrivningsarbetet måste därför fokuseras på gemensamma utmaningar men inte begränsa sättet att lösa dem.

Kopplingen till tidigare erfarenheter skulle kunna göras tydligare anser Tillväxtanalys. Programmets ambition har varit att bygga några av de tydligaste ställningstaganden i programmet på just de erfarenheter som finns från tidigare program. Detta har skett inom tema 1 och 3 där det finns likheter mellan programmen. Inom övriga teman finns det inte lika tydliga kopplingar eller erfarenheter att bygga på vilket också avspeglar sig i texten. Detta finns beskrivet i bakgrundsanalysen. I hela processen med programarbetet har det arbetats utifrån slutsatser från följeforskning på både projekt och programnivå. Det gemensamma arbetet inleddes exempelvis i april 2013 med tre workshops för att samla in erfarenheter från projektägare både inom regionalfond och socialfond.

Bedömningen görs att de valda aktivitets- och resultatindikatorerna är relevanta, men att man saknar aktivitetsindikatorer som mäter förändring hos medverkande aktörer. I programarbetet har det varit många och långa diskussioner kring indikatorer och valda indikatorerna är de som anses bäst mäta att projekten kan bidra till att uppnå uppsatta mål. Det finns dock ett stort behov av att komplettera med andra mätningar, enkäter, intervjuer av olika slag för att fånga upp ex upplevd nytta med genomförda insatser.

Tillväxtanalys bedömning är att sex av åtta resultatindikatorer är välmotiverade medan två saknar motivering. En felskrivning i en tabell har också medfört att Tillväxtanalys grundat sin bedömning på fel siffra vilket gör att minskningen på 37 % enbart är en minskning på 10 % egentligen. Korrigering har gjorts i huvuddokumentet.

När det gäller resultatindikatorn andel företag som har möjlig tillgång till bredband så är utgångspunkten den nationella målsättningen och programmet anser att man inte kan ha annan målsättning än den som finns nationellt.

[1] Se respektive regionförbunds hemsida, www.rfss.se, www.regionjonkoping.se, www.rfkl.se, www.gotland.se

[2] Här syftar man till Key Enabling Technologies s.k. KETs

1.1.2 Motivering till valet av tematiska mål och motsvarande investeringsprioriteringar som gäller partnerskapsöverenskommelsen, och som bygger på att man fastställt regionala och i tillämpliga fall nationella behov, inklusive sådana behov som fastställts i relevanta landsspecifika rekommendationer, antagna i enlighet med artikel 121.2 i EUF-fördraget, och relevanta rådsrekommendationer, antagna i enlighet med artikel 148.4 i EUF-fördraget, och med hänsyn till förhandsutvärderingen.

Tabell 1: Motivering till valet av tematiska mål och investeringsprioriteringar

Valt tematiskt mål	Vald investeringsprioritering	Motivering till val
01 - Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål	Regionens utmaningar: <ul style="list-style-type: none"> • Få kunskapsintensiva företag • Låg nivå på investeringar i FoU
02 - Öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik	2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin	Regionens utmaningar: <ul style="list-style-type: none"> • Låg tillgång till bredband • Gles och obalanserad befolkningsstruktur
02 - Öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och	2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa	Regionens utmaningar: <ul style="list-style-type: none"> • Låg tillgång till bredband • Gles och obalanserad

Valt tematiskt mål	Vald investeringsprioritering	Motivering till val
kommunikationsteknik		befolkningsstruktur
03 - Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag, jordbrukssektorn (för EJFLU) och fiske- och vattenbrukssektorn (för EHFF)	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser	Regionens utmaningar: <ul style="list-style-type: none"> • Ensidig näringsstruktur • Svag tillväxttakt hos SMF
04 - Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn	Regionens utmaningar: <ul style="list-style-type: none"> • Höga utsläpp från transporter

1.2 Motivering för fördelningen av medel

Motivering för fördelningen av medel (unionens stöd) till varje tematiskt mål och i tillämpliga fall investeringsprioriteringar, i enlighet med kraven på tematisk koncentration, och med hänsyn till förhandsutvärderingen.

Baserat på EU-kommissionens riktlinjer och de målsättningar som ska tas i beaktande, inklusive regionens utvecklingsbehov, kommer större delen av medlen inom programmet att fördelas till näringslivsutvecklande satsningar. Detta ligger också i linje med kravet på ökat strategiskt fokus, som varit utgångspunkt för det nya programmet. Småland och Öarna har därför valt att prioritera relativt få insatsområden. Medlen fördelas enligt följande:

Insatsområde 1: 33 procent av EU-medlen

Forskning och innovation är ett prioriterat område utifrån regionens behov, och en större satsning kan dessutom motiveras med det gap som finns gällande Europa 2020-målen på området. För att skapa förutsättningar för innovation krävs betydande offentliga investeringar i startskedet. I programmet ligger medfinansieringsgraden på 50 procent inom insatsområdet. Privat medfinansiering uppmuntras inom insatsområdet.

Insatsområde 2: 10 procent av EU-medlen

Den stora utmaningen inom området är att ta tillvara de möjligheter som IT-utvecklingen ger, att använda digitaliseringens möjlighet för att möta exempelvis framtidens behov av välfärd inom äldreården eller tillgängligheten till offentlig service mm. Utbyggnad av bredband med hög hastighet är en viktig fråga för regionen, men med den begränsade

summa medel som finns att tillgå inom Europeiska regionala utvecklingsfonden, är möjligheterna att investera begränsad. Fokus inom insatsområdet ligger därför på insatser som ökar användningen av digitala tjänster i samhället och i näringslivet. Även mindre insatser för samordning och stöd kopplat till fysiska bredbandsinvesteringar finansierade inom landsbygdsprogrammet möjliggörs inom insatsområdet. I programmet ligger medfinansieringsgraden på 50 procent inom insatsområdet.

Insatsområde 3: 38 procent av EU-medlen

Näringslivsutveckling är programmets huvudfokus, och insatsområdet utgör grunden för att Europa 2020 avseende innovation ska kunna uppfyllas. Inom ramen för insatsområdet finns också ett behov av att fortsätta den lyckosamma satsningen på riskkapital, vilket kräver en relativt stor andel från programmets budget. I programmet ligger medfinansieringsgraden på 50 procent inom insatsområdet. Inom insatsområdet finns möjlighet till privat medfinansiering vilket uppmuntras.

Insatsområde 4: 15 procent av EU-medlen[1]

Sverige har överlag kommit relativt långt gällande Europa 2020:s mål på energiområdet. Området har dessutom stora möjligheter till alternativ nationell och europeisk finansiering, och bedöms därför behöva utgöra endast en liten del av programmet. Inom programmet har fokus lagts på transporter, vilket bland annat ska öka nyttjandet av tidigare programs infrastruktursatsningar. Med anledning av detta har fördelningen av medel höjts något i förhållande till den obligatoriska fördelningen till det tematiska målet, och medfinansieringsgraden har satts till högst 50 procent.

Genom fördelningen ovan uppfylls EU:s regelverk: 81 procent går till de tematiska målen 1–3 och 15 procent till det tematiska målet 4 samtidigt som programmet fokuseras enligt svenska regeringens instruktion. Resterande 4 % avser TA-medel för programgenomförandet.

I programmet kommer både offentlig och privat medfinansiering att vara stödberättigad vilket är en förändring för programmen i Sverige. Det finns därför ingen erfarenhet att luta sig emot när det gäller hur stor den andelen kan tänkas bli i programmet i stort eller inom olika typer av insatser. I tabellerna har beräkningen utgått ifrån tänkbara finansieringskällor av privat karaktär, såsom t ex privata stiftelser, företag och organisationer med intresse för hållbar regional tillväxt och näringslivsutveckling kopplat till programmets insatsområden.

[1] Insatserna med stöd av ESI-fonderna förväntas fokusera på samma områden utifrån de regionala specialiseringar som finns, och förväntas utgöra en värdefull del av Sveriges insatser inom SET-planarbetet. SET planen, European Strategic Energy Technology Plan beslutades av EU 2008

Tabell 2: Översikt av det operativa programmets investeringsstrategi

Prioriterat område	Fond	Unionens stöd (i euro)	Proportion av unionens totala stöd till det operativa programmet	Tematiskt mål – Investeringsprioritering – Särskilt mål	Gemensamma och programspecifika resultatindikatorer för vilka ett mål har fastställts
1	ERDF	21 786 740,00	33.00%	<p>▼ 01 - Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation</p> <p>▼ 1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål</p> <p>▼ 1 - Förbättrade förutsättningar för företagens innovationsutveckling</p>	[001, 0103]
2	ERDF	6 602 042,00	10.00%	<p>▼ 02 - Öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik</p> <p>▼ 2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin</p> <p>▼ 1 - Effektivare samordning för ökad tillgång till bredband i hela regionen</p> <p>▼ 2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa</p> <p>▼ 1 - Fler digitala tjänster ska utvecklas för att förbättra tillgängligheten till privat och offentlig service</p> <p>▼ 2 - Ökad andel privatpersoner som använder IT-tjänster vilket stimulerar till tjänsteutveckling i näringslivet</p>	[042, 005, 0203, 0202]
3	ERDF	25 087 761,00	38.00%	<p>▼ 03 - Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag, jordbrukssektorn (för EJFLU) och fiske- och vattenbrukssektorn (för EHFF)</p> <p>▼ 3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser</p> <p>▼ 1 - Ökad tillväxt i befintliga SMF</p>	[0301, 0302]
4	ERDF	9 903 064,00	15.00%	<p>▼ 04 - Stödja övergången till en koldioxidneutral ekonomi inom alla sektorer</p> <p>▼ 4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn</p>	[0090, 0402]

Prioriterat område	Fond	Unionens stöd (i euro)	Proportion av unionens totala stöd till det operativa programmet	Tematiskt mål – Investeringsprioritering – Särskilt mål	Gemensamma och programspecifika resultatindikatorer för vilka ett mål har fastställts
				▼ 1 - Stimulera till energieffektivare transporter och ökad användning av förnybar energi inom transportsektorn	
5	ERDF	2 640 817,00	4.00%	1 - Tekniskt stöd ska leda till att programmet genomförs ändamålsenligt, rättssäkert och effektivt samt bidrar till att programmets mål nås inom övriga insatsområden.	[]

2. INSATSOMRÅDEN

2.A BESKRIVNING AV INSATSOMRÅDEN ANDRA ÄN TEKNISKT STÖD

2.A.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	1
Insatsområdets rubrik	Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation

- Hela det prioriterade området kommer endast att genomföras genom finansieringsinstrument
- Hela insatsområdet kommer att genomföras endast med finansieringsinstrument som inrättas på unionsnivå
- Hela det prioriterade området kommer att genomföras genom lokalt ledd lokal utveckling
- För ESF: Hela insatsområdet gäller social innovation, transnationellt samarbete eller båda

2.A.2 Motivering till inrättandet av ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori, tematiskt mål eller fond (i tillämpliga fall)

2.A.3 Fond, regionkategori och beräkningsunderlag för unionens stöd

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)	Regionkategori för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena (i tillämpliga fall)
ERDF	Mer utvecklade	Totalt	

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	1b
Investeringsprioriteringens rubrik	Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	1
Det särskilda målets rubrik	Förbättrade förutsättningar för företagens innovationsutveckling
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	<p>I föreliggande programområde med låga nivåer på FoU-investeringar och få kunskapsintensiva företag krävs insatser som ger tillgång till mötesplatser, kunskap och nya metoder, vilket ger förbättrade förutsättningar för innovationsutveckling hos regionens företag.</p> <p>Investeringsprioriteringen fokuserar på att utveckla och stärka regionala strukturer, framförallt s.k. innovationsmiljöer. En innovationsmiljö bygger på strukturerad samverkan mellan företag, universitet- och högskolor eller andra forskningsaktörer och offentlig sektor kring regionala befintliga eller nya styrkeområden. Innovationsmiljöerna främjar nyttiggörande av forskning och bidrar därmed till att företag förmår ta fram nya innovationer i form av produkter/processer/tjänster – ofta med egna FoU-investeringar- som gör att de kan lyfta sig i värdekedjan och ökar sin överlevnadsförmåga i en global ekonomi. Därmed kan andelen kunskapsintensiva företag och näringslivets FoU-investeringar öka, vilket på sikt leder till ökad regional konkurrenskraft.</p> <p>[1]</p> <p>[1] Insatserna under detta tematiska mål är i linje med regionens strategier för smart specialisering, vilket för närvarande framgår av följande regionala program och strategier: ”Regional utvecklingsstrategi för Kalmar län 2012-2020”, ”Mötesplatser</p>

	Södra Småland”, ”Regional utvecklingsstrategi för Region Jönköping 2025” och ”Vision Gotland 2025”.
--	---

Tabell 3: Programspecifika resultatindikatorer (per särskilt mål) (för ERUF och Sammanhållningsfonden)

Specifikt mål		1 - Förbättrade förutsättningar för företagens innovationsutveckling						
ID	Indikator	Mätenhet	Regionkategori (i förekommande fall)	Utgångsvärde	Utgångsår	Målvärde (2023)	Datakälla	Rapporterings frekvens
001	Andel företag (10-249 anställda) med innovationsverksamhet (produkt-, process-, organisatorisk, marknadsföring)	Procent	Mer utvecklade	59,09	2010	60,00	Statistiska centralbyrån, rapporten "Regional innovationsstatistik i Sverige"	Vartannat år
0103	Företagens (produkt- och/eller processinnovativa, 10-249 anställda) utgifter för sin egen FoU-verksamhet	MSEK	Mer utvecklade	1,26	2010	1,32	Statistiska centralbyrån, rapporten "Regional innovationsstatistik i Sverige"	Vartannat år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
Uppbyggnad och utveckling av hållbara innovationsmiljöer <p>Idag finns flera exempel på påbörjade innovationsmiljöer i form av strukturerad samverkan mellan universitet, högskolor eller andra forskningsaktörer, företag och offentlig sektor. Detta är också en utveckling som stöttats under föregående programperiod. Det gemensamma för dessa satsningar är emellertid att de är i ytterligare behov av utveckling, inte minst för att stå starka både nationellt och internationellt. Satsningar har till största delen också varit kopplade till enskilda branscher, med stuprörstänk. För att skapa en mer innovativ region kan tvärssektoriell samverkan vara en inriktning, där olika branscher och organisationer kan berika varandra och finna nya innovativa tjänster, produkter och processer. Detta kan också bli en naturlig grogrund för nya företag. Programmet fokuserar både på en fördjupning av befintliga miljöer och skapandet av nya – hållbarheten ska dock bedömas i samtliga fall.</p> <p>Exempel på konkreta aktiviteter som kan stöttas av programmet kan vara:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Samverkan mellan näringsliv, universitet/högskolor/andra forskningsaktörer och offentlig sektor inom specifika ämnesområden · Mötesplatser för att främja innovation i näringslivet, inklusive kommersialisering av forskningsresultat · Etablering av nya innovationsmiljöer · Insatser för att stärka befintliga innovationsmiljöers utveckling, inklusive utveckling av nya samarbeten regionalt/nationellt/internationellt, entreprenörskap, demonstrationsprojekt, affärsutveckling, samt jämställdhet-, mångfalds- och miljöarbete	

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
---------------------------------	---

- Insatser för att förbättra tillgängligheten till innovationsstödjande miljöer genom hela innovationsprocessen, inklusive gemensam utrustning och testmiljöer

Kunskapsutveckling

För att ytterligare lägga grunden för intresse för innovationer i näringslivet, och öka efterfrågan bl.a. från det offentliga, kan aktiviteterna också innebära kunskaps- och metodutveckling inom området, så som exempelvis:

- Utveckling av nya innovationsmetoder i samverkan mellan näringsliv, universitet och högskolor och offentliga aktörer
- Ökade kunskaper om verktyget innovationsupphandling inom näringsliv och offentlig sektor för att öka småföretagarens förutsättningar för delaktighet i anbudsförfarande och upphandlingsprocesser
- Kunskapshöjande samverkansinsatser

Målgrupp och stödmottagare för insatserna kan till exempel vara lärosäten eller övriga forskningsaktörer, företagsnätverk, företrädare för näringslivet och offentlig sektor i samverkan.

Koppling till horisontella kriterier

Ur ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv finns stor potential till förbättring inom detta område. Med tanke på den könssegregerade arbetsmarknaden, där framförallt män återfinns inom privat sektor, riskerar satsningar på innovativa miljöer som bygger på de branscher där regionen är stark att endast komma män till del. Det finns ett behov av att bredda definitionen av innovation till att omfatta också tjänster och processer, för att därmed också nå branscher och nätverk där kvinnor är verksamma. Programmet fokuserar därför också på offentlig sektor, inom vilken en stor andel kvinnor kan nås.

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
---------------------------------	---

Genom att nyttja kompetens från flera olika målgrupper, kan jämställdhet och mångfald användas som en hävstång som utvecklar innovationsmiljöer och efterfrågan på innovationer utifrån ett brett perspektiv. Här är användardriven innovation ett nyckelord. Genom att stimulera nya samarbeten och specialisering, är det inte längre nog att utveckla regionens traditionella näringsliv. Nya möjligheter kan öppnas, som möjliggör en bredare syn på innovationer och skapar strukturomvandling också gällande könssegregering och utanförskap.

Även miljö kan användas som en hävstång för innovationsverksamhet. De krav som kommer att ställas framöver på hållbarhet, och de nya möjligheter som skapas i samband med skapande av en koldioxidsnål ekonomi, gör att nya affärsidéer i form av tjänster, produkter och processer kommer att krävas. För de innovationsmiljöer som lyckas integrera detta perspektiv i sitt arbete, bör konkurrenskraften öka. På detta område har insatsområdet en koppling till både insatsområde 4 men också till det nationella regionalfondsprogrammet som planerar insatser för att förbättra möjligheten till marknadsetablering av produkter och tjänster som bidrar till minskad klimatpåverkan.

Koppling till andra program

Eftersom innovation är ett prioriterat område både europeiskt och nationellt, finns flera finansieringsprogram att tillgå. Det är av högsta vikt att också andra program nyttjas i programområdet, för optimalt resursutnyttjande och i syfte att sträva mot målen i Europa 2020.

Den tänkta kedjan ser ut som följer: Europeiska regionala utvecklingsfonden stöttar strukturer i programområdet, som ökar förutsättningarna för innovationsutveckling. Insatserna utvecklas enligt principen om smart specialisering och kraftsamling, vilket skapar förutsättningar för att nå framgång även utanför regionen. Inom ramen för insatserna utvecklas olika typer av konkreta innovationssatsningar, vilka kan söka medel inom ramen för exempelvis EU:s forskningsprogram Horisont 2020 och nationella program (till exempel Vinnova). På så sätt samspelar de olika programmen och strategiska satsningar kan göras. Det regionala regionalfondsprogrammet kan också lägga grunden för innovativa miljöer, som sedan kan kopplas samman med andra initiativ nationellt och internationellt, främst med hjälp av det nationella strukturprogrammet och de territoriella programmen i Östersjöområdet. På så sätt kan gränsöverskridande samverkan skapas. Vidare kan insatser inom landsbygdsprogrammet med syfte att stärka kopplingen mellan forskning och praktiskt jordbruk ge synergieffekter och stärka samspelet mellan forskningsmiljöer, näringsliv och jordbruksföretag.

Inom området kommer också i nästa programperiod Programmet för sysselsättning och social innovation, som ersätter Progress 2007-2013 att finnas att tillgå. Programmet kommer bland annat ha en inriktning mot social innovation och experiment, där det finns möjlighet att testa sociala innovationer i liten

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
skala.	

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
<p>De principer som ligger till grund för projekturval, och som säkerställer att de specifika målen kan uppnås är som följer:</p> <p>Samverkan och målgruppsanpassning</p> <p>För samtliga projekt gäller att stuprörstänk bör undvikas, där enskilda branscher eller organisationer arbetar ensamma. Samverkan skapar mervärde i form av nya strukturer och idéer som utvecklar regionen. Genom att utgå från problemställningar och utmaningar snarare än bransch och målgrupp kan verkliga innovationer och smart specialisering uppstå. Här kan också sociala innovationer inkluderas. Målgruppsanpassning är också ett nyckelord i programgenomförandet. För att skapa effektiva innovationsmiljöer behöver miljöns strukturer ta hänsyn till förutsättningarna hos de aktörer som ska ingå. Detta innebär att samverkan kan ta olika former, framförallt beroende på näringslivets intresse.</p> <p>Näringslivets engagemang i form av privat medfinansiering</p> <p>För att säkerställa näringslivets engagemang och inflytande bör de innovationsmiljöer som stöds sträva efter privat medfinansiering i relevanta fall.</p> <p>Tidigare erfarenheter, organisatorisk kapacitet och förankring</p> <p>För att dra nytta av tidigare genomförda insatser är det viktigt att projektägaren i utformning av sin projekttidé bygger vidare på kunskaper och erfarenheter</p>	

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
---------------------------------	---

inom det aktuella området. Projektägarens egen organisatoriska kapacitet och erfarenhet är också av stor vikt vid bedömning och urval. Erfarenheten från tidigare programperioder visar också på vikten av förankring av insatserna hos utpekade samverkansaktörer.

Koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen

Programmet för Småland och Öarna skall bidra till EU:s strategi för Östersjöregionen och programmet kommer att beakta projekt som stödjer genomförandet av strategin och dess mål.

Koppling till andra program

Inom EU:s mål om smart tillväxt finns ett stort antal program som ska bidra till att öka innovationsgraden i unionen. Horisont 2020 och Programmet för social förändring och innovation är två sektorsprogram med tydlig koppling till området. Det finns också möjligheter inom det nationella regionalfondsprogrammet att t ex koppla ihop styrkeområden inom olika regioner för att gemensamt kraftsamla och öka innovationspotentialen. Det finns också olika nationella program, till exempel inom Vinnova och Tillväxtverket som arbetar mot samma mål. Projekt som knyter an till andra insatser bör prioriteras, för att skapa en samlad, strategisk satsning i programområdet. Detta gäller även Europeiska socialfonden. Utvärderingar av regionalfondsprogrammen i tidigare programperiod har visat att det finns kompetensluckor som försvårar omsättandet av innovationer i regionen, vilka skulle kunna avhjälpas med kompletterande satsningar på kompetens inom ramen för ESF.

Horisontella kriterier

Projekt som beskriver hur de tänker dra nytta av tillväxtpotentialen inom de horisontella kriterierna miljö, jämställdhet och mångfald kommer att prioriteras. Utvärderingar av tidigare programperiod har visat att bäst resultat uppnås när arbetet med de horisontella kriterierna kommer in tidigt i projektets uppstartsfas och inte, som tyvärr varit allt för vanligt, något som lagts på i efterhand.

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
---------------------------------	---

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål
---------------------------------	---

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering	1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål								
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		

Investeringsprioritering		1b - Att främja företagsinvesteringar inom forskning och innovation och utveckla kopplingar och synergieffekter mellan företag, forsknings- och utvecklingscentrum och den högre utbildningssektorn, särskilt främjande av investering i produkt- och tjänsteutveckling, tekniköverföring, social innovation, miljöinnovation, offentliga tillämpningar, efterfrågestimulans, nätverk, kluster och öppen innovation genom smart specialisering, och stödja teknisk och tillämpad forskning, pilotverksamhet, tidiga produktvalideringsåtgärder och kapacitet för avancerad produktion och förstagångsproduktion, särskilt vad gäller viktig möjliggörande teknik och spridning av teknik för allmänna ändamål							
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		
CO01	Produktiv investering: Antal företag som får stöd	Företag	Eruf	Mer utvecklade			250,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
CO26	Forskning, innovation: Antal företag som samarbetar med forskningsinstitutioner	Företag	Eruf	Mer utvecklade			250,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
01	Antal företag som samarbetar för att stärka sin innovationskraft	Företag	Eruf	Mer utvecklade			500,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
41	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	Eruf	Mer utvecklade			20,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande

2.A.7 Social innovation, transnationellt samarbete och bidrag till de tematiska målen 1–7

Insatsområde	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation

2.A.8 Resultatram

Tabell 6: Det prioriterade områdets resultatram (per fond och, för Eruf och ESF, per regionkategori)

Insatsområde		1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation											
ID	Typ av indikator	Indikator eller viktigt genomförandesteg	Om tillämpligt, måtenhet	Fond	Regionkategori	Målstolpe för 2018			Slutmål (2023)			Datakälla	I förekommande fall, en förklaring av indikatorns relevans
						Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt		
CO26	Aktivitet	Forskning, innovation: Antal företag som samarbetar med forskningsinstitutioner	Företag	Eruf	Mer utvecklade			62			250,00	Projekt	
13	Finansiell	Utgifter	Euro	Eruf	Mer utvecklade			13 072 044			43 573 480,00	Förvaltande myndighet	

Kompletterande kvalitativ information om inrättandet av resultatramen

Förvaltande myndighet har bedömt att det är mest lämpligt att använda sig av aktivitetsindikatorer för resultatramverket och komplettera dessa med en finansiell indikator per insatsområde. Bedömningen motiveras av att aktivitetsindikatorer kan härledas till programmets genomförande till fullo och att de är möjliga att mäta kontinuerligt under programmets genomförande. Resultatindikatorer kommer inte att användas.

De metoder och kriterier som har använts för att välja ut relevanta aktivitetsindikatorer följer de riktlinjer som kommissionen har angivit. Beräkningarna av ett rimligt värde för delmålet för 2018 för varje utvald aktivitetsindikator har grundats på erfarenheter från föregående programperiod samt en bedömning av hur snabbt projekt inom respektive insatsområde kan förväntas generera utfall för varje aktivitetsindikator. Det uppskattade totala antalet projekt inom respektive insatsområde har också beaktats. Förvaltande myndighet gör bedömningen att de valda aktivitetsindikatorerna uppfyller kravet om att omfatta mer än 50% av den finansiella allokeringen för insatsområdet.

När det gäller den finansiella indikatorn ”Utbetalda medel” per insatsområde, har beräkningarna utgått från kravet om att samtliga utbetalningar som ingår ska grundas på stödberättigande kostnader utbetalda till stödmottagaren och att dessa ska vara attesterade av attesterande myndighet. Förvaltande myndighet har beaktat erfarenheter från programperioden 2007-2013 och då särskilt fokuserat på hur utbetalningarna genomfördes under motsvarande del av programperioden dvs 2007-2011. Det faktum att programmet för programperioden 2014-2020 är mer fokuserat och koncentrerat samt att förvaltande myndighet har en väl fungerande organisation på plats har också vägts in. Utbetalningsnivån har skiljt sig åt mellan programmets insatsområden under programperioden 2007-2013 och förvaltande myndighet har vägt in dessa variationer vid fastställande av resultatramverket.

Förvaltande myndighet överväger möjligheterna att i vissa särskilda fall, tillåta längre projektperioder än vad som varit möjligt under programperioden 2007-2013. Längre projektperioder medför att utfallet för aktivitetsindikatorerna kommer att komma relativt långt in i programperioden, vilket resulterar i att delmålen för 2018 i resultatramverket i dessa fall är lägre än för andra insatsområden.

I de flesta fall har endast en aktivitetsindikator per insatsområde valts ut till resultatramverket. Motivet till detta är att programmet är så pass fokuserat och koncentrerat att varje utvald aktivitetsindikator bedöms omfatta en större del av de förväntade projekten. Få indikatorer i resultatramverket gör det också lättare att följa upp och överblicka genomförandet och ökar möjligheterna till korrigerande åtgärder om tendenserna pekar mot att resultatramverket inte kommer att uppfyllas.

2.A.9 Insatskategorier

Insatskategorier motsvarande innehållet i det prioriterade området, baserat på en nomenklatur som antagits av kommissionen och en preliminär uppdelning av unionens stöd.

Tabellerna 7–11: Insatskategorier

Tabell 7: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde		1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	060. Forsknings- och innovationsverksamheter inom offentliga forsknings- och kompetenscentrum, inklusive nätverksarbete	2 722 000,00
ERDF	Mer utvecklade	061. Forsknings- och innovationsverksamheter inom privata forskningscentrum, inklusive nätverksarbete	2 722 000,00
ERDF	Mer utvecklade	062. Tekniköverföring och samarbete mellan universitet och företag, främst till stöd för små och medelstora företag	8 171 370,00
ERDF	Mer utvecklade	063. Klusterstöd och företagsnätverk, främst till stöd för små och medelstora företag	8 171 370,00

Tabell 8: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde		1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	21 786 740,00

Tabell 9: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde		1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Storstadsområden (tätbefolkade, >50 000 invånare)	3 268 011,00
ERDF	Mer utvecklade	02. Mindre stadsområden (mindre tätbefolkade, >5 000 invånare)	8 932 563,00
ERDF	Mer utvecklade	03. Landsbygdsområden (glesbefolkade)	9 586 166,00

Tabell 10: Dimension 4 – Territoriella genomförandemekanismer

Insatsområde		1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	21 786 740,00

Tabell 11: Dimension 6 – ESF:s andratema (bara ESF och YEI)

Insatsområde		1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro

2.A.10 Sammanfattning av den planerade användningen av tekniskt stöd, vid behov inklusive åtgärder för att öka den administrativa kapaciteten hos de myndigheter som är delaktiga i förvaltningen och kontrollen av programmen och stödmottagarna (i tillämpliga fall) (per insatsområde)

Insatsområde:	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation

2.A.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	2
Insatsområdets rubrik	Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT

- Hela det prioriterade området kommer endast att genomföras genom finansieringsinstrument
- Hela insatsområdet kommer att genomföras endast med finansieringsinstrument som inrättas på unionsnivå
- Hela det prioriterade området kommer att genomföras genom lokalt ledd lokal utveckling
- För ESF: Hela insatsområdet gäller social innovation, transnationellt samarbete eller båda

2.A.2 Motivering till inrättandet av ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori, tematiskt mål eller fond (i tillämpliga fall)

2.A.3 Fond, regionkategori och beräkningsunderlag för unionens stöd

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)	Regionkategori för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena (i tillämpliga fall)
ERDF	Mer utvecklade	Totalt	

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	2a
Investeringsprioriteringens rubrik	Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	1
Det särskilda målets rubrik	Effektivare samordning för ökad tillgång till bredband i hela regionen
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	Erfarenheterna från tidigare programperioder har visat att det finns ett stort behov av samordning samt ökad kunskap gällande ex prissättning, robusthet, affärsmodeller mm kopplat till investeringar för ökad tillgång till bredband med hög hastighet. Medel från strukturfondsprogrammet Småland och Öarna har därför inte som syfte att stödja bredbandsinvesteringar utan ska istället fokusera på insatser som syftar till att effektivisera och underlätta beslut om utbyggnad samt ge ökad kompetens inom området för intressenter som samordnar utbyggnad. Insatserna i programmet ska se som ett tydligt komplement för att maximera och effektivisera de fysiska investeringar som kommer att finansieras inom landsbygdsprogrammet. Avsikten är att de båda fonderna här ska komplettera varandra för att skapa synergier och ökad nytta i programområdet, för näringsliv och privatpersoner

Tabell 3: Programspecifika resultatindikatorer (per särskilt mål) (för ERUF och Sammanhållningsfonden)

Specifikt mål		1 - Effektivare samordning för ökad tillgång till bredband i hela regionen						
ID	Indikator	Mätenhet	Regionkategori (i förekommande fall)	Utgångsvärde	Utgångsår	Målvärde (2023)	Datakälla	Rapporterings frekvens
0202	Andel företag som fått möjlig tillgång till bredband (100 Mbit/s)	Procent	Mer utvecklade	26,93	2013	90,00	Post- och telestyrelsen	Vartannat år
0203	Föreberedda och överenskomna kommunala bredbandsstrategier	Antal	Mer utvecklade	16,00	2013	34,00	Tillväxtverket	Varannat år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin
Förbättra samordning, öka kompetens och effektivisera beslut vad gäller bredbandsinvesteringar	
<p>Det finns stora samordningsvinster att göra inom bredbandsinvesteringar vad gäller t.ex. planering, robusthet, affärsmodeller och främjande av bredbandsutbyggnaden. Erfarenheter från kommuners och andra intressenters bredbandsinvesteringar visar på ett behov av gemensam planering, mera kunskap och bättre stöd i genomförandet för att uppnå större samordningsvinster och få bättre effekt av efterföljande investeringar i bredbandsinfrastruktur och därigenom förbättra företagets konkurrenskraft. Aktiviteter som kan stödjas är exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av kommunala bredbandsstrategier för att identifiera områden där det finns behov av investeringar i bredbandsinfrastruktur och skapa goda förutsättningar för samverkan och synergier mellan såväl kommuner, regioner och näringslivsaktörer. • Stöd till framtagande av gemensamma strategidokument eller processtöd för att effektivisera samordning som underlättar gemensam planering över administrativa eller andra gränser och mellan geografiskt avgränsade investeringar i syfte att uppnå kostnadseffektivitet genom t.ex. gemensam upphandling, mer kvalificerade kvalitetsbedömningar mm. • Insatser som leder till att optimera och effektivisera investeringar i bredbandsinfrastruktur som genomförs i landsbygdsprogrammet och insatser som skapar synergier med näringslivet och som ökar nyttan av programmets investeringar. <p>Tänkbar målgrupp och stödmottagare inom insatsområdet är kommuner, kommunala bolag, landsting, regionförbund och statliga myndigheter samt ekonomiska och ideella föreningar.</p> <p>Koppling till horisontella kriterier</p> <p>Utbyggt bredbandsnät och ökad användning av informationstekniken i olika sammanhang kan bidra till att minska miljöbelastningen i samhället i stort. Olika former av e-tjänster har under senare år minskat behovet av resande och transporter men här återstår ännu mycket att göra. Genom användning av modern teknik för resfria möten underlättas både studier och arbete, vilket minskar den totala miljöbelastningen i regionen. Det är viktigt att vårt nya</p>	

Investeringsprioritering	2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin
<p>informationssamhälle är öppet och tillgängligt för alla. Alla människor ska ges samma möjlighet att utvecklas, delta i samhällslivet och bidra till en hållbar tillväxt. Ny teknik kan också riskera att stänga ute grupper som inte har möjlighet att ta till sig eller nyttja den nya tekniken. Här finns ett gemensamt ansvar i samhället att göra alla delaktiga oavsett personliga förutsättningar som ålder, kön, funktionsnedsättning samt andra förutsättningar som exempelvis kulturella eller etniska.</p> <p>Koppling till andra program</p> <p>Inom detta område är det viktigt med en tydlig dialog och gränsdragning till bland annat Landsbygdsprogrammet 2014-2020 för att hitta de synergier som på bästa sätt ger önskad utveckling. Även annan nationell finansiering måste tas i beaktande. Inom det bredare området informations- och kommunikationsteknik finns kopplingar till både Horisont 2020 och Connecting Europe Facility 2014-2020. Dessa båda instrument innehåller möjligheter att göra insatser kopplat till Den digitala agendan, kopplat till Europa 2020 strategin.</p>	

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin
<p>De principer som ligger till grund för projekturval, och som säkerställer att de specifika målen kan uppnås är som följer:</p> <p>Samverkan och samordning</p> <p>För samtliga projekt gäller att stuprörstänk bör undvikas, där enskilda kommun- eller länsgränser avgränsar och omöjliggör samverkan och effektiv hantering. En kostnadseffektiv utbyggnad av bredbandsnätet bygger många gånger på samverkan och gemensam planering.</p> <p>Tydlig nytta för näringslivet</p> <p>Näringslivets tillgång till bredband med hög hastighet är av stor vikt för en positiv utveckling i regionen, både kopplat till konkurrenskraft och attraktivitet. Projekt med tydligt fokus på näringslivets behov kommer att vara särskilt prioriterade.</p>	

Investeringsprioritering	2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin
<p>Tidigare erfarenheter, organisatorisk kapacitet och förankring</p> <p>För att dra nytta av tidigare genomförda insatser är det viktigt att projektägaren i utformning av sin projektidé bygger vidare på kunskaper och erfarenheter inom det aktuella området. Projektägarens egen organisatoriska kapacitet och erfarenhet är också av stor vikt vid bedömning och urval. Erfarenheten från tidigare programperioder visar också på vikten av förankring av insatserna hos utpekade samverkansaktörer.</p> <p>Koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen</p> <p>Programmet för Småland och Öarna skall bidra till EU:s strategi för Östersjöregionen och programmet kommer att beakta projekt som stödjer genomförandet av strategin och dess mål.</p> <p>Koppling till andra program</p> <p>Inom programmet måste avgränsningar och avstämningar göras med både Landsbygdsprogrammet för 2014–2020 och andra nationella finansieringsinstrument för bredbandsutbyggnad och eventuella stöd kopplat samordning och kompetensutveckling.</p> <p>Horisontella kriterier</p> <p>Projekt som beskriver hur de tänker dra nytta av tillväxtpotentialen inom de horisontella kriterierna miljö, jämställdhet och mångfald kommer att prioriteras. Utvärderingar av tidigare programperiod har visat att bäst resultat uppnås när arbetet med de horisontella kriterierna kommer in tidigt i projektets uppstart och inte, som tyvärr varit allt för vanligt, något som lagts på i efterhand.</p>	

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		2a - Att öka utbyggnaden av bredband och höghastighetsnät och stödja antagandet av ny teknik och nätverk för den digitala ekonomin							
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		
41	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	Eruf	Mer utvecklade			20,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	2c
Investeringsprioriteringens rubrik	Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	1
---------------------------------------	---

Det särskilda målets rubrik	Fler digitala tjänster ska utvecklas för att förbättra tillgängligheten till privat och offentlig service
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	<p>I en region som Småland och öarna med en gles och obalanserad befolkningsstruktur finns stora behov av att utveckla nya sätt att erbjuda välfärdstjänster, erbjuda nya möjligheter för ex landsbygdens invånarna att ta del av samhällets service och tjänster och stimulera näringslivet till ökad tjänsteutveckling.</p> <p>Insatserna i programmet ska bidra till att stärka regionernas möjligheter att ta del av och vara en del av det framväxande e-samhället. Inom området prioriteras insatser med syfte att utveckla och främja efterfrågan på nya IT-lösningar för offentlig sektor, bidra till att förenkla samverkan inom den offentliga sektorn samt öka användningen av digitala tjänster så att små och medelstora företags konkurrenskraft stärks. Även insatser för att främja den digitala delaktigheten oavsett personliga förutsättningar prioriteras.</p>
Det särskilda målets id-nummer	2
Det särskilda målets rubrik	Ökad andel privatpersoner som använder IT-tjänster vilket stimulerar till tjänsteutveckling i näringslivet
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	<p>I en region som Småland och öarna med en gles och obalanserad befolkningsstruktur finns stora behov av att utveckla nya sätt att erbjuda välfärdstjänster, erbjuda nya möjligheter för ex landsbygdens invånarna att ta del av samhällets service och tjänster och stimulera näringslivet till ökad tjänsteutveckling.</p> <p>Insatserna i programmet ska bidra till att stärka regionernas möjligheter att ta del av och vara en del av det framväxande e-samhället. Inom området prioriteras insatser med syfte att utveckla och främja efterfrågan på nya IT-lösningar för offentlig sektor, bidra till att förenkla samverkan inom den offentliga sektorn samt öka användningen av digitala tjänster så att små och medelstora företags konkurrenskraft stärks. Även insatser för att främja den digitala delaktigheten oavsett personliga förutsättningar prioriteras.</p>

Tabell 3: Programspecifika resultatindikatorer (per särskilt mål) (för ERUF och Sammanhållningsfonden)

Specifikt mål		1 - Fler digitala tjänster ska utvecklas för att förbättra tillgängligheten till privat och offentlig service						
ID	Indikator	Mätenhet	Regionkategori (i förekommande fall)	Utgångsvärde	Utgångsår	Målvärde (2023)	Datakälla	Rapporterings frekvens
042	Andel företag (10-249 anställda) som använder vissa IT-tjänster	Procent	Mer utvecklade	81,30	2013	90,00	Statistiska Centralbyrån	Vartannat år
Specifikt mål		2 - Ökad andel privatpersoner som använder IT-tjänster vilket stimulerar till tjänstutveckling i näringslivet						
ID	Indikator	Mätenhet	Regionkategori (i förekommande fall)	Utgångsvärde	Utgångsår	Målvärde (2023)	Datakälla	Rapporterings frekvens
005	Andel privatpersoner i åldern 16-85 som använder vissa IT-tjänster	Procent	Mer utvecklade	63,00	2013	70,00	Statistiska Centralbyrån	Vartannat år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa
<p>Samtliga aktiviteter som kan stödjas inom investeringsprioriteten ska inkludera aktörer från den offentliga sektorn, men gärna också i samverkan privat och offentligt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samverkansprojekt mellan offentliga aktörer med syfte att förbättra tillgängligheten till och öka användningen av IT. <p>IT är den stora möjliggöraren för att bättre överbrygga huvudmannagränser och skapa en enklare, effektivare och bättre offentlig sektor. Med en åldrande befolkning i glesa regioner blir naturligtvis möjligheterna för exempelvis hemsjukvård och distansarbete helt beroende av hur vi utvecklar denna sektor med hjälp av modern teknik. Säker meddelandehantering är ett exempel på område där det finns tydliga behov av utveckling eftersom dagens mer isolerade system inte uppfyller det behov av gemensamma rutiner som finns inom området idag. Utbyte av information på ett patientsäkert sätt är en viktig fråga mellan kommuner och landsting.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Initiativ för att utveckla användningen av och kunskapen om IKT-tillämpningar inom e-förvaltning, e-integration och e-hälsa. <p>För att öka användningen krävs insatser för att skapa nya arbetsprocesser anpassade efter den nya teknik som finns tillgänglig men som kanske inte används optimalt på grund av att själva arbetsprocessen inte är utvecklad på samma nivå som tekniken.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av e-tjänster och andra gemensamma resurser <p>Nya e-tjänster kan på olika sätt vara lösningen på den offentliga sektorns framtida samhällsutmaningar och förenkla samverkan inom olika sektorer. Med rätt insatser för samordnad utveckling av IT och e-tjänster kan vi skapa en transparent och tillgänglig offentlig sektor vilket främjar såväl tillväxten som det skapar ett enklare och öppnare samhälle. Att gemensamt införa en e-tjänsteplattform är ett tydligt exempel där samverkan och gemensam drift kan få ett brett och snabb genomslag, något som inte är möjligt för en enskild kommun att åstadkomma på egen hand.</p>	

- **Ökad medvetenhet om möjligheterna med IT**

För att den nya digitala tekniken ska kunna nyttjas krävs att både privatpersoner, anställda och företagare har kunskap om och kan använda tekniken på bästa sätt. Information anpassad för olika målgrupper är en viktig insats för att nå ökad medvetenhet på alla nivåer. Här kan ny interaktiv nätbaserad pedagogik nå fler och ge snabba resultat. Det behövs bra exempel inom olika branscher för att tydliggöra behovet av IT-utveckling för att effektivisera, produktutveckla och kunna nå nya marknader.

- **Insatser för att minska det digitala utanförskapet**

De stora möjligheterna som finns att effektivisera verksamhet och erbjuda bättre e-tjänster till medborgare och företag begränsas av att så många inte hinner med i utvecklingen. För att kunna ta tillvara de möjligheter som digitaliseringen ger måste därför fler bli digitalt delaktiga. Det är lika mycket en fråga om demokrati som förutsättningar för effektiviseringar och ett bättre samhälle. Det är först när merparten av en verksamhets ärendeflöde sker automatiserat som det kan frigöras resurser till besparingar och till de ärenden som kräver manuell handläggning.

Tänkbar målgrupp och stödmottagare inom insatsområdet är kommuner, kommunala bolag, landsting, regionförbund och statliga myndigheter samt näringslivet i samverkan.

Koppling till horisontella kriterier

Utbyggt bredbandsnät och ökad användning av informationstekniken i olika sammanhang kan bidra till att minska miljöbelastningen i samhället i stort. Olika former av e-tjänster har under senare år minskat behovet av resande och transporter men här återstår ännu mycket att göra. Genom användning av modern teknik för resfria möten underlättas både studier och arbete, vilket minskar den totala miljöbelastningen i regionen. Det är viktigt att vårt nya informationssamhälle är öppet och tillgängligt för alla. Alla människor ska ges samma möjlighet att utvecklas, delta i samhällslivet och bidra till tillväxten. Ny teknik kan också riskera att stänga ute grupper som inte har möjlighet att ta till sig eller nyttja den nya tekniken. Här finns ett gemensamt ansvar i samhället att göra alla delaktiga oavsett personliga förutsättningar som ålder, kön, funktionsnedsättning samt andra förutsättningar som exempelvis kulturella eller etniska. Ur ett jämställdhetsperspektiv finns här en stor utmaning då endast ca 20 % av alla verksamma professionellt inom IT-branschen är kvinnor. Ännu värre är det faktum att andelen kvinnor som söker till högre IT-utbildning idag är längre än i slutet på 90-talet. Detta är besvärligt ur flera perspektiv, inte minst eftersom en så stor del av brukarna inom exempelvis vård- och omsorg eller i skolan är kvinnor.

Investeringsprioritering	2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa
Koppling till andra program	
<p>Inom det bredare området informations- och kommunikationsteknik finns kopplingar till både Horisont 2020 och Connecting Europe Facility 2014-2020. Dessa båda instrument innehåller möjligheter att göra insatser kopplat till Den digitala agendan, kopplat till Europa 2020 strategin. Det finns också tydliga kopplingar till socialfonden inom området då företag med hjälp av kompetensutvecklingsinsatser kan ge anställda ökade möjligheter att nyttja digital teknik inom sitt yrkes men det skapas också ökade möjligheter för marginaliserade grupper att få stöd som kan leda till anställning.</p>	

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa
De principer som ligger till grund för projekturval, och som säkerställer att de specifika målen kan uppnås är som följer:	
Samverkan och samordning	
<p>För samtliga projekt gäller att stuprörstänk och suboptimering bör undvikas, där enskilda kommun- eller länsgränser avgränsar och omöjliggör samverkan och effektiv hantering. Den bristfälliga utvecklingen av offentliga e-tjänster i kommuner och landsting i Sverige visar med all tydlighet att det i framtiden måste ske med andra metoder. De gamla modellerna har gjort att Sverige inom detta område har en låg internationell ranking och nu krävs samverkan över huvudmannagränserna och en medveten styrning för att få en förändring till stånd. Samverkan mellan offentlig sektor och privat sektor är också prioriterat.</p>	
Tidigare erfarenheter, organisatorisk kapacitet och förankring	
<p>För att dra nytta av tidigare genomförda insatser är det viktigt att projektägaren i utformning av sin projekttidé bygger vidare på kunskaper och erfarenheter inom det aktuella området. Projektägarens egen organisatoriska kapacitet och erfarenhet är också av stor vikt vid bedömning och urval. Erfarenheten från tidigare programperioder visar också på vikten av förankring av insatserna hos utpekade samverkansaktörer.</p>	
Koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen	
Programmet för Småland och Öarna skall bidra till EU:s strategi för Östersjöregionen och programmet kommer att beakta projekt som stödjer	

Investeringsprioritering	2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa
genomförandet av strategin och dess mål.	
Koppling till andra program	
Inom programmet måste avgränsningar och avstämningar göras med både Socialfonden och Landsbygdsprogrammet för 2014–2020 samt andra nationella finansieringsinstrument för bredbandsutbyggnad och eventuella stöd kopplat samordning och kompetensutveckling.	
Horisontella kriterier	
Projekt som beskriver hur de tänker dra nytta av tillväxtpotentialen inom de horisontella kriterierna miljö, jämställdhet och mångfald kommer att prioriteras. Utvärderingar av tidigare programperiod har visat att bäst resultat uppnås när arbetet med de horisontella kriterierna kommer in tidigt i projektets uppstart och inte, som tyvärr varit allt för vanligt, något som lagts på i efterhand.	

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		2c - Att stärka IKT-tillämpningar för e-förvaltning, e-lärande, e-integration, e-kultur och e-hälsa							
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		
41	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	Eruf	Mer utvecklade			20,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande

2.A.7 Social innovation, transnationellt samarbete och bidrag till de tematiska målen 1–7

Insatsområde	2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT

2.A.8 Resultatram

Tabell 6: Det prioriterade områdets resultatram (per fond och, för Eruf och ESF, per regionkategori)

Insatsområde		2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT											
ID	Typ av indikator	Indikator eller viktigt genomförandesteg	Om tillämpligt, mätenhet	Fond	Regionkategori	Målstolpe för 2018			Slutmål (2023)			Datakälla	I förekommande fall, en förklaring av indikatorns relevans
						Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt		
13	Finansiell	Utgifter	Euro	Eruf	Mer utvecklade			3 961 225			13 204 084,00	Förvaltande myndighet	

Insatsområde		2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT											
ID	Typ av indikator	Indikator eller viktigt genomförandesteg	Om tillämpligt, mätenhet	Fond	Regionkategori	Milstolpe för 2018			Slutmål (2023)			Datakälla	I förekommande fall, en förklaring av
41	Aktivitet	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	Eruf	Mer utvecklade			10			40,00	Projekt	

Kompletterande kvalitativ information om inrättandet av resultatramen

Förvaltande myndighet har bedömt att det är mest lämpligt att använda sig av aktivitetsindikatorer för resultatramverket och komplettera dessa med en finansiell indikator per insatsområde. Bedömningen motiveras av att aktivitetsindikatorer kan härledas till programmets genomförande till fullo och att de är möjliga att mäta kontinuerligt under programmets genomförande. Resultatindikatorer kommer inte att användas.

De metoder och kriterier som har använts för att välja ut relevanta aktivitetsindikatorer följer de riktlinjer som kommissionen har angivit. Beräkningarna av ett rimligt värde för delmålet för 2018 för varje utvald aktivitetsindikator har grundats på erfarenheter från föregående programperiod samt en bedömning av hur snabbt projekt inom respektive insatsområde kan förväntas generera utfall för varje aktivitetsindikator. Det uppskattade totala antalet projekt inom respektive insatsområde har också beaktats. Förvaltande myndighet gör bedömningen att de valda aktivitetsindikatorerna uppfyller kravet om att omfatta mer än 50% av den finansiella allokeringen för insatsområdet.

När det gäller den finansiella indikatorn ”Utbetalda medel” per insatsområde, har beräkningarna utgått från kravet om att samtliga utbetalningar som ingår ska grundas på stödberättigande kostnader utbetalda till stödmottagaren och att dessa ska vara attesterade av attesterande myndighet. Förvaltande myndighet har beaktat erfarenheter från programperioden 2007-2013 och då särskilt fokuserat på hur utbetalningarna genomfördes under motsvarande del av programperioden dvs 2007-2011. Det faktum att programmet för programperioden 2014-2020 är mer fokuserat och koncentrerat samt att förvaltande myndighet har en väl fungerande organisation på plats har också vägts in. Utbetalningsnivån har skiljt sig åt mellan programmets insatsområden under programperioden 2007-2013 och förvaltande myndighet har vägt in dessa variationer vid fastställande av resultatramverket.

Förvaltande myndighet överväger möjligheterna att i vissa särskilda fall, tillåta längre projektperioder än vad som varit möjligt under programperioden 2007-2013. Längre projektperioder medför att utfallet för aktivitetsindikatorerna kommer att komma relativt långt in i programperioden, vilket resulterar i att delmålen för 2018 i resultatramverket i dessa fall är lägre än för andra insatsområden.

I de flesta fall har endast en aktivitetsindikator per insatsområde valts ut till resultatramverket. Motivet till detta är att programmet är så pass fokuserat och koncentrerat att varje utvald aktivitetsindikator bedöms omfatta en större del av de förväntade projekten. Få indikatorer i resultatramverket gör det

också lättare att följa upp och överblicka genomförandet och ökar möjligheterna till korrigerande åtgärder om tendenserna pekar mot att resultatramverket inte kommer att uppfyllas.

2.A.9 Insatskategorier

Insatskategorier motsvarande innehållet i det prioriterade området, baserat på en nomenklatur som antagits av kommissionen och en preliminär uppdelning av unionens stöd.

Tabellerna 7–11: Insatskategorier

Tabell 7: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde		2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	078. e-förvaltningstjänster och tillämpningar (inklusive e-upphandling, IKT-åtgärder till stöd för reform av offentlig förvaltning, it-säkerhet, förtroende- och integritetsåtgärder, e-rättvisa och e-demokrati)	1 980 636,00
ERDF	Mer utvecklade	080. Tjänster och tillämpningar för e-integration, e-tillgång, e-lärande och e-utbildning samt digital kunskap	1 980 636,00
ERDF	Mer utvecklade	081. IKT-lösningar för främjande av ett sunt och aktivt åldrande samt tjänster och tillämpningar på e-hälsoområdet (inklusive e-vård och it-stöd i hemmet)	1 980 636,00
ERDF	Mer utvecklade	082. IKT-tjänster och IKT-tillämpningar för små och medelstora företag (inklusive e-handel, e-affärer, affärsprocesser i nätverk, levande laboratorier, webbföretag, IKT-företagsetableringar etc.)	660 134,00

Tabell 8: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde		2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	

Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	6 602 042,00

Tabell 9: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde		2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Storstadsområden (tätbefolkade, >50 000 invånare)	990 306,00
ERDF	Mer utvecklade	02. Mindre stadsområden (mindre tätbefolkade, >5 000 invånare)	2 706 837,00
ERDF	Mer utvecklade	03. Landsbygdsområden (glesbefolkade)	2 904 899,00

Tabell 10: Dimension 4 – Territoriella genomförandemekanismer

Insatsområde		2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	6 602 042,00

Tabell 11: Dimension 6 – ESF:s andratema (bara ESF och YEI)

Insatsområde		2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro

2.A.10 Sammanfattning av den planerade användningen av tekniskt stöd, vid behov inklusive åtgärder för att öka den administrativa kapaciteten hos de myndigheter som är delaktiga i förvaltningen och kontrollen av programmen och stödmottagarna (i tillämpliga fall) (per insatsområde)

Insatsområde:	2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT

2.A.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	3
Insatsområdets rubrik	Att öka konkurrenskraften hos SMF

- Hela det prioriterade området kommer endast att genomföras genom finansieringsinstrument
- Hela insatsområdet kommer att genomföras endast med finansieringsinstrument som inrättas på unionsnivå
- Hela det prioriterade området kommer att genomföras genom lokalt ledd lokal utveckling
- För ESF: Hela insatsområdet gäller social innovation, transnationellt samarbete eller båda

2.A.2 Motivering till inrättandet av ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori, tematiskt mål eller fond (i tillämpliga fall)

2.A.3 Fond, regionkategori och beräkningsunderlag för unionens stöd

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)	Regionkategori för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena (i tillämpliga fall)
ERDF	Mer utvecklade	Totalt	

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	3d
Investeringsprioriteringens rubrik	Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	1
Det särskilda målets rubrik	Ökad tillväxt i befintliga SMF
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	I föreliggande programområde med svag tillväxttakt i näringslivet och ensidig näringsstruktur, krävs fler växande företag för att minska sårbarheten i den regionala ekonomin. Små- och medelstora företag ska genom programmet få tillgång till kapital, stöd och relevant kompetens, som kan bidra till affärsutveckling. Genom insatserna ska direkta resultat uppnås i enskilda företag i form av tillväxt, i termer av omsättning och i antal anställda. Här finns också en potential för differentiering av näringslivet, genom att bl.a. olika typer av tjänstenäringsar stöds i sin utveckling. Sammantaget leder detta till regional konkurrenskraft genom hantering av de utpekade utmaningarna.

Tabell 3: Programspecifika resultatindikatorer (per särskilt mål) (för ERUF och Sammanhållningsfonden)

Specifikt mål		1 - Ökad tillväxt i befintliga SMF						
ID	Indikator	Mätenhet	Regionkategori (i förekommande fall)	Utgångsvärde	Utgångsår	Målvärde (2023)	Datakälla	Rapporterings frekvens
0301	Sysselsättning i små och medelstora företag	Antal anställda omräknat till heltidstjänster	Mer utvecklade	72 401,00	2011	74 000,00	Statistiska centralbyrån, Företagens ekonomi	Vartannat år
0302	Omsättning i små och medelstora företag	Nettoomsättning, MSEK	Mer utvecklade	130 661,00	2011	150 253,00	Statistiska centralbyrån, Företagens ekonomi	Vartannat år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
<ul style="list-style-type: none"> • Affärsutveckling av små och medelstora företag <p>För att regionens företag ska växa och öka sin förmåga till förnyelse, krävs affärsutveckling. Insatser behöver göras för att öka kunskapsinnehållet i näringslivet och lägga grunden för ökad tillväxt. Små och medelstora företag behöver rådgivning och stöd för att kunna ta större marknadsandelar, kring frågor gällande exempelvis produkt – och tjänsteutveckling, marknadsföring samt samverkan med forskningsinstitut etc. Aktiviteter som kan stödjas är exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seminarier/workshops/affärsrådgivning, med fokus på ledarskap, hållbar tillväxt, lönsamhet, strategisk kompetensförsörjning och/eller innovation. <p>Genom stöd skapas ökad kunskap, som i sin tur kan stimulera företagen att gå in i tillväxt- och innovationsprocesser tillsammans med andra eller på egen hand. För att skapa förutsättningar för affärsutveckling i regionens små och medelstora ser vi framför oss en rad olika kompletterande insatser paketerade på olika sätt för att passa olika branscher, olika stadier i utvecklingen. Att erbjudas stöd via nätverk, branschvisa konstellationer, att lära av varandra och ta del av praktiska exempel är viktigt för att företagen ska kunna ta viktiga steg i denna utveckling. Tydligare ledarskap, att ha bollplank i viktiga strategiska diskussioner är avgörande för att nå affärsutveckling. I detta sammanhang spelar det företagsfrämjande systemet en viktig roll som intermediär för att nå en ökad konkurrenskraft för regionens små och medelstora företag.</p> <p>Målgruppen för aktiviteterna är små och medelstora företag med en vilja att växa i termer av omsättning och/eller personal. Stödmottagare kan till exempel vara de aktörer som verkar inom det företagsfrämjande systemet på lokal och regional nivå, samt branschorganisationer, företagssammanslutningar eller grupper av företag och liknande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stimulera små och medelstora företags vilja och förmåga till internationalisering	

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
<p>Även om programområdet har högt exportvärde per invånare, är internationaliseringen bland små och medelstora företag begränsad. Den svenska marknaden är relativt begränsad, vilket innebär att en ökad internationalisering kan skapa nya affärsmöjligheter för de flesta företag. Aktiviteter som kan stödjas är exempelvis:</p> <p>Information och stöd för företag som vill etablera sig på nya marknader</p> <p>Utveckling av affärsdrivna nätverk för gemensam internationalisering</p> <p>Genom ökad kunskap och stöd blir företagen bättre rustade för att verka internationellt, och nätverk kan bidra till större internationell exponering, samtidigt som kostnader och risker blir lägre när de delas av flera.</p> <p>Målgruppen för aktiviteterna är små och medelstora företag som vill utvecklas genom internationalisering. Stödmottagare kan till exempel vara de aktörer som verkar inom det företagsfrämjande systemet, på lokal och regional nivå samt branschorganisationer, företagssammanslutningar eller grupper av företag och liknande.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utveckling av det företagsfrämjande systemet <p>Det offentligfinansierade företagsfrämjande systemet spelar en viktig roll för att förmedla kunskaper och finansiering genom olika typer av insatser. De tjänster som erbjuds måste vara anpassade efter företagets behov, och samordning mellan olika aktörer måste ske för att undvika förvirring och dubbelarbete. Regionen har idag ett väl utbyggt företagsfrämjande system med ett stort antal aktörer men kunderna upplever inte att det finns en enkel väg in i systemet och det finns brister i samverkan både inom respektive län och inom programområdet. Här krävs därför strukturpåverkande insatser. I en region med gles befolkningsstruktur är det viktigt att utveckla nya metoder för att nå relevanta målgrupper, också utanför de större städerna. Det finns en potential för höjd tillgänglighet och service. Utgångspunkten är att de åtgärder som genomförs ska vara till nytta för näringslivet. Aktiviteter som kan stödjas är exempelvis:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samordning av funktioner • Kunskapshöjning av företagsfrämjare, till exempel avseende otraditionella branscher • Utveckling av nya arbetsformer 	

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
<p>Målgruppen och stödmottagare kan framför allt vara de aktörer som verkar inom det företagsfrämjande systemet, på lokal och regional nivå. Nyttan av aktiviteterna ska tillfalla små och medelstora företag som vill utvecklas och nå en högre tillväxt. Genom utveckling av stödsystemet underlättas tillgången för små och medelstora företag och stödet kan bli mer effektivt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stödja företagens kapitalförsörjning <p>För att ytterligare accelerera små och medelstora företags tillväxt, krävs utökade möjligheter till kapitalförsörjning. Riskkapital kombinerat med extern kompetens har visat sig vara framgångsrikt i föregående programperiod, och sådana aktiviteter kan därmed fortsatt stödjas. Denna aktivitet ska genomföras med hjälp av finansiella instrument, se avsnitt 2.1.3.5.</p> <p>Målgruppen för aktiviteterna är små och medelstora företag. Stödmottagare är de aktörer som uppfyller de juridiska krav som ställs inom ramen för finansiella instrument.</p> <p>Koppling till horisontella kriterier</p> <p>Insatsområdet riktar sig till små och medelstora företag, där jämställdhet och icke-diskriminering bör vara en utgångspunkt för insatserna. En undersökning av Almi Företagspartner 2013 visar att det fortfarande är relativt ovanligt med kvinnlig VD och representation av kvinnor i styrelsen bland företag med fler än 5 anställda. I programområdet utmärker sig Gotland där 12,8 procent av företagen har en kvinna som chef och 29 procent av företagen har kvinnor i styrelsen. I Smålandslänen ligger motsvarande siffrorna mellan 6,9 och 8,8 procent gällande chefer och mellan 20 och 22 procent när det gäller styrelserepresentation. För att kunna nå en större tillväxt, behöver företagen ha en mångfald i ledning och personal. Kundernas efterfrågan utvecklas efterhand, och för att kunna möta denna krävs många olika kompetenser och bakgrunder. Mångfalden är också avgörande för att attrahera arbetskraft. Programmet bör därför, i sin strävan att stötta tillväxtföretag, beakta dessa aspekter och utveckla metoder för att använda mångfald som en hävstång för att utveckla företagen ytterligare.</p> <p>Även hållbar utveckling gällande miljöfrågor kan ses som tillväxtfrämjande för enskilda företag. Det handlar bland annat om minskad resursanvändning som leder till minskade kostnader samt affärsutveckling i form av nya tjänster och produkter etc. Här har området en koppling också till insatsområde 4.</p> <p>Koppling till andra program</p> <p>Det är av högsta vikt att också andra program används i programområdet för optimalt resursutnyttjande. För små och medelstora företag finns många olika</p>	

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
<p>möjligheter som kopplar an till Europeiska regionala utvecklingsfonden, exempelvis transnationella regionalfonds-program, nationella satsningar inom VINNOVA och Tillväxtverket samt Horisont 2020 samt det nationella regionalfondsprogrammet. Tanken är att Europeiska regionala utvecklingsfonden ska stötta små och medelstora företag inom programområdet, så att dessa får ökade förutsättningar för att delta i andra typer av program. Europeiska regionala utvecklingsfonden lägger därmed grunden för ett ökat nyttjande av EU- och nationella medel i stort.</p>	

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
<p>De principer som ligger till grund för projekturval, och som säkerställer att de specifika målen kan uppnås är som följer:</p> <p>Tydlig avgränsning från ordinarie verksamhet</p> <p>Detta gäller särskilt den rådgivningsverksamhet som bedrivs av det företagsfrämjande systemet, där projekten ska ha betoning på metodutveckling och samverkan. Insatser som täcker ”luckor” i nuvarande system ska prioriteras. Projektägarens organisatoriska kapacitet och erfarenhet tas också i beaktande.</p> <p>Specifik inriktning</p> <p>Projekten ska vara specifika i den mån att de riktar sig mot en särskild bransch eller grupper av företag. Projekten ska ha tydliga avgränsningar med koppling till prioriteringens mål. Generella projekt som främjar företagande i stort och som är alltför breda ska undvikas inom ramen för denna prioritering.</p> <p>Tillväxtfrämjande</p> <p>Projekten ska bedömas utifrån potential för att skapa hållbar tillväxt i regionen. Stödmottagare ska tydligt beskriva utgångsläget och den potential som finns för målgruppen, till exempel i form av tidigare analyser och projektresultat etc. Projekt som bygger vidare på tidigare erfarenheter och kunskap från tidigare insatser prioriteras. Behov av strukturuomvandling i form av förnyelse i befintliga branscher eller utveckling av framtidsbranscher ska prioriteras. Företag med ambition att växa ska prioriteras framför så kallade ”levebrödsföretag”.</p>	

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
<p>Näringslivets engagemang i form av privat medfinansiering</p> <p>Investeringsprioriteringen handlar om enskilda företags utveckling. För att säkerställa näringslivets engagemang, bör privat medfinansiering eftersträvas i de projekt som genomförs och där detta anses tillämpligt.</p> <p>Tidigare erfarenheter, organisatorisk kapacitet och förankring</p> <p>För att dra nytta av tidigare genomförda insatser är det viktigt att projektägaren i utformning av sin projekttidé bygger vidare på kunskaper och erfarenheter inom det aktuella området. Projektägarens egen organisatoriska kapacitet och erfarenhet är också av stor vikt vid bedömning och urval. Erfarenheten från tidigare programperioder visar också på vikten av förankring av insatserna hos utpekade samverkansaktörer.</p> <p>Koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen</p> <p>Programmet för Småland och Öarna skall bidra till EU:s strategi för Östersjöregionen och programmet kommer att beakta projekt som stödjer genomförandet av strategin och dess mål.</p> <p>Beaktande av horisontella kriterier</p> <p>Projekt som beskriver hur de tänker dra nytta av tillväxtpotentialen inom de horisontella kriterierna miljö, jämställdhet och mångfald kommer att prioriteras. Utvärderingar av tidigare programperiod har visat att bäst resultat uppnås när arbetet med de horisontella kriterierna kommer in tidigt i projektets uppstartsfas och inte, som tyvärr varit allt för vanligt, något som lagts på i efterhand.</p>	

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
<p>En väl fungerande kapitalförsörjning är avgörande för start av företag och för en hållbar tillväxt. Företags behov av externt kapital ska i första hand tillgodoses på den privata marknaden, men det finns områden där det kan finnas behov av marknadskompletterande finansiering, bland annat i tidiga</p>	

Investeringsprioritering

3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser

utvecklingskedan och vid kommersialisering av innovativa affärsidéer.

Implementering av finansiella instrument under programperioden 2014–2020 kommer belysas inom ramen för de erfarenheter som redan finns. De så kallade fondprojekten som implementerats inom ramen för de regionala strukturfondsprogrammen under perioden 2007–2013 och som syftar till att öka det regionala utbudet av ägarkapital har mött stor efterfrågan. Satsningen har omfattat totalt 2,4 miljarder SEK och motsvarar cirka en femtedel av hela venturemarknaden i Sverige år 2011.

Inledningsvis fanns en osäkerhet om det skulle finnas privata medfinansiärer som var villiga att medinvestera. Resultat till och med juli 2013 visar att varje investerad fondkrona i genomsnitt har växlats upp med 1,9 kronor privata medel. Finansieringsinstrumenten skapar således en hävstångseffekt på den regionala fonden. Den första investeringsfasen har enligt följeforskare och genomförare varit lyckosam genom att det från idébärare kommit in tillräckligt bra idéer att investera i och intresserade privata medinvestera att investera med. Inte minst när det gäller etablering av en regional infrastruktur för riskkapital har satsningen varit drivande. Däremot kan enligt följeforskare de horisontella kriterierna integreras bättre i genomförandet.

Mot bakgrund av detta:

- Ska programmet ge utrymme för implementering av finansiella instrument inom insatsområde 3
- Ska insatserna inriktas mot att stödja företagets kapitalförsörjning där marknaden inte fungerar tillfredsställande
- Ska resultaten av den förhandsbedömning av finansiella instrument som Tillväxtverket har uppdraget att ta fram ska beaktas vid implementering av finansiella instrument
- Ska instrument med inriktning på ägarkapital genomföras inom ramen för befintlig struktur och med beaktande av erfarenheter från de så kallade fondprojekten som genomförts under programperioden 2007–2013. Insatser kan även omfatta andra finansiella instrument.
- Ska långsiktigheten i denna typ av insatser beaktas
- Ska de horisontella kriterierna integreras i insatserna
- Ska kunskaper och erfarenheter tillvaratas från följeforskning och utvärdering på området
- Ska samordning av alla insatser för finansiella instrument eftersträvas

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser
---------------------------------	--

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser							
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		
CO01	Produktiv investering: Antal företag som får stöd	Företag	Eruf	Mer utvecklade			515,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
CO02	Produktiv investering: Antal företag som får bidrag	Företag	Eruf	Mer utvecklade			100,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
CO03	Produktiv investering: Antal företag som får annat ekonomiskt stöd än bidrag	Företag	Eruf	Mer utvecklade			15,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
CO04	Produktiv investering: Antal företag som får annat stöd än	Företag	Eruf	Mer utvecklade			400,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande

Investeringsprioritering		3d - Stödja kapaciteten för små och medelstora företag att satsa på tillväxt på regionala, nationella och internationella marknader och ägna sig åt innovationsprocesser							
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		
	ekonomiskt								
CO06	Produktiv investering: Privata investeringar som matchar offentligt stöd till företag (bidrag)	euro	Eruf	Mer utvecklade			1 200 000,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
CO07	Produktiv investering: Privata investeringar som matchar offentligt stöd till små och medelstora företag (annat än bidrag)	euro	Eruf	Mer utvecklade			8 382 040,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
CO08	Produktiv investering: Sysselsättningsökning i företag som får stöd	heltidsekvivalenter	Eruf	Mer utvecklade			500,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande

2.A.7 Social innovation, transnationellt samarbete och bidrag till de tematiska målen 1–7

Insatsområde	3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF

2.A.8 Resultatram

Tabell 6: Det prioriterade områdets resultatram (per fond och, för Eruf och ESF, per regionkategori)

Insatsområde		3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF											
ID	Typ av indikator	Indikator eller viktigt genomförandesteg	Om tillämpligt, måtenhet	Fond	Regionkategori	Målstolpe för 2018			Slutmål (2023)			Datakälla	I förekommande fall, en förklaring av indikatorns relevans
						Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt		
CO04	Aktivitet	Produktiv investering: Antal företag som får annat stöd än ekonomiskt	Företag	Eruf	Mer utvecklade			100			400,00	Projekt	
13	Finansiell	Utgifter	Euro	Eruf	Mer utvecklade			15 052 657			50 175 522,00	Förvaltande myndighet	

Kompletterande kvalitativ information om inrättandet av resultatramen

Förvaltande myndighet har bedömt att det är mest lämpligt att använda sig av aktivitetsindikatorer för resultatramverket och komplettera dessa med en finansiell indikator per insatsområde. Bedömningen motiveras av att aktivitetsindikatorer kan härledas till programmets genomförande till fullo och att de är möjliga att mäta kontinuerligt under programmets genomförande. Resultatindikatorer kommer inte att användas.

De metoder och kriterier som har använts för att välja ut relevanta aktivitetsindikatorer följer de riktlinjer som kommissionen har angivit. Beräkningarna av ett rimligt värde för delmålet för 2018 för varje utvald aktivitetsindikator har grundats på erfarenheter från föregående programperiod samt en bedömning av hur snabbt projekt inom respektive insatsområde kan förväntas generera utfall för varje aktivitetsindikator. Det uppskattade totala antalet projekt inom respektive insatsområde har också beaktats. Förvaltande myndighet gör bedömningen att de valda aktivitetsindikatorerna uppfyller kravet om att omfatta mer än 50% av den finansiella allokeringen för insatsområdet.

När det gäller den finansiella indikatorn ”Utbetalda medel” per insatsområde, har beräkningarna utgått från kravet om att samtliga utbetalningar som ingår ska grundas på stödberättigande kostnader utbetalda till stödmottagaren och att dessa ska vara attesterade av attesterande myndighet. Förvaltande myndighet har beaktat erfarenheter från programperioden 2007-2013 och då särskilt fokuserat på hur utbetalningarna genomfördes under motsvarande del av programperioden dvs 2007-2011. Det faktum att programmet för programperioden 2014-2020 är mer fokuserat och koncentrerat samt att förvaltande myndighet har en väl fungerande organisation på plats har också vägts in. Utbetalningsnivån har skiljt sig åt mellan programmets insatsområden under programperioden 2007-2013 och förvaltande myndighet har vägt in dessa variationer vid fastställande av resultatramverket.

Förvaltande myndighet överväger möjligheterna att i vissa särskilda fall, tillåta längre projektperioder än vad som varit möjligt under programperioden 2007-2013. Längre projektperioder medför att utfallet för aktivitetsindikatorerna kommer att komma relativt långt in i programperioden, vilket resulterar i att delmålen för 2018 i resultatramverket i dessa fall är lägre än för andra insatsområden.

I de flesta fall har endast en aktivitetsindikator per insatsområde valts ut till resultatramverket. Motivet till detta är att programmet är så pass fokuserat och koncentrerat att varje utvald aktivitetsindikator bedöms omfatta en större del av de förväntade projekten. Få indikatorer i resultatramverket gör det också lättare att följa upp och överblicka genomförandet och ökar möjligheterna till korrigerande åtgärder om tendenserna pekar mot att resultatramverket inte kommer att uppfyllas.

2.A.9 Insatskategorier

Insatskategorier motsvarande innehållet i det prioriterade området, baserat på en nomenklatur som antagits av kommissionen och en preliminär uppdelning av unionens stöd.

Tabellerna 7–11: Insatskategorier

Tabell 7: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde		3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	001. Allmänna produktiva investeringar i små och medelstora företag	5 111 001,00
ERDF	Mer utvecklade	066. Avancerade stödtjänster för små och medelstora företag och grupper av sådana företag (inklusive lednings-, marknadsförings- och designtjänster)	9 988 380,00
ERDF	Mer utvecklade	067. Företagsutveckling av små och medelstora företag, stöd till entreprenörskap och företagskuvöser (inklusive stöd till spin-off- och spin-out-företag)	9 988 380,00

Tabell 8: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde		3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	19 976 761,00
ERDF	Mer utvecklade	03. Stöd genom finansieringsinstrument: riskkapital, eget kapital eller motsvarande	5 111 000,00

Tabell 9: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde		3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Storstadsområden (tätbefolkade, >50 000 invånare)	3 763 164,00
ERDF	Mer utvecklade	02. Mindre stadsområden (mindre tätbefolkade, >5 000 invånare)	10 285 982,00
ERDF	Mer utvecklade	03. Landsbygdsområden (glesbefolkade)	11 038 615,00

Tabell 10: Dimension 4 – Territoriella genomförandemekanismer

Insatsområde		3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	25 087 761,00

Tabell 11: Dimension 6 – ESF:s andratema (bara ESF och YEI)

Insatsområde		3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	

Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
------	----------------	-----	---------------

2.A.10 Sammanfattning av den planerade användningen av tekniskt stöd, vid behov inklusive åtgärder för att öka den administrativa kapaciteten hos de myndigheter som är delaktiga i förvaltningen och kontrollen av programmen och stödmottagarna (i tillämpliga fall) (per insatsområde)

Insatsområde:	3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF

2.A.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	4
Insatsområdets rubrik	Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer

- Hela det prioriterade området kommer endast att genomföras genom finansieringsinstrument
- Hela insatsområdet kommer att genomföras endast med finansieringsinstrument som inrättas på unionsnivå
- Hela det prioriterade området kommer att genomföras genom lokalt ledd lokal utveckling
- För ESF: Hela insatsområdet gäller social innovation, transnationellt samarbete eller båda

2.A.2 Motivering till inrättandet av ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori, tematiskt mål eller fond (i tillämpliga fall)

2.A.3 Fond, regionkategori och beräkningsunderlag för unionens stöd

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)	Regionkategori för de yttersta randområdena och de nordliga glesbefolkade områdena (i tillämpliga fall)
ERDF	Mer utvecklade	Totalt	

2.A.4 Investeringsprioritering

Investeringsprioriteringens id-nummer	4c
Investeringsprioriteringens rubrik	Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn

2.A.5 Särskilda mål för investeringsprioriteringen och förväntade resultat

Det särskilda målets id-nummer	1
Det särskilda målets rubrik	Stimulera till energieffektivare transporter och ökad användning av förnybar energi inom transportsektorn
Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd	Under denna investeringsprioritet i programmet ligger fokus på offentliga infrastrukturer som här omfattar energieffektiva och koldioxidsnåla person- och godstransporter. Med offentlig infrastruktur avses såväl fysiska som organisatoriska strukturer som initieras av offentlig sektor och som möjliggör energieffektiva och koldioxidsnåla transporter. Insatserna inom ramen för programmet fokuserar på förnybara bränslen, effektivare energianvändning och samhällsplanering, inklusive beteendepåverkan. På grund av områdets begränsade resurser ska insatserna stödja utveckling, spridning och användning av metoder/modeller och öka kunskapen inom dessa områden, vilka lägger grunden för potentiella utsläppsminskningar och ökad användning av förnybar energi. Insatserna ska också möjliggöra teknikutveckling genom test- och demonstrationsinsatser. Sammantaget bidrar insatserna på sikt till att hantera regionens utmaning och nå de uppsatta målen.

Tabell 3: Programspecifika resultatindikatorer (per särskilt mål) (för ERUF och Sammanhållningsfonden)

Specifikt mål		1 - Stimulera till energieffektivare transporter och ökad användning av förnybar energi inom transportsektorn						
ID	Indikator	Mätenhet	Regionkategori (i förekommande fall)	Utgångsvärde	Utgångsår	Målvärde (2023)	Datakälla	Rapporterings frekvens
0090	Andel användning av förnybar energi (av total slutanvändning)	Procent	Mer utvecklade	38,02	2011	50,00	Statistiska centralbyrån	Vartannat år
0402	Koldioxidutsläpp från transporter (exkl. internationell luftfart och sjöfart)	Ton/år	Mer utvecklade	1 993 239,00	2011	1 893 577,00	Länsstyrelsen	Vartannat år

2.A.6 Åtgärder som ska få stöd inom investeringsprioriteringen (per investeringsprioritering)

2.A.6.1 Beskriv den typ av åtgärder som ska få stöd, med exempel, och hur de förväntas bidra till de särskilda målen. I tillämpliga fall, ange även huvudsakliga målgrupper, särskilda typer av territorier och typer av stödmottagare.

Investeringsprioritering	4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn
<ul style="list-style-type: none"> • Strategiskt viktiga insatser för att främja utveckling av koldioxidsnåla och energieffektiva infrastrukturer för transporter. <p>Insatser för att stimulera energieffektiva och koldioxidsnåla transportsystem för gods . För att nå resultat behövs dock insatser inom flera områden samtidigt. Effektivare och koldioxidsnåla transporter och smarta godsflöden behöver kompletteras med ökad kunskap om sparsam körning och lägre hastigheter mm.</p> <p>Strategiskt viktiga insatser för ökad användning av förnybara bränslen är också en prioritering i programmet. Här kan det t ex handla om initiativ för att möjliggöra tankställen för förnybara fordonsbränslen, liksom förstudier och pilotstudier av strategisk betydelse.</p> <p>Klimatsmarta transporter kan också handla om systeminsatser som underlättar effektiva transporter och samtidigt minskar koldioxidutsläpp och miljöpåverkan.</p> <p>Ökat hållbart resande med kollektivtrafik genom beteendeförändringar och attitydpåverkan. Här behövs insatser för att bryta invanda mönster och beteenden samt påvisa samhällliga vinster som en följd av förändringen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Spets- och demoprojekt inom transportsektorn, inklusive planering, upphandling och investeringar <p>För att vidareutveckla ny teknik och sprida ny kunskapen om förnybara drivmedel och energieffektiva lösningar inom transportsektorn behövs bättre tillgång till test och demonstrationsmöjligheter i samverkan mellan offentlig sektor, näringslivet samt universitet och högskolor.</p> <p>Målgrupp för insatserna är offentlig sektor, privatpersoner, företag, organisationer och universitet och högskolor. Stödmottagare är huvudsakligen offentlig</p>	

Investeringsprioritering	4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn
<p>sektor.</p> <p>Koppling till horisontella kriterier</p> <p>När det gäller främst persontransporter finns många tydliga kopplingar till jämställdhet och icke-diskriminering. Generellt har kvinnor och män har olika mönster när det gäller resande till arbete, såväl i tid som geografiskt. Kvinnor pendlar i lägre utsträckning än män och reser över kortare avstånd bland annat beroende på att strukturer och villkor inom arbetslivet och privatlivet ser olika ut för kvinnor och män. Däremot visar exempelvis Småland Blekinges resvaneundersökning från 2012 att kvinnor och män är mer lika än olika när det gäller val av färdmedel för samtliga resor under en vanlig vecka.</p> <p>Koppling till andra program</p> <p>Det är av högsta vikt att också andra program används i programområdet för optimalt resursutnyttjande. Synergieffekter och samverkan mellan Södra Östersjöprogrammet och Regionalfondsprogrammet för Småland och Öarna är också av största vikt. Exempelvis är miljösituationen i Östersjön av stor betydelse för en hållbar utveckling inom programområdet Småland och Öarna varför målsättningarna i EU:s strategi för Östersjöregionen finns som en naturlig del i programgenomförandet för att uppnå gränsöverskridande mervärde. Sektorsprogrammet Life syftar till att skapa synergier mellan unionens fonder och nationella medel för att samordna insatser på olika nivåer och mellan olika aktörer.</p>	

2.A.6.2 Vägledande principer för urval av insatser

Investeringsprioritering	4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn
<p>De principer som ligger till grund för projekturval, och som säkerställer att de specifika målen kan uppnås är som följer:</p> <p>Tydlig avgränsning från ordinarie verksamhet</p>	

Investeringsprioritering	4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn
<p>Insatser som är påkallade av lagkrav kan inte stödjas</p> <p>Kompletterande insatser</p> <p>Insatser i programmet ska vara kompletterande till annan nationell och regional finansiering på området.</p> <p>Samverkan</p> <p>För samtliga projekt gäller att stuprörstänk bör undvikas, där enskilda aktörer arbetar ensamma. Samverkan skapar mervärde i form av nya strukturer och idéer som utvecklar regionen. Tydlig förankring hos samverkanspartners och tillvaratagande av kunskaper och samlade erfarenheter från tidigare insatser på området är också av största vikt för ett lyckosamt genomförande.</p> <p>Tidigare erfarenheter, organisatorisk kapacitet och förankring</p> <p>För att dra nytta av tidigare genomförda insatser är det viktigt att projektägaren i utformning av sin projektidé bygger vidare på kunskaper och erfarenheter inom det aktuella området. Projektägarens egen organisatoriska kapacitet och erfarenhet är också av stor vikt vid bedömning och urval. Erfarenheten från tidigare programperioder visar också på vikten av förankring av insatserna hos utpekade samverkansaktörer.</p> <p>Koppling till EU:s strategi för Östersjöregionen</p> <p>Programmet för Småland och Öarna skall bidra till EU:s strategi för Östersjöregionen och programmet kommer att beakta projekt som stödjer genomförandet av strategin och dess mål.</p> <p>Beakta horisontella kriterier.</p> <p>Projekt som beskriver hur de tänker dra nytta av tillväxtpotentialen inom de horisontella kriterierna miljö, jämställdhet och mångfald kommer att prioriteras. Utvärderingar av tidigare programperiod har visat att bäst resultat uppnås när arbetet med de horisontella kriterierna kommer in tidigt i projektets uppstart och inte, som tyvärr varit allt för vanligt, något som lagts på i efterhand.</p>	

2.A.6.3 Planerad användning av finansieringsinstrument (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn

2.A.6.4 Planerad användning av större projekt (i tillämpliga fall)

Investeringsprioritering	4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn

2.A.6.5 Utfallsindikatorer per investeringsprioritering och, i tillämpliga fall, per regionkategori

Tabell 5: Gemensamma och programspecifika utfallsindikatorer (per investeringsprioritering, uppdelade per regionkategori för ESF och i tillämpliga fall för Eruf)

Investeringsprioritering		4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn							
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		
10	Minskad energiförbrukning hos projektmedverkande företag och organisationer	Procent	Eruf	Mer utvecklade			20,00	Förvaltande myndighets datasystem	Löpande
41	Antal	Organisationer	Eruf	Mer utvecklade			20,00	Förvaltande	Löpande

Investeringsprioritering		4c - Att stödja energieffektivitet, smart energiförvaltning och användning av förnybar energi inom offentliga infrastrukturer, även i offentliga byggnader och inom bostadssektorn							
ID	Indikator	Mätenhet	Fond	Regionkategori (i tillämpliga fall)	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporterings frekvens
					Män	Kvinnor	Totalt		
	organisationer som får stöd							myndighets datasystem	

2.A.7 Social innovation, transnationellt samarbete och bidrag till de tematiska målen 1–7

Insatsområde	4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer

2.A.8 Resultatram

Tabell 6: Det prioriterade områdets resultatram (per fond och, för Eruf och ESF, per regionkategori)

Insatsområde		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer											
ID	Typ av indikator	Indikator eller viktigt genomförandesteg	Om tillämpligt, måtenhet	Fond	Regionkategori	Måstolpe för 2018			Slutmål (2023)			Datakälla	I förekommande fall, en förklaring av indikatorns relevans
						Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt		
13	Finansiell	Utgifter	Euro	Eruf	Mer utvecklade			5 941 838			19 806 128,00	Förvaltande myndighet	
41	Aktivitet	Antal organisationer som får stöd	Organisationer	Eruf	Mer utvecklade			5			20,00	Projekt	

Kompletterande kvalitativ information om inrättandet av resultatramen

Förvaltande myndighet har bedömt att det är mest lämpligt att använda sig av aktivitetsindikatorer för resultatramverket och komplettera dessa med en finansiell indikator per insatsområde. Bedömningen motiveras av att aktivitetsindikatorer kan härledas till programmets genomförande till fullo och att de är möjliga att mäta kontinuerligt under programmets genomförande. Resultatindikatorer kommer inte att användas.

De metoder och kriterier som har använts för att välja ut relevanta aktivitetsindikatorer följer de riktlinjer som kommissionen har angivit. Beräkningarna av ett rimligt värde för delmålet för 2018 för varje utvald aktivitetsindikator har grundats på erfarenheter från föregående programperiod samt en bedömning av hur snabbt projekt inom respektive insatsområde kan förväntas generera utfall för varje aktivitetsindikator. Det uppskattade totala antalet projekt inom respektive insatsområde har också beaktats. Förvaltande myndighet gör bedömningen att de valda aktivitetsindikatorerna uppfyller kravet om att omfatta mer än 50% av den finansiella allokeringen för insatsområdet.

När det gäller den finansiella indikatorn ”Utbetalda medel” per insatsområde, har beräkningarna utgått från kravet om att samtliga utbetalningar som ingår ska grundas på stödberättigande kostnader utbetalda till stödmottagaren och att dessa ska vara attesterade av attesterande myndighet. Förvaltande myndighet har beaktat erfarenheter från programperioden 2007-2013 och då särskilt fokuserat på hur utbetalningarna genomfördes under motsvarande del av programperioden dvs 2007-2011. Det faktum att programmet för programperioden 2014-2020 är mer fokuserat och koncentrerat samt att förvaltande myndighet har en väl fungerande organisation på plats har också vägts in. Utbetalningsnivån har skiljt sig åt mellan programmets insatsområden under programperioden 2007-2013 och förvaltande myndighet har vägt in dessa variationer vid fastställande av resultatramverket.

Förvaltande myndighet överväger möjligheterna att i vissa särskilda fall, tillåta längre projektperioder än vad som varit möjligt under programperioden 2007-2013. Längre projektperioder medför att utfallet för aktivitetsindikatorerna kommer att komma relativt långt in i programperioden, vilket resulterar i att delmålen för 2018 i resultatramverket i dessa fall är lägre än för andra insatsområden.

I de flesta fall har endast en aktivitetsindikator per insatsområde valts ut till resultatramverket. Motivet till detta är att programmet är så pass fokuserat och koncentrerat att varje utvald aktivitetsindikator bedöms omfatta en större del av de förväntade projekten. Få indikatorer i resultatramverket gör det också lättare att följa upp och överblicka genomförandet och ökar möjligheterna till korrigerande åtgärder om tendenserna pekar mot att resultatramverket inte kommer att uppfyllas.

2.A.9 Insatskategorier

Insatskategorier motsvarande innehållet i det prioriterade området, baserat på en nomenklatur som antagits av kommissionen och en preliminär uppdelning av unionens stöd.

Tabellerna 7–11: Insatskategorier

Tabell 7: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	013. Demonstrationsprojekt samt stödjande åtgärder för energieffektiv renovering av offentlig infrastruktur	3 301 022,00
ERDF	Mer utvecklade	043. Infrastruktur för och främjande av åtgärder för ren stadstrafik (inklusive utrustning och rullande materiel)	3 301 020,00
ERDF	Mer utvecklade	068. Energieffektivitet och demonstrationsprojekt i små och medelstora företag samt stödjande åtgärder	3 301 022,00

Tabell 8: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	9 903 064,00

Tabell 9: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	01. Storstadsområden (tätbefolkade, >50 000 invånare)	1 485 460,00

Insatsområde		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	02. Mindre stadsområden (mindre tätbefolkade, >5 000 invånare)	4 060 256,00
ERDF	Mer utvecklade	03. Landsbygdsområden (glesbefolkade)	4 357 348,00

Tabell 10: Dimension 4 – Territoriella genomförandemekanismer

Insatsområde		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro
ERDF	Mer utvecklade	07. Ej tillämpligt	9 903 064,00

Tabell 11: Dimension 6 – ESF:s andratema (bara ESF och YEI)

Insatsområde		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	
Fond	Regionkategori	Kod	belopp i euro

2.A.10 Sammanfattning av den planerade användningen av tekniskt stöd, vid behov inklusive åtgärder för att öka den administrativa kapaciteten hos de myndigheter som är delaktiga i förvaltningen och kontrollen av programmen och stödmottagarna (i tillämpliga fall) (per insatsområde)

Insatsområde:		4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	

2.B BESKRIVNING AV INSATSOMRÅDEN FÖR TEKNISKT STÖD

2.B.1 Insatsområde

Insatsområdets id-nummer	5
Insatsområdets rubrik	Tekniskt stöd(TA)

2.B.2 Motivering till att inrätta ett insatsområde som omfattar mer än en regionkategori (i tillämpliga fall)

2.B.3 Fond och regionkategori

Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag (summa stödberättigande utgifter eller stödberättigande offentliga utgifter)
Eruf	Mer utvecklade	Offentlig

2.B.4 Särskilda mål och förväntade resultat

ID	Specifikt mål	Resultat som medlemsstaterna försöker uppnå med unionens stöd
1	Tekniskt stöd ska leda till att programmet genomförs ändamålsenligt, rättssäkert och effektivt samt bidrar till att programmets mål nås inom övriga insatsområden.	Tekniskt stöd ska leda till att programmet genomförs ändamålsenligt, rättssäkert och effektivt samt bidrar till att programmets mål nås inom övriga insatsområden.

2.B.5 Resultatindikatorer

Tabell 12: Programspecifika resultatindikatorer (per särskilt mål) (för Eruf/ESF/Sammanhållningsfonden)

Insatsområde		1 - Tekniskt stöd ska leda till att programmet genomförs ändamålsenligt, rättssäkert och effektivt samt bidrar till att programmets mål nås inom övriga insatsområden.									
ID	Indikator	Mätenhet	Utgångsvärde			Utgångs år	Målvärde (2023)			Datakälla	Rapporteringsf rekvens
			Män	Kvinnor	Totalt		Män	Kvinnor	Totalt		

2.B.6 En beskrivning av åtgärder som ska få stöd och hur de förväntas bidra till de särskilda målen (per insatsområde)

2.B.6.1 En beskrivning av åtgärder som ska få stöd och hur de förväntas bidra till de särskilda målen

Insatsområde	5 - Tekniskt stöd(TA)
	<p>Tekniskt stöd kan lämnas för att programmet skall kunna genomföras på ett effektivt och rättssäkert sätt och för att informera om och stimulera ett brett deltagande i programmet. Tekniskt stöd kan finansiera en rad aktiviteter, däribland förberedelser, förvaltning, övervakning, utvärdering, information och kontroller. Övervakningskommittén beslutar om budget för tekniskt stöd. Förvaltande myndighet beslutar om utbetalning av tekniskt stöd.</p> <p>För förvaltande och attesterande myndigheten kan följande kostnader medfinansieras av tekniskt stöd; förberedelser, förvaltning, kontroller, utvärdering, informationsinsatser, seminarier, datasystem och utvärderingar.</p> <p>För revisionsmyndigheten kan kostnader för revision medfinansieras av tekniskt stöd.</p> <p>För övervakningskommittén kan kostnader för förberedelser och genomförande av övervakningskommitténs möten medfinansieras av tekniskt stöd.</p> <p>För strukturfondspartnerskapet kan kostnader för genomförande av partnerskapets möten medfinansieras av tekniskt stöd.</p> <p>Det tekniska stödet ska användas för att nå ett enkelt och effektivt genomförande. Fokus i utvecklingsarbetet kommer att ligga på:</p>

Insatsområde	5 - Tekniskt stöd(TA)
<ul style="list-style-type: none"> • Mer förenkling och minskad administrativ börda för projektägare. • Ökad samordning och gränsöverskridande samverkan mellan olika program, projekt och fonder. • Resultatorienterat arbetssätt där projekturval, indikatorer, uppföljning, utvärdering och lärande hänger ihop. 	

2.B.6.2 Utfallsindikatorer som förväntas bidra till resultaten (per insatsområde)

Tabell 13: Utfallsindikatorer (per insatsområde) (för Eruf/ESF/Sammanhållningsfonden)

Insatsområde		5 - Tekniskt stöd(TA)				
ID	Indikator (namn på indikator)	Mätenhet	Målvärde (2023) (frivilligt)			Datakälla
			Män	Kvinnor	Totalt	
13	Utbetalade medel av programmets totala budget	Procent			100,00	Förvaltande myndighets datasystem
14	Externa utvärderingar har genomförts under programperiod	Antal			15,00	Förvaltande myndighet
15	Antalet anställda (årsarbetskrafter) vilkas löner medfinansieras av TA	Årsarbetskrafter				Förvaltande myndighet - årliga genomföranderapporten

2.B.7 Insatskategorier (per insatsområde)

Motsvarande insatskategorier, enligt en nomenklatur som antagits av kommissionen, och en preliminär fördelning av unionens medel

Tabellerna 14–16: Insatskategorier

Tabell 14: Dimension 1 – Interventionsområde

Insatsområde		5 - Tekniskt stöd(TA)	
Fond	Regionkategori	Kod	Belopp i euro
Eruf	Mer utvecklade	121. Förberedelse, genomförande, övervakning och kontroll	2 376 735,00
Eruf	Mer utvecklade	122. Utvärdering och undersökningar	132 041,00
Eruf	Mer utvecklade	123. Information och kommunikation	132 041,00

Tabell 15: Dimension 2 – Finansieringsform

Insatsområde		5 - Tekniskt stöd(TA)	
Fond	Regionkategori	Kod	Belopp i euro
Eruf	Mer utvecklade	01. Bidrag utan återbetalningsskyldighet	2 640 817,00

Tabell 16: Dimension 3 – Typ av område

Insatsområde		5 - Tekniskt stöd(TA)	
Fond	Regionkategori	Kod	Belopp i euro
Eruf	Mer utvecklade	01. Storstadsområden (tätbefolkade, >50 000 invånare)	396 123,00
Eruf	Mer utvecklade	02. Mindre stadsområden (mindre tätbefolkade, >5 000 invånare)	1 082 735,00
Eruf	Mer utvecklade	03. Landsbygdsområden (glesbefolkade)	1 161 959,00

3. FINANSIERINGSPLAN

3.1 Medel per fond och belopp för resultatreserven

Tabell 17

Fond	Regionkategorori	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Totalt	
		Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv	Huvudsakligt anslag	Resultatreserv
Eruf	Mer utvecklade	8 347 306,00	532 807,00	8 514 420,00	543 474,00	8 684 856,00	554 353,00	8 858 669,00	565 447,00	9 035 953,00	576 764,00	9 216 780,00	588 306,00	9 401 211,00	600 078,00	62 059 195,00	3 961 229,00
Totalt		8 347 306,00	532 807,00	8 514 420,00	543 474,00	8 684 856,00	554 353,00	8 858 669,00	565 447,00	9 035 953,00	576 764,00	9 216 780,00	588 306,00	9 401 211,00	600 078,00	62 059 195,00	3 961 229,00

3.2 Medel per fond och nationell medfinansiering (i euro)

Tabell 18a: Finansieringsplan

Prioriterat område	Fond	Regionkategori	Beräkningsunderlag för unionens stöd (Summa stödberättigande kostnader eller offentliga stödberättigande kostnader)	Unionsstöd (a)	Nationell motpart (b) = (c) + (d)	Preliminär uppdelning av den nationella medfinansieringen		Totalt finansiering (e) = (a) + (b)	Samfinansiering snivå (f) = (a) / (e) (2)	EIB-bidrag (g)	Huvudsakligt anslag		Resultatreserv		Resultatreserven som andel av det totala unionsstödet (l) = (j) / (a) * 100
						Nationell offentlig finansiering (c)	Nationell privat finansiering (d) (1)				Unionsstöd (h) = (a) - (j)	Nationell medfinansiering (i) = (b) - (k)	Unionsstöd (j)	Nationell medfinansiering (k) = (b) * (i) / (a)	
1	Eruf	Mer utvecklade	Totalt	21 786 740,00	21 786 740,00	20 697 740,00	1 089 000,00	43 573 480,00	50,000000000000%		20 425 068,00	20 425 068,00	1 361 672,00	1 361 672,00	6,25%
2	Eruf	Mer utvecklade	Totalt	6 602 042,00	6 602 042,00	6 272 042,00	330 000,00	13 204 084,00	50,000000000000%		6 189 414,00	6 189 414,00	412 628,00	412 628,00	6,25%
3	Eruf	Mer utvecklade	Totalt	25 087 761,00	25 087 761,00	23 833 761,00	1 254 000,00	50 175 522,00	50,000000000000%		23 519 775,00	23 519 775,00	1 567 986,00	1 567 986,00	6,25%
4	Eruf	Mer utvecklade	Totalt	9 903 064,00	9 903 064,00	9 408 064,00	495 000,00	19 806 128,00	50,000000000000%		9 284 121,00	9 284 121,00	618 943,00	618 943,00	6,25%
5	Eruf	Mer utvecklade	Offentlig	2 640 817,00	2 640 817,00	2 640 817,00	0,00	5 281 634,00	50,000000000000%		2 640 817,00	2 640 817,00			
Totalt	Eruf	Mer utvecklade		66 020 424,00	66 020 424,00	62 852 424,00	3 168 000,00	132 040 848,00	50,000000000000%		62 059 195,00	62 059 195,00	3 961 229,00	3 961 229,00	6,00%
Slutsumma				66 020 424,00	66 020 424,00	62 852 424,00	3 168 000,00	132 040 848,00	50,000000000000%	0,00	62 059 195,00	62 059 195,00	3 961 229,00	3 961 229,00	

(1) Ska endast fyllas i om de insatsområdena uttrycks i totala kostnader.

(2) Detta tal kan rundas av till närmaste heltal i tabellen. Den exakta satsen som används för att ersätta betalningar är kvoten (f).

Tabell 18c: Uppdelning av finansieringsplanen per insatsområde, fond, regionkategori och tematiskt mål

Prioriter at område	Fond	Regionkategori	Tematiskt mål	Unionsstöd	Nationell motpart	Totalt finansiering
Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	Eruf	Mer utvecklade	Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	21 786 740,00	21 786 740,00	43 573 480,00
Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	Eruf	Mer utvecklade	Öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på informations- och kommunikationsteknik	6 602 042,00	6 602 042,00	13 204 084,00
Att öka konkurrenskraften hos SMF	Eruf	Mer utvecklade	Öka konkurrenskraften hos små och medelstora företag, jordbrukssektorn (för EJFLU) och fiske- och vattenbrukssektorn (för EHFF)	25 087 761,00	25 087 761,00	50 175 522,00
Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Eruf	Mer utvecklade	Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	9 903 064,00	9 903 064,00	19 806 128,00
Totalt				63 379 607,00	63 379 607,00	126 759 214,00

Tabell 19: Preliminärt stödbelopp som ska användas för mål om klimatförändringar

Prioriterat område	Preliminärt stödbelopp som ska användas för mål om klimatförändringar (i euro)	Proportion av det operativa programmets totala anslag (%)
4	7 922 452,00	12,00%
Totalt	7 922 452,00	12,00%

4. INTEGRERAT TILLVÄGAGÅNGSSÄTT VID TERRITORIELL UTVECKLING

En beskrivning av det integrerade tillvägagångssättet vid territoriell utveckling som tar hänsyn till det operativa programmets innehåll och mål med beaktande av partnerskapsöverenskommelsen, och som visar hur det operativa programmet bidrar till att programmets mål uppnås och till de förväntade resultaten

De territoriella förutsättningarna i Småland och Öarna skiljer sig mellan regionens olika delar där särskilt Gotlands län – som ö – har särskilda territoriella utmaningar. Sammantaget präglas regionen av en ensidig näringslivsstruktur där framför allt den traditionella industrisektorn är historiskt viktig för sysselsättning och tillväxt. Det finns emellertid regionala skillnader gällande exempelvis befolkningsutveckling mellan olika delar av regionen. Som helhet är Småland och Öarna en glest befolkad region där avfolkning på landsbygden, demografi och framtida försörjningskvot är betydande utmaningar. Tillgänglighet och attraktivitet utgör därför en grundläggande förutsättning för näringslivsutveckling och företagande samt för att fler ska kunna arbeta i regionen.

Programmet har fyra insatsområden som bl.a. är inriktade på att skapa förutsättningar för utbyggnad av bredband med hög kapacitet i fler delar av regionen. Vidare ska insatser öka FoU-investeringar och samverkan mellan aktörer inom forskning och innovation, det kunskapsintensiva och innovativa näringslivet stärkas samt system för en mer koldioxidnsål och energieffektiv transportsektor utvecklas. Den territoriella ansatsen i programmet handlar dels om främja utveckling i glest befolkade delar av regionen bl.a. genom förberedande insatser för bredbandsutbyggnad och stärkt utbud och användande av IKT-tjänster. Dels är det centralt att stärka städernas roll som kunskapsnoder där särskilt högskole- och universitetscentra – som finns i alla fyra län – är viktiga.

Den territoriella utvecklingen i Småland och Öarna kan också stärkas genom att tillvarata synergier mellan Regionalfondsprogrammet och Landsbygdsprogrammet. Exempelvis kan förberedande bredbandsinsatser inom Regionalfonden i regionens mer perifera delar komplettera de fysiska investeringar inom området som kommer finansieras av Landsbygdsfonden och sammantaget skapa förutsättningar för ökad näringslivsutveckling i regionen.

4.1 Lokalt ledd utveckling (i tillämpliga fall)

Tillvägagångssättet vid användning av instrument för lokalt ledd utveckling samt principerna för att fastställa i vilka områden de kommer att genomföras

Ej aktuellt i detta program

4.2 Integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling (i tillämpliga fall)

I tillämpliga fall, det preliminära beloppet för Eruf-stödet för integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling, som ska genomföras i enlighet med artikel 7.2 i förordning (EU) nr 1301/2013 och det preliminära ESF-stödet till integrerade åtgärder.

Småland och Öarna har valt att exkludera en särskild satsning på Hållbar stadsutveckling eftersom bedömningen har gjorts att regionens få stora städer kan utvecklas inom ramen för de valda tematiska målen och investeringsprioriteringarna, utan att särskilda medel avsätts.

Tabell 20: Integrerade åtgärder för hållbar stadsutveckling – preliminära belopp för Eruf- och ESF-stöd

Fond	Eruf- och ESF-stöd (preliminärt) (i euro)	Proportion av det totala anslaget från fonden till programmet
Totalt Eruf	0,00	0,00%
TOTALT ERUF+ESF	0,00	0,00%

4.3 Integrerade territoriella investeringar (ITI) (i tillämpliga fall)

Tillvägagångssättet vid användning av integrerade territoriella investeringar (enligt definitionen i artikel 36 i förordning 1303/2013) i andra fall än dem som avses i punkt 4.2, och deras preliminära anslag från varje insatsområde.

Ej aktuellt i detta program

Tabell 21: Preliminära anslagsbelopp till andra integrerade territoriella investeringar än dem som avses i punkt 4.2 (aggregerat belopp)

Insatsområde	Fond	Preliminärt anslag (unionens stöd) (i euro)
Totalt		0,00

4.4 Bestämmelser för interregionala och transnationella åtgärder inom det operativa programmet, där stödmottagarna finns i mer än en medlemsstat. (i tillämpliga fall)

Interregionalt och transnationellt samarbete kommer att kunna genomföras i programmet inom samtliga insatsområden under förutsättning att de bidrar till programmets måluppfyllelse. Insatserna ska ha sin grund i en gränsöverskridande analys. Förvaltande myndighet kan godkänna att en insats genomförs utanför programområdet inom ramen för de villkor som anges i artikel 70.2 i förordning (EU) nr 1303/2013.

Samarbetsåtgärder som bidrar till EU:s strategi för Östersjöregionen kommer programmet att kunna stödja på två sätt:

A – makroregionalt integrerade projekt

Projektansökan skrivs redan från början med transnationellt samarbete som en integrerad del av projektet. De samarbetsparter som ska ingå i projektet från andra medlemsstater i makroregionen är identifierade och avser att söka stöd från sina respektive program för att kunna delta i projektet.

B – transnationell komponent

Redan pågående projekt ges möjlighet att söka ytterligare medel för samarbete med andra relevanta projekt i makroregionen. Genom att medel för samarbete söks separat genom en så kallad ”transnationell komponent” ges större flexibilitet gällande längd och inriktning på samarbetet.

Det är värt att notera att samarbetsåtgärderna kan genomföras med parter från olika struktur- och investeringsfonder, t ex mellan regionalfonden och socialfonden eller landsbygdsfonden.

Förvaltande myndighet kommer att informera om möjligheterna till finansiering av samarbete med aktörer i makroregionen. Ett konkret exempel kan vara särskilda utlysningar med inriktning mot EU:s strategi för Östersjöregionen.

De insatser som kommer att stödjas enligt ovan ska ha ett mervärde för programområdet samt bidra till strategins mål och prioriteringar.

Samverkansåtgärderna i programmet bör ha inriktning på att hitta och/eller genomföra gemensamma lösningar på identifierade gränsöverskridande problem.

4.5 Hur de inom programmet planerade insatserna bidrar till makroregionala strategier och havsområdesstrategier, enligt de behov för programområdet som fastställts av medlemsstaten (i tillämpliga fall) (i tillämpliga fall)

(När medlemsstaten och regionerna deltar i makroregionala strategier och havsområdesstrategier)

Många av de utmaningar som Sverige och EU står inför är gränsöverskridande i sin natur, både för lokal, regional och nationell nivå. Även strategin för Europa 2020-betonas vikten av ett närmare samarbete mellan unionens medlemmar. EU:s strategi för Östersjöregionen ger en viktig vägledning för valet av insatser och bidrar till att det regionala strukturfondsprogrammet kan användas på ett mer målmedvetet och fokuserat sätt för att möta gemensamma utmaningar i makroregionen.

En framgångsfaktor för EU:s strategi för Östersjöregionen är en väl fungerande flernivåstyrning mellan olika samhällssektorer. Alla nivåer behöver delta i arbetet för att nå strategins mål; rädda havsmiljön, sammanlänka regionen och öka välståndet.

Ett Östersjöstrategiprojekt kan utgöras antingen av ett Flagg skeppsprojekt som anges i strategins handlingsplan eller projekt med tydlig makroregional påverkan som bidrar till att nå strategins mål och indikatorer genom att bidra till att genomföra en eller flera av åtgärderna i handlingsplanen.

I den svenska programkontexten kommer bidragen till genomförandet av EU:s strategi för Östersjöregionen främst att innebära verksamhet som genomförs i samarbete med ett eller flera andra länder i makroregionen.

I programmet framgår under Kapitel 1 en beskrivning om hur programmet förhåller sig till EU:s strategi för Östersjöregionen. I Kapitel 2 beskrivs under respektive insatsområde om och i så fall hur denna strategi ska hanteras inom det aktuella insatsområdet. Frågan beskrivs således integrerat i programmet.

5. SÄRSKILDA BEHOV I GEOGRAFISKA OMRÅDEN MED STÖRST FATTIGDOM ELLER HOS MÅLGRUPPER SOM ÄR SÄRSKILT UTSATTA FÖR DISKRIMINERING ELLER SOCIAL UTESTÄNGNING (i tillämpliga fall)

5.1 Geografiska områden med störst fattigdom eller målgrupper som är särskilt utsatta för diskriminering eller social utestängning

Ej aktuellt i programmet.

5.2 Strategi för att möta de särskilda behoven i geografiska områden med störst fattigdom eller hos målgrupper som är särskilt utsatta för diskriminering eller social utestängning samt, i tillämpliga fall, bidraget till det integrerade tillvägagångssätt som anges i partnerskapsöverenskommelsen

Tabell 22: Åtgärder för att möta de särskilda behoven i geografiska områden med störst fattigdom eller hos målgrupper som är särskilt utsatta för diskriminering eller social utestängning

Målgrupp/geografiskt område	Huvudsaklig typ av planerade åtgärder som ingår i det integrerade tillvägagångssättet	Prioriterat område	Fond	Regionkategorori	Investeringsprioritering
-----------------------------	---	--------------------	------	------------------	--------------------------

6. SÄRSKILDA BEHOV I OMRÅDEN MED ALLVARLIGA OCH PERMANENTA, NATURBETINGADE ELLER DEMOGRAFISKA NACKDELAR (I TILLÄMPLIGA FALL)

Med hänvisning till art 174 i fördraget berörs i Sverige endast programmen för Övre Norrland respektive Mellersta Norrland. I dessa program såväl som i detta program adresseras demografiska utmaningar och gleshet i programmets kapitel 1 och 2.

7. MYNDIGHETER OCH ORGAN MED ANSVAR FÖR FÖRVALTNING, KONTROLL OCH REVISION SAMT RELEVANTA PARTERS ROLL

7.1 Relevanta myndigheter och organ

Tabell 23: Relevanta myndigheter och organ

Myndighet/organ	Namn på myndigheten/organet samt avdelning eller enhet	Chef för myndigheten/organet (befattning eller tjänst)
Förvaltningsmyndighet	Tillväxtverket	Generaldirektören
Attesterande myndighet	Tillväxtverket	Generaldirektören
Revisionsmyndighet	Ekonomistyrningsverket	Chef för avdelningen för EU-revision
Organ till vilket kommissionen kommer att göra utbetalningar	Riksgäldskontoret	Riksgäldsdirektören

7.2 De relevanta parternas engagemang

7.2.1 Åtgärder som vidtagits för att engagera parterna i utformningen av det operativa programmet och parternas roll i genomförandet, övervakningen och utvärderingen av programmet

Det regionala partnerskapets delaktighet i förberedelser, genomförande, övervakning och utvärdering av det operativa programmet

Regionförbunden i Kalmar län, Jönköpings län och Södra Småland samt Region Gotland fick i januari 2013 ett erbjudande från regeringen att förbereda inför utarbetandet av förslag till operativt regionalt program för Europeiska regionala utvecklingsfonden. Regionförbundet i Kalmar län fick samtidigt i uppdrag att samordna arbetet för området Småland och Öarna. För att förbereda ett program för perioden 2014–2020 har Regionförbunden i Kalmar län, Jönköpings län och Södra Småland tillsammans med Region Gotland bildat en arbetsgrupp. Till arbetet har en styrgrupp kopplats bestående av de fyra regiondirektörerna samt regioncheferna för Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket. Även en politisk styrgrupp har formerats för att underlätta den politiska förankringen av arbetet då tidsaspekten i arbetet, den relativt omfattande geografiska NUTS-regionen och behovet att med relativt kort varsel löpande stämma av prioriteringar gjort det omöjligt att kommunicera enbart separat med de fyra regionernas styrelser.

Arbetet med att ta fram ett program har utförts utifrån följande steg:

- En inledande analys utifrån regionernas RUS/RUP, OECD Territorial Review, Energibalanser och andra aktuella analyser och strategier gjordes i början av året som sedan har legat till grund för det fortsatta arbetet.

- I respektive län har befintliga nätverk och partnerskap används för att diskutera, förankra och utarbeta programmet. Inledande möten hölls under mars och april i samtliga län för att få in synpunkter kring analysen och informera om den fortsatta processen. Därefter har de länsvisa partnerskapen träffats vid ett flertal tillfällen under processen för att diskutera aktuellt läge i programarbetet.
- I programarbetet är det viktigt att ta tillvara erfarenheter och lärdomar från tidigare programperioder varför samtliga projektägare inom social- och Europeiska regionala utvecklingsfonden i de fyra länen bjöds in till möten i april för att få förmedla sina tankar om framtida program.
- I maj och augusti samlades samtliga sakområdesansvariga från samtliga fyra län för att utifrån identifierade utmaningar ta fram förslag på insatser per tematiskt område.
- Löpande under arbetet har respektive region ansvarat för informationen till arbetsutskott och styrelse.
- Som ett kompetensstöd kring jämställdhet och icke-diskrimineringsfrågor har Länsstyrelsen i Kronoberg med hjälp av kollegorna i övriga län fungerat under processen och speciellt i det slutliga arbetet med programmets utformning.
- I arbetet med miljömässig hänsyn och hållbarhetsaspekter kopplat till miljö- och klimat så har sakkunniga inom respektive organisation varit behjälpliga i programarbetet. Även dialogen med Sweco kopplat till Miljökonsekvensbedömningen av programmet har varit till stöd i processen.

Dessutom har ett flertal avstämningsmöten löpande under programarbetet ägt rum med lärens kommunchefer samt kommunernas näringslivschefer, kompetensråd och andra nätverk för att stämma av och ta in relevanta synpunkter. Via regionernas sakkunniga och deras etablerade nätverk har programarbetet också diskuterats löpande kopplat till respektive sakområde med relevans för programmet. Trots att befintliga nätverk och grupperingar använts för dialog och förankring i arbetet och inga nya grupper har utsetts har en jämn könsfördelning och en bred förankring uppnåtts totalt sett.

Förvaltande och attesterande myndighet

Tillväxtverket är förvaltande och attesterande myndighet för de regionala strukturfondsprogrammen med EU-styrda befogenheter. I förvaltande myndighets ansvar ingår beredning, beslut om stöd samt utbetalning av medel till projektägare. Förvaltande myndighet ska även utföra attesterande myndighets uppgift.

Tillväxtverket ska i sin beredning vid behov rådgöra med regional och nationell expertis i sakfrågor och regional behovsanalys. Detta för att säkerställa ett väl förankrat beslutsunderlag. Om ett finansiellt stöd beviljas till ett stort företag ska förvaltande myndighet förvissa sig om att bidraget inte resulterar i en betydande förlust av arbetstillfällen på befintliga arbetsplatser inom Unionen.

Förvaltningssystemet för regionala fonden godkändes 2007 av kommissionen och inga systemfel har därefter konstaterats av revisorer. Sverige behåller därför befintligt förvaltningssystem och den administrativa kapaciteten är därmed oförändrat god.

Revisionsmyndighet

Ekonomistyrningsverket är revisionsmyndighet för de regionala strukturfondsprogrammen med EU-styrda befogenheter.

Strukturfondspartnerskap

För att säkerställa ett regionalt inflytande över genomförandet av programmet har ett gemensamt strukturfondspartnerskap bildats inom det geografiska området för programmet och motsvarande regionala handlingsplan för socialfonden.

Strukturfondspartnerskapens uppgift fastställs i Lag (2007:459) om strukturfondspartnerskap. Strukturfondspartnerskapet har till uppgift att prioritera mellan av förvaltande myndighet godkända projektansökningar.

Ansökningar ska lämnas till förvaltande myndighet som ansvarar för beredning och beslut om stöd. Innan beslut om stöd fattas ska förvaltande myndighet föredra beslutsunderlag och övrigt underlag för partnerskapet och får endast bevilja stöd i enlighet med partnerskapets prioriteringar.

När förvaltande myndighet ska göra en utlysning i ett program ska de utlysningsspecifika kriterierna stämmas av med relevant strukturfondspartnerskap innan utlysningen publiceras. Strukturfondspartnerskapets ordförande ska i samråd med förvaltande myndighet kalla till möten.

Övervakningskommitté

Medlemsstaten ska inrätta en kommitté för att övervaka genomförandet av programmet. För de åtta regionala strukturfondsprogrammen inrättas en gemensam övervakningskommitté med representanter för berörda aktörer. Ordförande är en representant från Näringsdepartementet. Regeringen återkommer i särskild ordning vad gäller kommitténs sammansättning och arbetssätt.

Övervakningskommittén för de åtta regionala strukturfondsprogrammen ska bilda ett gemensamt utskott med socialfondsprogrammets övervakningskommitté. Utskottets huvuduppgift är att hantera samordningsfrågor mellan fonderna som faller inom ramen för övervakningskommitténs mandat.

Övervakningskommittén för de regionala strukturfondsprogrammen kan på eget initiativ bilda ytterligare utskott.

Uppföljning och utvärdering

I Strukturfondförordningen slås fast att utvärderingar ska göras ”i förhållande till unionens strategi för smart och hållbar tillväxt för alla”. Systematisk utvärdering är en förutsättning för att bedöma politikens effektivitet, ändamålsenlighet och verkan, särskilt när det gäller insatsernas bidrag till att nå målen i Europa 2020-strategin. Som ett led i ett förstärkt resultatfokus behöver större ansträngningar göras i syfte att systematiskt utvärdera projektens och de tematiska insatsernas samlade resultat och effekter samt bidra till lärande och synliggöra insatsernas betydelse för att nå programmets mål och hållbar tillväxt regionalt och nationellt.

Systematisk uppföljning och utvärdering ska vara en del av arbetet med såväl genomförandet av den europeiska sammanhållningspolitiken som den regionala

tillväxtpolitiken. Det övergripande syftet är att bidra till lärande och att förbättra kvaliteten i hela programcykeln, från programplanering och genomförande av projekt till implementering i reguljär verksamhet. Utvärderingarna ska förändra, förbättra och förstärka den regionala tillväxtpolitiken genom att erfarenheter och kunskaper sprids.

Uppföljningar och utvärderingar kommer att ske löpande och har något olika karaktär och tjänar olika syften i olika faser. För att säkerställa god kvalitet i genomförande och goda resultat i programmen behöver det finnas ett tydligt sammanhållet system där projekturval, indikatorer, utvärdering, följeforskning och lärande hänger ihop. En viktig aspekt i detta är att rutiner för datainsamling avseende bl.a. indikatorer för uppföljning och utvärdering planeras i ett tidigt skede. Trots att ambitionsnivån på utvärdering för lärande höjdes under programperioden 2007-2013 samt att satsningar på utvärdering och följeforskning ökade, finns det ändå utrymme för förbättringar. Generellt sett behövs ett större resultatfokus, inte minst mot bakgrund av kraven på detta på EU-nivå denna programperiod. Ett område som behöver utvecklas är uppföljning och resultatutvärdering, exempelvis bör nyttan med viss regelbundenhet mätas samt olika former för mätning av resultat och effekter på bl.a. hållbar tillväxt och sysselsättning bör utvecklas. Ett annat område som kommer att vara viktigt att utvärdera och följa upp är integreringen av de horisontella kriterierna samt även att bidra till ett ökat lärande på området.

Utvärderingsarbetet under programgenomförandet ska utföras av oberoende part och ska präglas av metoder för följeforskning och teoridrivna utvärdering. Teoridrivna utvärdering innebär utvärdering av såväl process som resultat och effekter på kort och lång sikt liksom av möjlig implementering i reguljär verksamhet. En central del av utvärderingsuppdraget är att samordna och säkerställa att utvärderingsmetoder utvecklas så att det blir möjligt att följa de långsiktiga effekterna på hållbar tillväxt och sysselsättning av de insatser som genomförs i programmen.

Programperioden 2014-2020 ska präglas av en medveten satsning på en utvärderingsansats och lärsystem som säkrar återföring av erfarenheter från projekten och kunskapsbildning från programgenomförandet. En viktig förutsättning för detta är att berörda parter i programgenomförandet, såsom regionala och nationella utvecklingsaktörer, Förvaltande myndighet, strukturfondspartnerskap och projektparter drar lärdomar av programmens insatser genom att följa utvärderingarna och ta del av utvärderingsresultaten, men framförallt tar tillvara resultaten i det fortsatta arbetet. Berörda parter ska också få en god kunskap om programmets mål och syfte. Slutförda utvärderingar ska i linje med Kommissionens direktiv publiceras för att kunna nå alla berörda av programmet men också för att skapa ett vidare lärande och inspiration.

Utvärderingsarbetet ska på ett tydligt sätt knytas till processtöd, analysinsatser och plattformar för lärande och kunskapsutbyte. Samordning ska ske med ansvariga för utvärderingsarbetet för de övriga ESI-fonderna för att skapa en samlad bild över fondernas sammantagna bidrag till strukturförändringar för smart och hållbar tillväxt för alla.

Kravet på ökad samordning gäller särskilt Regionalfondens- och Socialfondens insatser i syfte att effektivisera utnyttjandet av fondmedlen. Det kan handla om gemensam utvärdering av samordnade insatser, genomförandeorganisationerna, gemensam referensgrupp för Socialfonden och Regionalfondens övervakningskommittéer,

gemensamma spridnings- och återföringsinsatser och gemensam upphandling av kapacitetsutveckling av projektutvärdering.

Spridning av resultat från uppföljningar och utvärderingar samt att säkra att utvärderingar kommer till användning bidrar till förbättrad styrning och måluppfyllelse i programmen. Svenska ESF-rådet och Tillväxtverket ska därför samverka med regionalt tillväxtansvariga för att förmedla kunskaper och erfarenheter från fondverksamheten och bidra till uppföljningen samt utvecklingen av det regionala tillväxtarbetet.

7.2.2 Samlade bidrag (för ESF, i tillämpliga fall)

7.2.3 Anslag till kapacitetsbyggande (för ESF, i tillämpliga fall)

8. SAMORDNING MELLAN FONDERNA, EJFLU, EHFF OCH ANDRA FINANSIERINGSINSTRUMENT PÅ UNIONSIVÅ OCH NATIONELL NIVÅ SAMT EIB

Mekanismerna för att säkerställa samordningen mellan fonderna, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu), Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF) och andra finansieringsinstrument på unionsnivå och nationell nivå samt EIB, med beaktande av de relevanta bestämmelserna i den gemensamma strategiska ramen.

Regionalfondsprogrammen kommer att verka i ett sammanhang där andra europeiska, nationella, regionala och lokala initiativ, planer och program får betydelse för programmens genomförande. En uttalad ambition för programperioden 2014–2020 är att arbetet på ett tydligare sätt ska arbeta mot målen i Europa 2020-strategin och i EU:s strategi för Östersjöregionen och i ökad grad kopplas till andra nationella och EU-finansierade program och verksamheter.

Den nationella innovationsstrategin

Den nationella innovationsstrategins målsättningar och vision att stärka det svenska innovationsklimatet inom olika områden till 2020, knyter an till tematiskt mål 1 och har betydelse för den regionala utvecklingskraften. Den lyfter tydligt fram den regionala nivåns betydelse i innovationsarbetet och betydelse för att kunna uppnå strategins mål, varav ett är att Sveriges regionala innovationsmiljöer ska vara globalt attraktiva.

Den nationella innovationsstrategin knyter på jordbruksområdet an till de möjligheter som finns att inom landsbygdsprogrammet stötta innovativa satsningar inom ramen för det Europeiska innovationspartnerskapet för jordbruk som i sin tur ger möjligheter till samarbeten på europeisk nivå.

I flera av regionerna inom Småland och Öarna pågår ett fokuserat arbete kring att ta fram strategier eller handlingsplaner för det regionala innovationsarbetet. Arbetet har kommit olika långt i respektive län men genom det gemensamma arbetet med att ta fram regionalfondsprogrammet har tänkta insatser utvecklats utifrån det regionala innovationsarbetet.

Europeiska socialfonden

För att säkerställa tillgången till arbetskraft med rätt kompetens kommer ett nära samarbete med socialfonden att vara nödvändigt i frågor som rör utbildningsinsatser och kompetensutveckling i näringslivet. Kontinuerlig kompetensutveckling är grundläggande för företagens effektivisering och förmåga att möta konkurrensen på olika marknader. Kompetensutveckling kan vidare ge förutsättningar för att samverka med universitet och högskolor och ta till sig relevant forskning för att omsätta det i produktionen, men kan också behövas för att kunna tillgodogöra sig investeringar som görs i ny teknik. Inom ramen för socialfondens regionala handlingsplan föreslås satsningar på kompetensutveckling som bidrar till arbetsmarknadens omställningsförmåga och är avsedda att svara upp mot företagens nuvarande och kommande behov. Via samverkan mellan fonderna vid ex gemensamma utlysningar kan insatser ex riktade mot näringslivets behov av ökad internationalisering stärkas. Även inom insatsområde 2 och 4 finns stora möjligheter till synergier mellan fonderna, där ökad kompetens i kombination med insatserna i regionalfonden kan ge förbättrade möjligheter att nå önskvärda resultat.

COSME och Horisont 2020

Små och medelstora företag kan med hjälp av de regionala strukturfondsprogrammen öka sin kunskapsintensitet, FoI-kontakter och stärka sina internationella nätverk. Det underlättar ett framtida deltagande i nationella och europeiska forsknings- och innovationsprogram. Arbetet med att stärka kopplingar mellan de regionala strukturfondsprogrammen och Horisont 2020 kommer att utvecklas för att lägga grunden för ett bredare deltagande i Horisont 2020. Resultat från COSME-projekt och Horisont 2020 samt tidigare forskningsprogram ska kunna omsättas i nya projekt i de regionala strukturfondsprogrammen. På nationell nivå finns ett par viktiga myndigheter, särskilt Vinnova och Tillväxtverket som kommer att ha roller inom både regionala strukturfondsprogrammen, Horisont 2020 och COSME vilket i praktiken kommer att innebära ökad samordning och möjliggöra synergier. Grunden för detta läggs via strategier för smart specialisering som bidrar till kraftsamling för att öka effekterna av de investeringar som görs inom forskning och innovation för att öka tillväxten och skapa fler jobb.

Till exempel anges i forsknings- och innovationspropositionen 2012/13: 30 att Verket för innovationssystem (Vinnova) utifrån sitt verksamhetsområde bör stödja regionerna i deras arbete med strategiskt innovationsarbete. I den nationella innovationsstrategin betonas också behovet av att utveckla samspelet mellan nationella myndigheter, regionala utvecklingsaktörer och arbetet med programmen inom EU. Vikten av att skapa synergier och säkerställa samordning mellan programmen och EU:s olika fonder och instrument för forskning, innovation och entreprenörskap betonas även i regeringens direktiv till utarbetandet av regionala strukturfondsprogram.

I riktlinjerna för RISE-koncernen (forskningsinstituterna) anges på vilket sätt instituten kommer att medverka i arbetet med regionala strategier avseende innovationsmiljöer och genomförandet av regionala strukturfondsprogram på regional och nationell nivå.

Möjligheten att under genomförandet kombinera finansiering från Horisont 2020 och ESI-fonderna i olika satsningar ska undersökas. Det kan handla om att samverka över programgränser, nationsgränser, att kombinera entreprenörskaps- och innovationsåtgärder samt att främja företag med tillväxtpotential.

Koordinering mellan ESI-fonderna och de offentlig-offentliga forskningspartnerskapen (Joint Programming Initiatives, ERA-NETs, samt forskningsprogrammen under artikel 185) samt de offentlig-privata forskningsprogrammen under artikel 187 (Joint Technology Initiatives) ska, där så är lämpligt, säkerställas.

Landsbygdsprogrammet ger möjlighet för jordbruksföretag att inom ramen för det Europeiska innovationspartnerskapet för jordbruk delta i samarbetsåtgärder mellan praktiker, rådgivare och forskare. Dessa åtgärder skapar också möjlighet för jordbruksföretagen att knyta internationella kontakter och delta i projekt inom ramen för Horisont 2020.

Bland annat via Småland Blekinges gemensamma Brysselkontor finns upparbetade kontakter mellan regionens lärosäten och regionförbunden för att gemensamt öka kunskapen och tillgången till olika typer av forskningsfinansiering, ex Horisont 2020. Ett tätare samarbete mellan sakområdesansvariga för innovationsfrågor liksom ett utvecklat samarbete mellan lärosätena ger goda förutsättningar för ett ökat deltagande i dessa program.

Region Gotland ingår i Stockholmsregionens Europakontor för att på motsvarande sätt ta en aktiv del av olika typer av finansiering och öka kunskapen och delaktigheten kring EU.

Nationella regionalfondsprogrammet

Det grundläggande syftet med programmet är att tillföra ett mervärde till det regionala tillväxtarbetet och genomförandet av sammanhållningspolitiken som inte kan uppnås tillräckligt inom ramen för de regionala strukturfondsprogrammen. Programmet ska bidra till följande mervärden:

- Få fram kvalitativa projekt i konkurrens i syfte att stödja en långsiktig utveckling inom vissa tematiska områden.
- Stödja samverkansprojekt mellan län samt projekt mellan län och den nationella nivån som bidrar till att utveckla regionala styrkeområden utifrån de regionala förutsättningarna i olika delar av landet.
- Bidra till att utveckla flernivåstyrning dvs. mellan nivåer och aktörer
- Främja insatser som bidrar till en ökad samverkan med andra relevanta EU-program
- Främja insatser som bidrar till en ökad medverkan av näringslivet i såväl utarbetandet som genomförandet av programmet
- Utveckla arbetet med utvärdering, återföring av kunskap och lärande i strukturfondsarbetet

Det nationella regionalfondsprogrammet innehåller följande insatsområden:

Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation – innehåller insatser inom ramen för tematiskt mål 1. Fokus inom detta område ligger på att utveckla svenska styrkeområden genom gränsöverskridande samverkan samt forskningsinfrastruktur.

Öka små och medelstora företags konkurrenskraft. Insatserna inom detta område syftar till att öka tillgången på riskkapital i tidiga skeden och främja tillkomsten av fler privata aktörer på riskkapitalmarknaden genom implementering av ett finansiellt instrument enligt strukturen fond-i-fond.

Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer. Det är ur budgethänseende programmets största operativa område och rymmer insatser inom ramen för tematiskt mål 4 med fokus på dels energieffektivisering, dels kapitalförsörjning med inriktning på företag vars verksamhet bidrar till utvecklingen av en koldioxidsnål ekonomi.

Inom tematiskt område 4 finns även beskrivet insatser av processtödande karaktär. Det innebär ett nationellt kompetens- och metodstöd som ska bidra till ett ökat strategiskt lärande genom att utveckla och sprida kunskap över geografiska och administrativa gränser.

Angränsande regionala strukturfondsprogram och Europeisk territoriellt samarbete

Se bilaga "Text Småland och Öarna".

CAP

EU:s gemensamma jordbrukspolitik består av två pelare, där pelare I innehåller marknadsstöd samt direktstöd och pelare II innehåller landsbygdsprogrammet. Pelare I domineras budgetärt av direktstödet, som till största del är frikopplat från produktionen och betalas ut per hektar. Landsbygdsprogrammet och gårdsstödet genererar tillsammans viktiga stöd för landsbygden och jordbruket. Den överenskommelse om gårdsstödet som nåddes under 2013 innebär att ett flertal möjligheter att rikta stödet till olika grupper av lantbrukare införts. Viktiga utgångspunkter för så väl arbetet med landsbygdsprogrammet som gårdsstödet är förenkling, konkurrenskraft och aktivitet på landsbygden samt hög miljönytta.

I samtliga län finns ett utarbetat samarbete mellan Länsstyrelsen med ansvar för att genomföra Landsbygdsprogrammet och de regionala tillväxtaktörerna. I programarbete har aktörerna gemensamt tittat på de SWOT-analyser som tagits fram för regionala- och sociala fonden samt för Landsbygdsprogrammets regionala handlingsplan. Inom Småland och Öarna avser man använda samma breda partnerskap för framtagande av den regionala handlingsplanen för socialfonden som man använt för framtagande av regionalfondsprogrammet. Inom respektive insatsområde finns beskrivet de kopplingar som finns och de möjligheter till synergieffekter vi identifierat.

Fonden för ett sammanlänkat Europa(FSE)

God tillgänglighet genom ett väl fungerande transportsystem är centralt för att uppnå utvecklingskraft i alla delar av landet med stärkt lokal och regional konkurrenskraft. För glest befolkade regioner kan satsningar på transportsystemet, t.ex. investeringar i infrastruktur vara avgörande för näringsliv, arbetsmarknad och livsmiljö.

Genom EU-samarbetet om transeuropeiska nätverket för transporter (TEN-T) och fr.o.m. 2014 ”Fonden för ett sammanlänkat Europa” (FSE) kan EU lämna bidrag till infrastrukturutbyggnad i unionen. Tanken är att väl utbyggd infrastruktur ska ge bättre förutsättningar att använda fördelarna med ett EU utan inre gränser. Genom att öka den internationella tillgängligheten ges också svenska regioner tillgång till större marknader. För att kunna söka medel ur budgeten för FSE måste infrastrukturen återfinnas på de kartor som finns i riktlinjerna för TEN-T.

Utöver detta kan ett viktigt bidrag ges genom strukturfonderna. Stöd till hållbara transporter genom strukturfonderna bör användas till åtgärder som stärker näringslivet och arbetsmarknaden och som bidrar till attraktiva livs- och boendemiljöer. Bidrag genom strukturfonderna kompletterar FSE genom större fokus på regionala frågor.

Telekommunikationsnät och – tjänster blir i allt högre grad internetbaserade infrastrukturer där bredbandsnät och digitala tjänster har ett nära samband. Internet är en mycket viktig plattform för kommunikation, tjänster utbildning, deltagande i samhällsliv samt affärsverksamhet. Därför är den transeuropeiska tillgången till säkert och snabbt bredband och digitala tjänster av stor betydelse för ekonomisk tillväxt, konkurrenskraft och social integration.

Inom ramen för FSE och transeuropeiska nät på området för telekommunikationsinfrastruktur (TEN-TELE) kan satsningar göras för att främja utbyggnaden och moderniseringen av transeuropeiska infrastrukturer för digitala tjänster och deras gemensamma byggstenar och av bredbandsnät. Satsningarna inom området digitala tjänster ska stödjas genom upphandling och/eller bidrag, medan satsningarna på bredbandsnät ska stödjas genom finansiella instrument som ska vara öppna för

kompletterande bidrag från privata investerare, medlemsstater och bidrag från andra källor – inklusive de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Vidare kan satsningar för att främja integreringen av den inre marknaden för energi genomföras inom ramen för FSE och transeuropeiska nät inom energiområdet (TEN-E).

Inom Småland och Öarna omfattas Jönköping och Kronobergs län av insatser inom CEF kopplat till E4 och Södra Stambanan. Inom regionala fondens insatsområde 4 kommer insatser för hållbara och koldioxidsnåla transporter att prioriteras.

LIFE

LIFE är EU:s finansiella instrument för miljö och klimat och årligen delar EU-kommissionen ut pengar till projekt i medlemsländerna. I arbetet med att stärka region och sektorsövergripande insatser fyller LIFE en central funktion i och med den projektform som kallas integrerade projekt (IP). Projektformen är en ny typ av projekt som införs under programperioden 2014-2020 i syfte att genom en större typ av projekt, t.ex. regionala eller multiregionala, skapa synergier mellan ESI-fondernas sektorsområden samt miljö- och klimatområdet. Dessa projekt kan ha kopplingar till natur (inkl. Natura2000-förvaltning), vatten, avfall, luft och klimat (begränsning av och anpassning till) vilka är fokusområdena för IP. De åtgärder som finansieras av ESI-fonderna med kopplingar till miljö, klimatförändringar och en hållbar användning av resurser kan också vara ett komplement till LIFE-programmet.

För att kunna säkerställa synergier mellan de olika fonderna och med integrerade projekt inom ramen för LIFE är dialogen mellan den ansvariga myndigheten för LIFE – Naturvårdsverket – och de förvaltande myndigheterna för ESI-fonderna central.

Kreativa Europa

Se bilaga "Text Småland och Öarna".

9. FÖRHANDSVILLKOR

9.1 Förhandsvillkor

Uppgifter om bedömningen av förhandsvillkorens relevans och av hur de har uppfyllts (frivilligt)

Tabell 24: Tillämpliga förhandsvillkor samt en bedömning av deras uppfyllande

Förhandsvillkor	Insatsområden som förhandsvillkoret gäller	Förhandsvillkoret uppfyllt (ja/nej/delvis)
T.01.1 - Forskning och innovation: det finns en nationell eller regional strategi för smart specialisering i enlighet med det nationella reformprogrammet för att ta vara på privata forsknings- och innovationsmedel, som överensstämmer med väl fungerande nationella eller regionala forsknings- och innovationssystem.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	Ja
T.02.1 - Digital tillväxt: Det finns en strategisk ram för digital tillväxt för att stimulera överkomliga och driftskompatibla IKT-baserade offentliga och privata tjänster av god kvalitet och öka allmänhetens användning av IKT, inbegripet sårbara grupper, företag och offentliga förvaltningar, inklusive gränsöverskridande initiativ.	2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	Ja
T.02.2 - Nästa generations accessinfrastruktur: Det finns nationella eller regionala planer för nästa generations accessinfrastruktur där man tar hänsyn till regionala åtgärder för att nå EU:s mål för tillgång till internet med hög kapacitet, med inriktning på områden där marknaden misslyckats med att erbjuda öppen infrastruktur till ett överkomligt pris med tillräcklig kvalitet i överensstämmelse med EU:s regler om konkurrens och statligt stöd, och erbjuda tillgängliga tjänster till utsatta grupper.	2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	Ja
T.03.1 - Särskilda åtgärder har vidtagits för att stödja främjandet av entreprenörskap med beaktande av småföretagsakten.	3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	Ja
T.04.1 - Åtgärder har vidtagits för att främja kostnadseffektiva förbättringar	4 - Att stödja övergången till en koldioxidneutral ekonomi inom alla	Delvis

Förhandsvillkor	Insatsområden som förhandsvillkoret gäller	Förhandsvillkoret uppfyllt (ja/nej/delvis)
av slutanvändning av energi samt kostnadseffektiva investeringar i energieffektivitet vid anläggning eller renovering av byggnader.	sektorer	
G.1 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik mot diskriminering inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT 3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF 4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Ja
G.2 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik om jämställdhet inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT 3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF 4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Ja
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT 3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF 4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Ja
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT 3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF 4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Ja
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT 3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF 4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Ja

Förhandsvillkor	Insatsområden som förhandsvillkoret gäller	Förhandsvillkoret uppfyllt (ja/nej/delvis)
	sektorer	
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT 3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF 4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Ja
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation 2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT 3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF 4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Ja

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
T.01.1 - Forskning och innovation: det finns en nationell eller regional strategi för smart specialisering i enlighet med det nationella reformprogrammet för att ta vara på privata forsknings- och innovationsmedel, som överensstämmer med väl fungerande nationella eller regionala forsknings- och innovationssystem.	1 - Det finns en nationell eller regional strategi för smart specialisering som	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.01.1 - Forskning och innovation: det finns en nationell eller regional strategi för smart specialisering i enlighet med det nationella reformprogrammet för att ta vara på privata forsknings- och innovationsmedel, som överensstämmer med väl fungerande nationella eller regionala forsknings- och innovationssystem.	2 - bygger på en swot-analys eller liknande för att styra resurserna till en begränsad mängd prioriteringar inom forskning och innovation,	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.01.1 - Forskning och innovation: det finns en nationell eller regional strategi för smart specialisering i enlighet med det nationella reformprogrammet för att ta vara på privata forsknings- och innovationsmedel, som överensstämmer med väl fungerande nationella eller regionala forsknings-	3 - har åtgärder för stimulans av privata FoI-investeringar,	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
och innovationssystem.				
T.01.1 - Forskning och innovation: det finns en nationell eller regional strategi för smart specialisering i enlighet med det nationella reformprogrammet för att ta vara på privata forsknings- och innovationsmedel, som överensstämmer med väl fungerande nationella eller regionala forsknings- och innovationssystem.	4 - har ett system för övervakning och översyn.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.01.1 - Forskning och innovation: det finns en nationell eller regional strategi för smart specialisering i enlighet med det nationella reformprogrammet för att ta vara på privata forsknings- och innovationsmedel, som överensstämmer med väl fungerande nationella eller regionala forsknings- och innovationssystem.	5 - En ram för tillgängliga budgetmedel för forskning och innovation har antagits.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.02.1 - Digital tillväxt: Det finns en strategisk ram för digital tillväxt för att stimulera överkomliga och driftskompatibla IKT-baserade offentliga och privata tjänster av god kvalitet och öka allmänhetens	1 - Det finns en strategisk ram för digital tillväxt, till exempel inom nationella eller regionala strategiska politiska ramar för innovation avseende smart specialisering som innehåller	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
användning av IKT, inbegripet sårbara grupper, företag och offentliga förvaltningar, inklusive gränsöverskridande initiativ.				
T.02.1 - Digital tillväxt: Det finns en strategisk ram för digital tillväxt för att stimulera överkomliga och driftskompatibla IKT-baserade offentliga och privata tjänster av god kvalitet och öka allmänhetens användning av IKT, inbegripet sårbara grupper, företag och offentliga förvaltningar, inklusive gränsöverskridande initiativ.	2 - budget och prioritering av åtgärder genom en swot-analys eller liknande enligt resultatavlan för den digitala agendan för Europa,	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.02.1 - Digital tillväxt: Det finns en strategisk ram för digital tillväxt för att stimulera överkomliga och driftskompatibla IKT-baserade offentliga och privata tjänster av god kvalitet och öka allmänhetens användning av IKT, inbegripet sårbara grupper, företag och offentliga förvaltningar, inklusive gränsöverskridande initiativ.	3 - en analys av avvägningen mellan stöd till efterfrågan och utbud av informations- och kommunikationsteknik (IKT).	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.02.1 - Digital tillväxt: Det finns en strategisk ram för digital tillväxt för att stimulera överkomliga och driftskompatibla IKT-baserade offentliga och privata tjänster av god	4 - indikatorer för att mäta resultaten av insatser inom digital allmänbildning, e-inkludering, e-tillgänglighet samt resultaten för e-hälsa inom gränserna för artikel 168 i EUF-fördraget, vilka i	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
kvalitet och öka allmänhetens användning av IKT, inbegripet sårbara grupper, företag och offentliga förvaltningar, inklusive gränsöverskridande initiativ.	förekommande fall överensstämmer med befintliga berörda sektoriella strategier på unionsnivå, nationell nivå eller regional nivå,			
T.02.1 - Digital tillväxt: Det finns en strategisk ram för digital tillväxt för att stimulera överkomliga och driftskompatibla IKT-baserade offentliga och privata tjänster av god kvalitet och öka allmänhetens användning av IKT, inbegripet sårbara grupper, företag och offentliga förvaltningar, inklusive gränsöverskridande initiativ.	5 - en bedömning av behovet av stärkt IKT-kapacitetsutbyggnad.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.02.2 - Nästa generations accessinfrastruktur: Det finns nationella eller regionala planer för nästa generations accessinfrastruktur där man tar hänsyn till regionala åtgärder för att nå EU:s mål för tillgång till internet med hög kapacitet, med inriktning på områden där marknaden misslyckats med att erbjuda öppen infrastruktur till ett överkomligt pris med tillräcklig kvalitet i överensstämmelse med EU:s regler om konkurrens och statligt stöd, och erbjuda tillgängliga tjänster till utsatta grupper.	1 - Det finns en nationell och/eller regional plan för nästa generations accessinfrastruktur som innehåller	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
T.02.2 - Nästa generations accessinfrastruktur: Det finns nationella eller regionala planer för nästa generations accessinfrastruktur där man tar hänsyn till regionala åtgärder för att nå EU:s mål för tillgång till internet med hög kapacitet, med inriktning på områden där marknaden misslyckats med att erbjuda öppen infrastruktur till ett överkomligt pris med tillräcklig kvalitet i överensstämmelse med EU:s regler om konkurrens och statligt stöd, och erbjuda tillgängliga tjänster till utsatta grupper.	2 - en plan för infrastrukturinvesteringar som bygger på en ekonomisk analys som beaktar befintliga privata och offentliga infrastrukturer och planerade investeringar,	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.02.2 - Nästa generations accessinfrastruktur: Det finns nationella eller regionala planer för nästa generations accessinfrastruktur där man tar hänsyn till regionala åtgärder för att nå EU:s mål för tillgång till internet med hög kapacitet, med inriktning på områden där marknaden misslyckats med att erbjuda öppen infrastruktur till ett överkomligt pris med tillräcklig kvalitet i överensstämmelse med EU:s regler om konkurrens och statligt stöd, och erbjuda tillgängliga tjänster till utsatta grupper.	3 - hållbara investeringsmodeller som främjar konkurrens och ger tillgång till öppna, överkomliga, goda och framtidssäkra infrastrukturanläggningar och tjänster,	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
T.02.2 - Nästa generations accessinfrastruktur: Det finns nationella eller regionala planer för nästa generations accessinfrastruktur där man tar hänsyn till regionala åtgärder för att nå EU:s mål för tillgång till internet med hög kapacitet, med inriktning på områden där marknaden misslyckats med att erbjuda öppen infrastruktur till ett överkomligt pris med tillräcklig kvalitet i överensstämmelse med EU:s regler om konkurrens och statligt stöd, och erbjuda tillgängliga tjänster till utsatta grupper.	4 - åtgärder för att stimulera privata investeringar.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.03.1 - Särskilda åtgärder har vidtagits för att stödja främjandet av entreprenörskap med beaktande av småföretagsakten.	1 - De särskilda åtgärderna omfattar: det finns åtgärder för att minska tiden och kostnaden för att starta företag med beaktande av målen i småföretagsakten.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.03.1 - Särskilda åtgärder har vidtagits för att stödja främjandet av entreprenörskap med beaktande av småföretagsakten.	2 - De särskilda åtgärderna omfattar: det finns åtgärder för att minska den tid det tar att få licenser och tillstånd att inleda och bedriva företagets verksamhet med beaktande av målen i småföretagsakten.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.03.1 - Särskilda åtgärder har vidtagits för att stödja främjandet av entreprenörskap med beaktande av småföretagsakten.	3 - De särskilda åtgärderna omfattar: det finns mekanismer för att övervaka genomförandet av de åtgärder i småföretagsakten som har införts samt utvärdera deras inverkan på små och	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	medelstora företag.			
T.04.1 - Åtgärder har vidtagits för att främja kostnadseffektiva förbättringar av slutanvändning av energi samt kostnadseffektiva investeringar i energieffektivitet vid anläggning eller renovering av byggnader.	1 - Åtgärderna omfattar: åtgärder för att införa minimikrav avseende byggnaders energieffektivitet i enlighet med artiklarna 3, 4 och 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU.	Nej	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.04.1 - Åtgärder har vidtagits för att främja kostnadseffektiva förbättringar av slutanvändning av energi samt kostnadseffektiva investeringar i energieffektivitet vid anläggning eller renovering av byggnader.	2 - Åtgärderna omfattar: nödvändiga åtgärder för att inrätta ett system för certifiering av byggnaders energieffektivitet i enlighet med artikel 11 i direktiv 2010/31/EU.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.04.1 - Åtgärder har vidtagits för att främja kostnadseffektiva förbättringar av slutanvändning av energi samt kostnadseffektiva investeringar i energieffektivitet vid anläggning eller renovering av byggnader.	3 - Åtgärderna omfattar: åtgärder för att garantera strategisk planering för energieffektivitet i enlighet med artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
T.04.1 - Åtgärder har vidtagits för att främja kostnadseffektiva förbättringar av slutanvändning av energi samt kostnadseffektiva investeringar i energieffektivitet vid anläggning eller renovering av byggnader.	4 - Åtgärderna omfattar: åtgärder i enlighet med artikel 13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster för att se till att slutkonsumenterna förses med enskilda mätare så långt det är tekniskt	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	möjligt, ekonomiskt rimligt och proportionerligt i förhållande till möjliga energibesparingar.			
G.1 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik mot diskriminering inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser enligt medlemsstaternas institutionella och rättsliga ramar för deltagande av organ med ansvar för att främja lika behandling under utarbetandet och genomförandet av programmen, bland annat genom att tillhandahålla rådgivning i jämlikhetsfrågor inom ramen för verksamheter som stöds av de europeiska struktur- och investeringsfonderna.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.1 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik mot diskriminering inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser för att utbilda personalen vid myndigheter med ansvar för förvaltning och kontroll av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna när det gäller unionens lagstiftning och politik mot diskriminering.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.2 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik om jämställdhet inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser enligt medlemsstaternas institutionella och rättsliga ramar för deltagande av jämställdhetsorgan under utarbetandet och genomförandet av programmen, bland annat genom att tillhandahålla rådgivning i jämställdhetsfrågor inom ramen för verksamheter som stöds av de	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
	europiska struktur- och investeringsfonderna.			
G.2 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens lagstiftning och politik om jämställdhet inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser för att utbilda personalen vid myndigheter med ansvar för förvaltning och kontroll av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna när det gäller unionens lagstiftning och politik för jämställdhet och integrering av ett jämställdhetsperspektiv.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG.	1 - Det finns bestämmelser enligt medlemsstaternas institutionella och rättsliga ramar för samråd med och deltagande av organ med ansvar för att skydda rättigheter för personer med funktionsnedsättning eller organisationer som representerar personer med funktionsnedsättning och andra berörda intressenter under utarbetandet och genomförandet av programmen.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med	2 - Det finns bestämmelser för att utbilda personalen vid myndigheter med ansvar för förvaltning och kontroll av medel från de europeiska struktur- och investeringsfonderna när det gäller tillämplig lagstiftning på unionsnivå och nationell nivå för personer med	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
rådets beslut 2010/48/EG.	funktionsnedsättning, inklusive tillgänglighet och praktisk tillämpning av FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning enligt unionslagstiftning eller nationell lagstiftning.			
G.3 - Det finns administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av Förenta nationernas konvention om rättigheter för personer med funktionshinder inom området europeiska struktur- och investeringsfonder i enlighet med rådets beslut 2010/48/EG.	3 - Det finns bestämmelser för att garantera övervakning av genomförandet av artikel 9 i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning när det gäller de europeiska struktur- och investeringsfonderna under utarbetandet och genomförandet av programmen.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser för en effektiv tillämpning av unionens regler för offentlig upphandling genom lämpliga mekanismer.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser som säkerställer öppna kontraktutdelningsförfaranden.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	3 - Det finns bestämmelser för utbildning om och spridning av information till personal som arbetar	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
investeringsfonder.	med genomförandet av ESI-fonderna.			
G.4 - Befintliga bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens lagstiftning om offentlig upphandling inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	4 - Det finns bestämmelser för att garantera administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens regler för offentlig upphandling.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	1 - Det finns bestämmelser som garanterar att unionslagstiftningen om statligt stöd genomförs och tillämpas verkningsfullt.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	2 - Det finns bestämmelser för utbildning om och spridning av information till personal som arbetar med genomförandet av ESI-fonderna.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.5 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av unionens regler för statligt stöd inom området europeiska struktur- och investeringsfonder.	3 - Det finns bestämmelser för att garantera administrativ kapacitet för genomförandet och tillämpningen av unionens bestämmelser om EU:s regler för statligt stöd.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och	1 - Det finns bestämmelser för en effektiv tillämpning av Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
strategiska miljöbedömningar.	(miljökonsekvensbeskrivningar) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG (strategiska miljöbedömningar).			
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.	2 - Det finns bestämmelser för utbildning om och spridning av information till personal som arbetar med genomförandet av direktiven om miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.6 - Det finns bestämmelser för ett effektivt genomförande av EU:s miljölagstiftning när det gäller miljökonsekvensbeskrivningar och strategiska miljöbedömningar.	3 - Det finns bestämmelser för att garantera tillräcklig administrativ kapacitet.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	1 - Det finns bestämmelser för insamling och sammanställning av statistiska data i rätt tid som innehåller följande: identifiering av källor och mekanismer som säkerställer statistisk validering.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av	2 - Det finns bestämmelser för insamling och sammanställning av statistiska data i rätt tid som innehåller följande: system för offentliggörande av	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	och allmän tillgång till sammanställd data.			
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	3 - Ett verkningsfullt system med resultatindikatorer vilket omfattar val av resultatindikatorer för varje program som ger information om motiveringen till valet av de politiska åtgärder som finansieras av programmet.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	4 - Ett verkningsfullt system med resultatindikatorer vilket omfattar fastställande av mål för dessa indikatorer.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmens effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till	5 - Ett effektivt system med resultatindikatorer vilket omfattar indikatorer som uppfyller kraven på tillförlitlighet och statistisk validering för varje indikator, tydlighet vid normativ tolkning, anpassning till	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

Förhandsvillkor	Kriterier	Kriterierna är uppfyllda: ja/nej	Hänvisning	Förklaringar
de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	politiken, aktualitet och insamling av data i rätt tid.			
G.7 - Det finns ett statistiksystem som räcker till för utvärderingar av programmets effektivitet och genomslag. Det finns ett system av resultatindikatorer för att välja ut de åtgärder som mest effektivt bidrar till de önskade resultaten, att mäta framstegen mot resultaten och bedöma genomslaget.	6 - Garantier för att man i all verksamhet som finansieras av programmet använder sig av ett verkningsfullt system av indikatorer.	Ja	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".	Se bilaga "Förhandsvillkor Småland och Öarna".

9.2 Beskrivning av åtgärder för att uppfylla förhandsvillkoren, ansvariga organ och tidsplan

Tabell 25: Åtgärder för att uppfylla tillämpliga förhandsvillkor

Allmänt förhandsvillkor	Ej uppfyllda kriterier	Åtgärder som ska vidtas	Tidsgräns (datum)	Ansvariga organ

Tabell 26: Åtgärder för att uppfylla tillämpliga tematiska förhandsvillkor

Tematiskt förhandsvillkor	Ej uppfyllda kriterier	Åtgärder som ska vidtas	Tidsgräns (datum)	Ansvariga organ

Tematiskt förhandsvillkor	Ej uppfyllda kriterier	Åtgärder som ska vidtas	Tidsgräns (datum)	Ansvariga organ
T.04.1 - Åtgärder har vidtagits för att främja kostnadseffektiva förbättringar av slutanvändning av energi samt kostnadseffektiva investeringar i energieffektivitet vid anläggning eller renovering av byggnader.	1 - Åtgärdena omfattar: åtgärder för att införa minimikrav avseende byggnaders energieffektivitet i enlighet med artiklarna 3, 4 och 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU.	I svaret på formell underrättelse om genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda (ärendenr 2013/2134) angavs att Boverket ska besluta om en förtydligande formel i BFS 2011:6, avsnitt 9. Förslaget till förtydligande hanteras för närvarande inom Boverkets pågående process för revidering av BFS 2011:6 och beräknas träda i kraft 1 februari 2015.	2015-feb-01	Boverket

10. MINSKNING AV DEN ADMINISTRATIVA BÖRDAN FÖR STÖDMOTTAGARNA

Sammanfattning av bedömningen av den administrativa bördan för stödmottagarna och, vid behov, planerade åtgärder tillsammans med en preliminär tidsram för att minska den administrativa bördan.

Att ansöka om, bedriva, redovisa och avsluta ett projekt med finansiering från ett strukturfondsprogram inom ramen för Europeiska regionala utvecklingsfonden kräver god administrativ kompetens och kapacitet. Den administrativa bördan av att bedriva ett projekt upplevs olika av olika stödmottagare, något som kan förklaras av faktorer som de egna administrativa rutinerna, tidigare erfarenheter av strukturfondsprojekt, projektets inriktning och komplexitet etc.

I dialoger med stödmottagare och genom utförda enkätundersökningar kan Tillväxtverket (förvaltande myndighet) konstatera att stödmottagarna generellt anser att den administrativa bördan i att bedriva ett strukturfondsprojekt är stor.

Riksrevisionen har granskat i vilken utsträckning de förvaltande myndigheterna för regionalfondsprogrammen och socialfondsprogrammet utnyttjat de möjligheter till förenkling som erbjudits under programperioden 2007-2013. I sin rapport "Mer att förenkla! Administration i strukturfondsprojekt" (RiR 2012:22) konstaterar Riksrevisionen att stödmottagarna ofta anser att de administrativa kraven försvårar genomförandet av projekten genom att de tar fokus från kärnverksamheten och gör det svårt att arbeta med innovativa idéer och metoder.

Tillväxtverket inledde under hösten 2012 ett samarbete med Svenska ESF-rådet (förvaltande myndighet för det nationella socialfondprogrammet) för att ta till vara de möjligheter som förslaget till strukturfondsförordning för programperioden 2014-2020 ger vad gäller förenklad projektadministration för stödmottagare. I februari 2013 breddades samarbetet kring förenklingsåtgärderna genom att Statens Jordbruksverk, som är förvaltande myndighet för europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, kom med i arbetet. De områden där samarbete mellan fonderna i syfte att minska den administrativa bördan för stödmottagare har påbörjats är främst kring lönekostnader och indirekta kostnader.

Inför programperioden 2014-2020 har Tillväxtverket arbetat aktivt med att se över samtliga steg i förvaltning och genomförande av programmen. Ärendeprocessen som innehåller allt ifrån information om programmen och dess innehåll till ansökningsförfarande, beviljande av projekt, projektredovisning, uppföljning och till slut avslut av projekt, är en viktig del i denna översyn. Utgångspunkten för arbetet har varit erfarenheter som framkommit i det egna arbetet men också erfarenheter som framkommit genom utvärdering och följeforskning samt genom olika revisionsinsatser. Arbetet har bland annat resulterat i följande:

- Tydligare och mer lättillgänglig information till stödmottagare
- En ny och förbättrad elektronisk ansökan "Min Ansökan"
- Förenklade interna arbetsprocesser
- Enklare redovisning för stödmottagarna

Indikativ tidsplan

Se tabell 7, bilaga "Tabeller och bilder Småland och Öarna".

11. ÖVERGRIPANDE PRINCIPER

11.1 Hållbar utveckling

En beskrivning av de särskilda åtgärderna för att ta hänsyn till miljöskydds krav, resurseffektivitet, begränsning av och anpassning till klimatförändringar, motståndskraft mot katastrofer samt riskförebyggande och riskhantering, vid urvalet av insatser.

Bättre miljö

Hållbar utveckling betyder att den nuvarande generationens behov uppfylls utan att de kommande generationernas förmåga att tillgodose sina behov äventyras. Det är en övergripande målsättning för EU och som genomsyrar all unionens politik och verksamhet.

Bättre miljö, jämställdhet samt likabehandling och icke-diskriminering, de tre horisontella kriterierna, är drivkrafter för hållbar tillväxt genom att de sätter fokus på smarta, inkluderande och hållbara lösningar som kan öka innovationsförmågan och minska resurs- och energiförbrukningen. Inom ramen för genomförandet av programmet ska de horisontella kriterierna användas som verktyg för att förbättra och effektivisera arbetet.

Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar och kräver såväl regionala, nationella som globala lösningar för att minska ytterligare klimatpåverkan och för att anpassa samhället till ett förändrat klimat. Inom näringslivet krävs såväl strukturella förändringar som ökad resurseffektivitet, dvs. minskad användning av energi, råvaror och ekosystemresurser. Det är regeringens övertygelse att klimat-, miljö- och energikutmaningarna utgör en möjlighet för teknik-, varu- och tjänsteutveckling i alla branscher. Affärsmöjligheter skapas för svenska företag i och med den växande globala efterfrågan på hållbara och resurseffektiva varor och tjänster.

Målet för miljöpolitiken är att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. Regioner och kommuner har ett stort ansvar för att aktivt bidra till det s.k. miljömålssystemet och att miljökvalitetsmålen uppfylls.

Omställningen till en grön ekonomi innebär utveckling av hållbara varor, tjänster och produktionssystem, och kan därigenom minska miljöpåverkan regionalt, nationellt och globalt. Omställningen kan även bidra till en miljödriven näringslivsutveckling i alla branscher och därmed ökat företagande, exportmöjligheter och sysselsättning i både stads- och landsbygdsregioner. Det är därför viktigt att främja utvecklingen av små och medelstora företag som vill ställa om till ett hållbart företagande och även ser det som en konkurrensfördel.

Utvärderingar visar på behov av att operationalisera de horisontella kriterierna till konkreta aktiviteter och mål (kopplade till regionala utmaningar) i projekten inom programmet, så att de inte reduceras till att bli något som läggs till i efterhand.

Kunskap om hur de tre horisontella kriterierna ska integreras i framtagande, mål och genomförande av projekt är central. Kriterierna ska användas som hävstänger för att nå bättre resultat i projekten, dvs. öka möjligheten att lösa de regionala problem som

projekten aviserar och bidra till hållbar tillväxt. Samtliga projekt inom ramen för programmet ska beakta samtliga horisontella kriterier. Förvaltande myndighet ska bistå i detta arbete.

Klassificeringskriterier

Ett gemensamt verktyg för alla regionala strukturfondsprogram för investeringar i tillväxt och sysselsättning är klassificeringskriterierna. Dessa säkerställer att samtliga horisontella kriterier beaktas i samtliga projekt, samtidigt som de bidrar till att information lagras om projekten som i ett senare skede underlättar uppföljning och utvärdering. De horisontella klassificeringskriterierna kan också användas som ett verktyg i dialogen med de som ansöker om stöd samt de som beviljats stöd. Klassificeringen görs vid beredningen av varje projektansökan. För att konkretisera klassificeringskriterierna avseende en bättre miljö ska det prövas om miljökvalitetsmålen kan användas i bedömningen. De horisontella kriterierna följs sedan upp löpande under projekttiden.

Bättre miljö

Miljö används aktivt som verktyg för att uppnå projektets mål och resultat

Projektet uppfyller samtliga nedanstående punkter:

- I bakgrunds- och projektbeskrivningen finns en redogörelse för hur miljö används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål
- Aktiviteter och kostnader visar tydligt hur miljö ska användas som verktyg i genomförandet
- I uppföljningen planerar projektägaren att visa hur miljö använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts

Miljö används delvis som verktyg för att uppnå projektets mål och resultat

Projektet uppfyller två av nedanstående punkter:

- I bakgrunds- och projektbeskrivningen finns en redogörelse för hur miljö används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål
- Aktiviteter och kostnader visar tydligt hur miljö ska användas som verktyg i genomförandet
- I uppföljningen planerar projektägaren att visa hur miljö använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts

Miljö används inte som ett verktyg för att uppnå projektets mål och resultat

Projektet uppfyller ingen av nedanstående punkter:

- I bakgrunds- och projektbeskrivningen finns en redogörelse för hur miljö används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål

- Aktiviteter och kostnader visar tydligt hur miljö ska användas som verktyg i genomförandet
- I uppföljningen planerar projektägaren att visa hur miljö använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts

I programmet framgår under Kapitel 1 en beskrivning av betydelsen av dessa aspekter i analysen av regionen. Under Kapitel 2 beskrivs inom respektive insatsområde hur dessa aspekter ska inkluderas i insatserna. Frågan beskrivs således integrerat i programmet.

11.2 Lika möjligheter och icke-diskriminering

En beskrivning av de särskilda åtgärderna för att främja lika möjligheter och förhindra diskriminering på grund av kön, ras, etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder eller sexuell läggning i samband med förberedelsen, utarbetandet och genomförandet av det operativa programmet, särskilt när det gäller tillgång till finansiering, med hänsyn till behoven hos olika målgrupper som riskerar att drabbas av sådan diskriminering, särskilt kraven på att säkerställa tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning.

Icke-diskriminering innebär att se människors olikheter som en tillgång, ett verktyg som effektiviserar arbetet för en hållbar tillväxt. Målet för integrationspolitiken är lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter för alla oavsett etnisk och kulturell bakgrund. En inkluderande regional tillväxt innebär att regionens invånare – oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning eller ålder – har samma förutsättningar att nå inflytande och få tillgång till tillväxtresurser, dvs. kan medverka och bidra på lika villkor i det regionala tillväxtarbetet.

För att öka konkurrenskraften tjänar regioner på att ta till vara hela befolkningens innovationsförmåga och entreprenörskap. Statistik visar att utrikes födda i högre utsträckning startar och driver företag, har högre omsättning i företagen och anställer fler än inrikes födda företagare gör. Utrikes födda kan också bidra till näringslivets internationalisering genom kontakter, språkkunskaper och kännedom om affärsmöjligheter i sina ursprungsländer.

Företag och organisationer som vill öka sin innovationsförmåga tjänar också på att rekrytera bredare och skapa en mindre homogen personalstyrka. Regionalt arbete för rättvis rekrytering, inklusive att lyfta fram arbetsgivare som aktivt arbetar utifrån ett icke-diskrimineringsperspektiv som ambassadörer, är betydelsefullt. Att synliggöra och utveckla kompetens hos invånare med utländsk bakgrund och därigenom förbättra matchningen på arbetsmarknaden och sänka trösklarna in är också viktigt. Unga i utanförskap är en central målgrupp.

Ett aktivt regionalt arbete för integration och icke-diskriminering kan dessutom bidra till hållbar tillväxt genom att öka inflyttningen av utrikes födda med efterfrågad kompetens.

Utvärderingar visar på behov av att operationalisera de horisontella kriterierna till konkreta aktiviteter och mål (kopplade till regionala utmaningar) i projekten inom programmet, så att de inte reduceras till att bli något som läggs till i efterhand.

Kunskap om hur de tre horisontella kriterierna ska integreras i framtagande, mål och genomförande av projekt är central. Kriterierna ska användas som hävstänger för att nå bättre resultat i projekten, dvs. öka möjligheten att lösa de regionala problem som projekten aviserar och bidra till hållbar tillväxt. Samtliga projekt inom ramen för programmet ska beakta samtliga horisontella kriterier. Förvaltande myndighet ska bistå i detta arbete.

Klassificeringskriterier

Ett gemensamt verktyg för alla regionala strukturfondsprogram för investeringar i tillväxt och sysselsättning är klassificeringskriterierna. Dessa säkerställer att samtliga horisontella kriterier beaktas i samtliga projekt, samtidigt som de bidrar till att information lagras om projekten som i ett senare skede underlättar uppföljning och utvärdering. De horisontella klassificeringskriterierna kan också användas som ett verktyg i dialogen med de som ansöker om stöd samt de som beviljats stöd. Klassificeringen görs vid beredningen av varje projektansökan. De horisontella kriterierna följs sedan upp löpande under projekttiden.

Likabehandling och icke-diskriminering

Likabehandling och icke-diskriminering används aktivt som verktyg för att uppnå projektets mål och resultat.

Projektet uppfyller samtliga nedanstående punkter:

- I projektets bakgrunds- och projektbeskrivning finns en redogörelse för hur likabehandling och icke-diskriminering används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål.
- Projektets aktiviteter och kostnader visar tydligt hur likabehandling och icke-diskriminering ska användas som verktyg i genomförandet.
- I uppföljningen av projektet planerar projektägaren att visa hur likabehandling och icke-diskriminering använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts.

Likabehandling och icke-diskriminering används delvis som verktyg för att uppnå projektets mål och resultat.

Projektet uppfyller två av nedanstående punkter:

- I projektets bakgrunds- och projektbeskrivning finns en redogörelse för hur likabehandling och icke-diskriminering används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål.
- Projektets aktiviteter och kostnader visar tydligt hur likabehandling och icke-diskriminering ska användas som verktyg i genomförandet.
- I uppföljningen av projektet planerar projektägaren att visa hur likabehandling och icke-diskriminering använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts.

Likabehandling och icke-diskriminering används inte som verktyg för att uppnå projektets mål och resultat.

Projektet uppfyller ingen av nedanstående punkter:

- I projektets bakgrunds- och projektbeskrivning finns en redogörelse för hur likabehandling och icke-diskriminering används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål.
- Projektets aktiviteter och kostnader visar tydligt hur likabehandling och icke-diskriminering ska användas som verktyg i genomförandet.
- I uppföljningen av projektet planerar projektägaren att visa hur likabehandling och icke-diskriminering använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts.

I programmet framgår under Kapitel 1 en beskrivning av betydelsen av dessa aspekter i analysen av regionen. Under Kapitel 2 beskrivs inom respektive insatsområde hur dessa aspekter ska inkluderas i insatserna. Frågan beskrivs således integrerat i programmet.

11.3 Jämställdhet mellan män och kvinnor

En beskrivning av hur det operativa programmet bidrar till att främja jämställdhet och, när så är lämpligt, bestämmelser för att säkerställa att jämställdhetsperspektivet integreras både på program- och insatsnivå.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhet, likabehandling och ickediskriminering samt bättre miljö, de tre horisontella kriterierna, är drivkrafter för hållbar tillväxt genom att de sätter fokus på smarta, inkluderande och hållbara lösningar som kan öka innovationsförmågan, maximera utnyttjandet av kompetens, humankapital och entreprenörskap och minska resurs- och energiförbrukningen. Inom ramen för genomförandet av programmet ska de horisontella kriterierna användas som verktyg för att effektivisera arbetet för en hållbar tillväxt.

Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. D.v.s. ha samma rätt och möjlighet att vara aktiva medborgare, delta i beslutsfattande, utbildning och betalt arbete och ta samma ansvar för hemarbetet.

När kvinnor och män delar makt och inflytande i alla delar av samhällslivet får vi ett mer rättvist och demokratiskt samhälle.

Jämställd regional tillväxt innebär att kvinnor och män har samma förutsättningar att nå inflytande i det regionala tillväxtarbetet och få tillgång till tillväxtresurser. Att välja jämställdhet i planering och genomförande av de regionala strukturfondsprogrammen handlar primärt om att använda jämställdhet som ett medel för att uppnå hållbar tillväxt.

Några huvudskäl till varför ökad jämställdhet kan leda till hållbar tillväxt är att:

- Humankapitalet används effektivare om arbetsmarknaden är jämställd och mindre könssegregerad. Detta innebär bland annat att både kvinnors och mäns kunskap, kompetens och entreprenörskap utnyttjas optimalt, vi får fler företag och bättre matchning.

- Ökad jämställdhet i regionens styrning och utveckling ökar det sociala kapitalet och delaktigheten vilket kan bidra till hållbar tillväxt genom att attrahera inflyttning och motverka utflyttning. Något som också är centralt för arbetsmarknadens kompetensförsörjning.
- Jämställdhet förbättrar företags och organisationers innovationsförmåga, bland annat genom att arbetet blir effektivare om både kvinnor och män deltar i ledning, planering och genomförande.

Utvärderingar visar på behov av att operationalisera de horisontella kriterierna till konkreta aktiviteter och mål (kopplade till regionala utmaningar) i projekten inom programmet, så att de inte reduceras till att bli något som läggs till i efterhand.

Kunskap om hur de tre horisontella kriterierna ska integreras i framtagande, mål och genomförande av projekt är central. Kriterierna ska användas som hävstänger för att nå bättre resultat i projekten, dvs. öka möjligheten att lösa de regionala problem som projekten aviserar och bidra till hållbar tillväxt. Samtliga projekt inom ramen för programmet ska beakta samtliga horisontella kriterier. Förvaltande myndighet ska bistå i detta arbete.

Klassificeringskriterier

Ett gemensamt verktyg för alla regionala strukturfondsprogram för investeringar i tillväxt och sysselsättning är klassificeringskriterierna. Dessa säkerställer att samtliga horisontella kriterier beaktas i samtliga projekt, samtidigt som de bidrar till att information lagras om projekten som i ett senare skede underlättar uppföljning och utvärdering. De horisontella klassificeringskriterierna kan också användas som ett verktyg i dialogen med de som ansöker om stöd samt de som beviljats stöd. Klassificeringen görs vid beredningen av varje projektansökan. De horisontella kriterierna följs sedan upp löpande under projekttiden.

Jämställdhet mellan kvinnor och män

Jämställdhet används aktivt som verktyg för att uppnå projektets mål och resultat.

Projektet uppfyller samtliga nedanstående punkter:

- I projektets bakgrunds- och projektbeskrivning finns en redogörelse för hur jämställdhet används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål
- Projektets aktiviteter och kostnader visar tydligt hur jämställdhet ska användas som verktyg i genomförandet.
- I uppföljningen av projektet planerar projektägaren att visa hur jämställdhet använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts.

Jämställdhet används delvis som verktyg för att uppnå projektets mål och resultat

Projektet uppfyller två av nedanstående punkter:

- I projektets bakgrunds- och projektbeskrivning finns en redogörelse för hur jämställdhet används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål
- Projektets aktiviteter och kostnader visar tydligt hur jämställdhet ska användas som verktyg i genomförandet.
- I uppföljningen av projektet planerar projektägaren att visa hur jämställdhet använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts.

Jämställdhet används inte som ett verktyg för att uppnå projektets mål och resultat

Projektet uppfyller ingen av nedanstående punkter:

- I projektets bakgrunds- och projektbeskrivning finns en redogörelse för hur jämställdhet används som verktyg/medel för att nå projektets syfte och mål
- Projektets aktiviteter och kostnader visar tydligt hur jämställdhet ska användas som verktyg i genomförandet.
- I uppföljningen av projektet planerar projektägaren att visa hur jämställdhet använts som verktyg för att nå projektets målsättningar samt visa vilka resultat som har uppnåtts.

I programmet framgår under Kapitel 1 en beskrivning av betydelsen av dessa aspekter i analysen av regionen. Under Kapitel 2 beskrivs inom respektive insatsområde hur dessa aspekter ska inkluderas i insatserna. Frågan beskrivs således integrerat i programmet.

12. SEPARATA DELAR

12.1 Större projekt som ska genomföras under programperioden

Tabell 27: Förteckning över större projekt

Projekt	Planerat datum för anmälan/inlämnande (år, kvartal)	Planerat startdatum (år, kvartal)	Planerat slutdatum (år, kvartal)	Insatsområden – Investeringsprioriteringar

12.2 Resultatram för det operativa programmet

Tabell 28: Resultatram per fond och regionkategori (sammanfattande tabell)

Insatsområde	Fond	Regionkategori	Indikator eller viktigaste genomförandesteg	Om lämpligt, mätenhet	Milstolpe för 2018			Slutmål (2023)		
					Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	Eruf	Mer utvecklade	Forskning, innovation: Antal företag som samarbetar med forskningsinstitutioner	Företag			62			250,00
1 - Att stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	Eruf	Mer utvecklade	Utgifter	Euro			13 072 044			43 573 480,00
2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	Eruf	Mer utvecklade	Utgifter	Euro			3 961 225			13 204 084,00
2 - Att öka tillgången till, användningen av och kvaliteten på IKT	Eruf	Mer utvecklade	Antal organisationer som får stöd	Organisationer			10			40,00
3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	Eruf	Mer utvecklade	Produktiv investering: Antal företag som får annat stöd än ekonomiskt	Företag			100			400,00

Insatsområde	Fond	Regionkategori	Indikator eller viktigaste genomförandesteg	Om lämpligt, mätenhet	Milstolpe för 2018			Slutmål (2023)		
					Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
3 - Att öka konkurrenskraften hos SMF	Eruf	Mer utvecklade	Utgifter	Euro			15 052 657			50 175 522,00
4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Eruf	Mer utvecklade	Utgifter	Euro			5 941 838			19 806 128,00
4 - Att stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi inom alla sektorer	Eruf	Mer utvecklade	Antal organisationer som får stöd	Organisationer			5			20,00

12.3 Relevanta partner som deltar i utarbetandet av programmet

Följande myndigheter och organisationer har i olika grad i de fyra länen deltagit i processen med att ta fram ett program:

Arbetsförmedlingen

ALMI Företagspartner AB

Companion

Energikontoret Jönköping

Energikontor Sydost

Svenska ESF-rådet

Fiskeservice Gotland ek förening

Försäkringskassan

Företagarna

Gotlands Bildningsförbund

Gotlands Idrottsförbund

Gotlands Naturskyddsförening

Gotlands Näringsliv och etablering AB

Gotlands utvecklingsbolag i samverkan

Hushållningssällskapet

Landstinget

Linneuniversitetet

LO

LRF

Länsstyrelsen

Länsbygderådet

Högskolan i Jönköping

Högskolan på Gotland

Röda Korset

Skogsstyrelsen

Smålands Turism AB

Svenskt Näringsliv

Tillväxtverket

Tillväxt Gotland

Unionen

Ung Företagsamhet

Östsvenska Handelskammaren

Dokument

Dokumenttitel	Dokumenttyp	Dokumentdatum	Lokal referens	Kommissionens referens	Filer	Skickat den	Skickat av
MKB Småland Öarna	Programbilagor	2014-dec-10		Ares(2014)4141663	MKB Småland Öarna	2014-dec-10	nolofann
Tabeller bilder Småland Öarna	Programbilagor	2014-dec-10		Ares(2014)4141663	Tabeller bilder Småland Öarna	2014-dec-10	nolofann
Text Småland Öarna	Programbilagor	2014-dec-10		Ares(2014)4141663	Text Småland Öarna	2014-dec-10	nolofann
Förhandsutvärdering Småland Öarna	Programbilagor	2014-dec-10		Ares(2014)4141663	Förhandsutvärdering Småland Öarna	2014-dec-10	nolofann
Förhandsvillkor Småland Öarna	Programbilagor	2014-dec-10		Ares(2014)4141663	Förhandsvillkor Småland Öarna	2014-dec-10	nolofann